



ROČNÍK IX • ČÍSLO 6
17. PROSINCE 2015

TĚŠÍNSKÉ INFORMAČNÍ DVOUMĚSÍČNÍK MĚSTA ČESKÝ TĚŠÍN LISTY

Přijel Mikuláš s družinou



V kočáře plně naloženém dárky tak, že se do nich málem nevešel, přijel o mikulášské sobotě na českotěšínské náměstí Mikuláš doprovázený celým zástupem andělů a čertů. Další fotografie z průběhu adventu na náměstí najdete na poslední straně.

FOTO | MAREK DŽUPIN

Třídění odpadu

Český Těšín získal poprvé místo na stupni vítězů v kraji

STRANA 2

Všímavost vítězí

Strážník pomohl rozkrýt podvody s bankovními kartami

STRANA 4

Folvarčný je mistrem

Zdařilou sezonu talentovanému bikerovi nezhatilo ani zranění

STRANA 30

Krásné Vánoce

Všem spoluobčanům přejeme poklidné, radostné a požehnané Vánoce strávené v kruhu svých blízkých a do nového roku pevné zdraví, mnoho osobních i pracovních úspěchů a přiměřenou dávku životního optimismu. Pokud v roce 2016 přijdete na rozcestí a budete se muset rozhodnout, kterým směrem jít, bez rozdílu na to, kudy se vydáte, ať se vždy setkáte s pochopením a láskou ...

VÍT SLOVÁČEK STAROSTA

GABRIELA HŘEBAČKOVÁ, MÍSTOSTAROSTKA

STANISLAV FOLWARCZNY, MÍSTOSTAROSTA

VELETRH V ROCE 1955 OTEVŘEL MINISTR HUTÍ, BRATR PREZIDENTA JÍM BYL UNESEN

Jak Českotěšínské vyzráli na ministra financí a stranu

Výstava Těšínska v roce 1955 byla nejmasovější akcí v dějinách Českého Těšína. Jen v den zahájení přijelo 30 tisíc lidí – přitom ve městě tehdy žilo 14 tisíc obyvatel.

Jak lze usuzovat čtením mezi řádky v městské kronice, organizátoři museli vyzrát na stranické orgány a ministerstvo, kterým se zřejmě taková akce příliš nezamlouvala.

Za vším byl Laštůvka

S nápadem uspořádat akci, která by ukázala rozvoj Těšínska, jeho kulturu, tradici, ale i nové možnosti, přišel Hubert Laštůvka, předválečný ředitel českotěšínské Občanské záložny a poválečný ředitel zdejší státní spořitelny. Mimo jiné stál také u založení místního divadla, muzea a dalších institucí či aktivit. Kronika zmiňuje i Evžena Potysze, ředitele Vratimovských papíren (později Brněnských, dnes Těšínských papíren naproti polské škole). Oba navrhovali, aby výstava ukázala celé republice význam Těšínska.

„Otec byl velkým lokálním patriotem a studnicí nápadů. K zorganizování akce jej inspirovala velká rolnická výstava Těšínska v roce 1893 na Střelnici.

Otec přípravami žil a já zde odpracoval mnoho hodin jako brigádník. Za své první vydělané peníze jsem si koupil hodinky, to byl sen mnoha mých vrstevníků,“ uvedl syn Huberta Laštůvky, Václav, ředitel Euroregionu Těšínské Slezsko.

„Pořádáme „Výstavu Těšínska“, abychom ukázali, jak velké, téměř převratné dílo bylo na Těšínsku vykonáno za krátkou dobu 10 let od osvobození,“ napsal tehdy Hubert Laštůvka a přesvědčoval: „Výstava Těšínska ukáže, že těšínský lid od Mostů u Jablunkova až po Bohumín a od Frýdku až k Slezské Ostravě žije radostně a spokojeně, že pracuje, tvoří, buduje a kulturně se vyžívá.“

Krajský národní výbor v Ostravě i krajské orgány KSČ však nebyly nápadu nakloněny a namísto očekávané podpory spíše házely klacky pod nohy. Stranické orgány zřejmě měly obavy z aktivit posilujících Těšínsko, které s ohledem na jeho odlišnost a sílu a také početnou polskou menšinu chtěli spíše utlumovat, což vedlo v 60. letech i k likvidaci okresu Český Těšín. PZKO (Polský kulturně-osvětový svaz) patřilo k hlavním spoluorganizátorům a na polský element regionu se kladlo na výstavě velký důraz.

pokračování na straně 20



Výstava ovládla celé město. Takto vypadal ozdobený vchod do školy, v níž byla umístěna jedna její část.

FOTO | ARCHIV CZESŁAWA KRAINY

Český Těšín má bronz za třídění odpadu

Český Těšín získal třetí místo v soutěži „O keramickou popelnicí“ v třídění papíru, plastu, skla a nápojového kartonu v Moravskoslezském kraji.

V kategorii měst nad 15 tisíc obyvatel nás předběhli Třinec a Bohumínští, za námi se pak umístila Opava, Krnov a další města v kraji.

„Děkujeme občanům, že pomáhají zlepšovat separaci odpadu. Dlouhodobě se snažíme mít co nejekologičtější a zároveň občana finančně neobtěžující odpadové hospodářství. Postupně se nám



Cenu převzal z rukou náměstka hejtmána Daniela Havlíka místostarosta města Stanislav Folwarczny.

FOTO | ORGANIZÁTOŘI SOUTĚŽE

daří zavádět do systému separace další kategorie komunálního odpadu, a to i nad rámec stanovený zákonem. Mimo základní vytríděné komodity, jako jsou plast, papír a sklo, se v Českém Těšíně třídí do

speciálních kontejnerů také použité tuky a oleje, textil, kovové obaly, biologicky rozložitelný odpad a elektronika,“ uvedl místostarosta města Český Těšín Stanislav Folwarczny s tím, že např. objemné

a nebezpečné odpady mohou občané odvézt do sběrného dvora, který je provozován pro občany města zdarma.

„První medailové umístění našeho města v historii soutěže umožnila větší výtěžnost, hlavně pokud jde o sklo a plasty. Občany jsme motivovali mimo jiné rozdáváním třídicích sad tašek, sérií článků v městském zpravodaji a letos jsme rozšířili i množství komodit, které lze třídít,“ dodal.

V samotné soutěži se hodnotila vykazovaná data v systému EKO-KOM. Šlo především o množství vytríděných odpadů na jednoho obyvatele a počet tříděných komodit na území jednotlivých obcí a měst. Hodnocena byla navíc i hustota sběrné sítě nebo sběr kovových odpadů.

Odměnu, kterou získáváme za plnění povinnosti zpětného odběru a využití odpadu z obalů, město používá na provoz systému třídění a obnovu nádob. (DH)



Neviditelných chodců ubylo

Českotěšínská strážníci se ve spolupráci s policisty vrátili v listopadu k preventivní akci „Za šera“. Podle nich je už výsledek tří let edukace chodců vidět.

„Čtyřicet procent oslovených lidí mělo reflexní pásku, někteří byli osvětleni například blikáčkou či jinou speciální svítilnou pro chodce. Pro srovnání, když jsme s tímto programem před třemi roky začínali, byl na krajnici pro řidiče viditelný málokdo,“ uvedl preventista Městské policie Český Těšín Petr Glaic.

Chodce a cyklisty strážníci od začátku upozorňovali na nebezpečí, které jim akutně hrozí, pokud nejsou pro řidiče dobře viditelní. Také

zájemcům rozdávali reflexní pásky. „Vytipovali jsme si místa především v okrajových částech města, kde není veřejné osvětlení, nebo lidé chodí na autobus po krajnici, velmi vysoký pohyb lidí je také v ranních nebo večerních hodinách v okolí výrobních závodů v průmyslové zóně. Mnozí jdou z okolních sídlišť pěšky nebo jedou na kole,“ dodal Glaic.

Strážníci také provedli preventivní akci zaměřenou na zviditelnění dětí. U základních škol preventivně umísťovali na oděv nebo na aktovky žáků reflexní prvky v podobě přívěšku z fluorescenčního materiálu, který je za snížené viditelnosti vidět již na větší vzdálenost. Děti si mohly vybrat ze smajlíků, srdíček a podobně. (DH)



Šéf městské policie Petr Chroboczek připevňuje reflexní přívěšek na bundu chlapce.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Pozor, radnice zkrátí provoz

V rámci organizace úředních dnů Městského úřadu Český Těšín na konci roku 2015 si dovoluujeme informovat občany města, že ve středu dne **23. prosince 2015** bude zkrácen úřední den na pracovištích MěÚ do 12.00 hodin. Výjimku tvoří agendy **občanských průkazů a cestovních dokladů**, kdy tyto budou v provozu do 16.30 hodin. Budova radnice

bude v odpoledních hodinách tento den uzamčena, zájemci o agendu občanských průkazů a cestovních dokladů budou zvonit na zvonek u hlavního vchodu a vyčkají příchodu příslušného referenta.

Dne **31. prosince 2015** budou budovy radnice a detašovaných pracovišť na ul. Štefánikova 25 a ul. Pod Zvonek 26 **uzavřeny**. (RED)

Díky deštům skončilo zalévání

Deštivá polovina listopadu umožnila ukončit zalévání veřejné zeleně ve městě. Zatímco obvykle už byly kolem Dušiček všechny záhony zazimovány, truhlíky uklizeny, letos ještě v listopadu zahradníci tahali po parcích hadice.

„Deštivým víkendem jsme po dlouhém úmorném suchu ukončili zalévání veřejné zeleně. Jen za poslední 3 týdny se spotřebovalo 30 kubíků vody. Zalévání jsme nové výsadby na nábřeží Svobody, v Masarykových sadech, na nábřeží Míru, na náměstí ČSA a truhlíky na sloupech veřejného osvětlení,“ uvádí referentka městské zeleně Lada Večeřová s tím, že zahradníci ve městě v posledních letech realizovali řadu výsadeb zahrnujících stovky stromů a tisíce keřů a letniček, ty by bez pomoci odumřely. Náklady na zalévání se v této letní sezoně vyšplhaly na více než čtvrt

milionu korun. Pro srovnání v minulých letech to byly maximálně desítky tisíc korun.

Situace byla dramatická kvůli přetrvávajícím vysokým teplotám bez srážek především v srpnu, kdy zahradníci každý den použili devět tisíc litrů užitkové vody z třinecké Konské, pak pomáhali i hasiči, kteří pomocí tří cisteren dováželi denně ke stromům 35 kubíků vody.

Suchem trpěly zejména mladé, nově vysazené stromy, které ještě nemají dostatečně bohatý kořenový systém, a nedokážou tak čerpat dostatek vláhy ze země.

Podle Rudolfa Kluse, jehož firma má veřejnou zeleň ve městě na starosti, teprve příští rok bude zřejmé, které výsadby suchu přežily. „Letos dostala příroda neskutečně zabrat, tak těžký rok jsem ve své dlouhé profesionální kariéře ještě nezažil,“ doplnil Rudolf Klus. (DH)

Kotlíkové dotace startují. Město přispěje také

Topíte pevnými palivy a ručně přikládáte? Tak zejména pro vás je určena tato informace.

Moravskoslezský kraj v rámci dotačního titulu (2.1) z Operačního programu Životní prostředí chystá udělování finančních podpor na výměnu zastaralých ručně plněných kotlů na pevná paliva v rodinných domcích za moderní nízkoemisní či bezemisní zařízení – kotel na pevná paliva o emisní třídě 5+, plynový kondenzační kotel, tepelné čerpadlo a dále doplňkové solární systémy.

Výše podpory je závislá na druhu nově instalovaného zařízení, a to následovně:

- 70 % způsobilých výdajů v případě kotle spalujícího pouze uhlí;
- 75 % způsobilých výdajů v případě kombinovaného kotle (uhlí + biomasa) nebo plynového kondenzačního kotle;
- 80 % způsobilých výdajů v případě tepelného čerpadla nebo kotle na biomasu (obnovitelné zdroje energie).
- Podpora bude navýšena o dalších 5 % v případě, že je výměna kotle

realizována v obci se zhoršenou kvalitou ovzduší (Český Těšín do této oblasti náleží).

V současné době je v jednání další navýšení o 5 % pro každý projekt fyzické osoby, a to z vlastních prostředků Moravskoslezského kraje.

Město Český Těšín hodlá také přispět na zmíněnou výměnu kotlů – v době uzávěrky tohoto vydání Těšínských listů však ještě stále není rozhodnuto.

Příjem žádostí bude od 1. 2. 2016 do 29. 4. 2016 na Krajském úřadě Moravskoslezského kraje.

Veškeré informace o této záležitosti lze najít na www.lokalnitopeniste.cz, a ke konci tohoto roku (nejpozději na začátku příštího roku) také na webových stránkách kraje (www.msk.cz) i města Český Těšín (www.tesin.cz).

Všichni, kdo topí pevnými palivy, by měli včas myslet na modernizaci tohoto způsobu vytápění a měli by zvážit nabídnuté možnosti finanční podpory.

IRENA KOSTELENCOVÁ,
ODDĚLENÍ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Vedení města opět ocenilo dárce



Dobrovolné dárce krve ocenilo jako každý rok začátkem prosince vedení města Český Těšín. Profesně jsou mezi nimi zastoupeni především horníci a policisté.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Jak je to se zvěří v okolí města

Zdá se vám, že žijeme ve městě a jen tak v něm či v jeho blízkém okolí nějakou divokou zvěř nepotkáte? Omyl. Katastr města Český Těšín je přes svou hustou zástavbu na zvěř celkem bohatý.

Zvěř mění své přirozené návyky, stěhuje se do města, aby využila něco z nabídky městského prostředí.

„Bažanta spíše potkáte na sídlišti než ve volné krajině, vyskytuje se v lokalitách Mojská a v okolí Hřibovnické ulice, kde vyhledává potravu a nachází zde relativně větší bezpečí před predátory. Tento pták dokonce mění své chování, přestává hřadovat, čili nenocuje v korunách stromů, ale přespává na zemi. Početnost bažantů populace dnes pomáhají udržovat díky umělému odchovu sami myslivci, i když jich za poslední dekádu také ubylo,“ říká vedoucí oddělení životního prostředí Městského úřadu v Českém Těšíně Petr Nestrašil.

Jelena u nás potkáte hlavně v oblasti Horního Žukova a Vělopolí, výjimkou není výskyt v lokalitě na Balinách, kde někdy přechází státní hranici, ale nezůstává u nás dlouho, protože na polské straně, kde jsou obdělávaná pole s různorodými plodinami, je to pro něj zajímavější a navíc výměra lesa je v našich podmínkách nedostačující a musí se pohybovat na větší ploše.

Pro divočka není plot překážkou

Na divočky zase nejčastěji narazíte v Chotěbuzi, Podoboře a také ve Stanislavicích. Poslední dobou však hlavně v nočních hodinách vyrážejí do blízkosti obydli, kde hledají obživu, zejména na polích a loukách, které jsou zemědělsky obhospodřovány. Často pronikají za potravou také přes oplocené pozemky, které pro divočka tvoří jen pramalou překážku.

Krásný daněk se na Těšínsku vyskytuje trvale v lokalitách Bučina ve

Stanislavicích, v Chotěbuzi a Podoboře.

Původní stavy zejména drobné zvěře v lesích a polích na Těšínsku jsou již minulostí a vypadá to, že i některé druhy z přírody zcela zmizí. „Takový kdysi pospolitý pták jako koroptev je dnes prakticky vyhuben, také zajíců stále ubývá. Dnes se na honu zastřelí jeden až tři, a já si pamatuji doby, kdy jich bylo na výřadu po ukončení honu třeba i dvě stě,“ kroučí smutně hlavou Nestrašil.

Kdo zato může? Tak touto otázkou se odborníci zabývají téměř každodenně a odpověď je hned několik, např. rozvoj výstavby, doprava, dnešní způsob zemědělského hospodaření, tlak predátorů a další.

Za poměrně stabilní lze považovat stavy srnčí zvěře, jelikož jediným nepřítelem této zvěře je člověk a doprava, část populace hyne při provádění senosečí, část pak vlivem nevhodných klimatických podmínek zejména v době hnízdění a kladení mláďat.

(DH)

Účelové dotace pro rok 2016

Město Český Těšín vyhlásilo dotační program pro poskytování účelových dotací z rozpočtu města Český Těšín „Podpora projektů zaměřených na oblast kulturně-vzdělávací, uměleckou, sociální, zdravotní, prevence kriminality, sportovní a jinou pro rok 2016“. Žadatelé, kteří splňují podmínky pro poskytnutí dotace, mohou předkládat své žádosti ve lhůtě od 14. 12. 2015 do 8. 1. 2016 včetně o finanční prostředky v rámci tohoto dotačního programu.

Žadatele **upozorňujeme, že z důvodu změny legislativy budou dotace poskytovány v souladu s nově schválenými podmínkami**, které naleznete na webových stránkách města Český Těšín www.tesin.cz v záložce „Město Český Těšín“ ⇒ Dotace z rozpočtu města ⇒ Program pro poskytování dotací z rozpočtu města Český Těšín 2016“, včetně žádosti a povinných příloh. ošk

Poděkování za výuku

Je nás zhruba dvacítky seniorů a máme možnost zasednout do školních lavic a zavzpomínat na školní časy. Necháme se vyučovat trpělivými studenty, abychom se alespoň trochu naučili ovládat nové moderní komunikační technologie a nezůstali úplně na planetě nevědomosti.

Poděkování patří spolku Trianon a především paní Daně Vojnarové, kteří pro nás tento program připravili, dále studentům a vedení gymnázia na Frýdecké ulici a v neposlední řadě i městu Český Těšín, které také podporuje naše snažení.

Velké díky všem!

ZA SPOKOJENÉ SENIORY
WANDA GAJDOVÁ A MARIE LACHOVÁ

Strážník pomohl rozkrýt podvody s kartami

Všímavost a zkušenost česko-těšínských strážníků pomohla rozkrýt polským kriminalistům celou sérii podvodů s platebními kartami. Městský policista má totiž vycvičenou paměť na obličej a nechybí mu ochota pracovat i ve volném čase.

Celý případ odstartovalo oznámení z jednoho z obchodů, že skupina polských občanů nakupuje postupně celé tašky cigaret, ale vždy tak, aby jednotlivá útra-

ta nepřesáhla 500 korun. Protože platili bezkontaktní kartou, kdy není třeba zadávat PIN, byly tyto transakce podezřelé. Strážníci cizince legitimovali, ale protože měli v pořádku doklady a karta byla vystavena na jejich jméno, nemohli nic dělat.

Za tři týdny byli shodou okolností stejní strážníci přivoláni na čerpací stanici, kde cizinci nakupovali pohonné hmoty kartou, opět opakovaně za částky do 500 korun. S tím rozdílem, že při třetím poku-

su platba neproběhla a zákazník z benzinky ujel. Strážník si nechal přehrát záznam a poznal, že se jedná o stejné lidi. Městská policie oznámení předala kriminalistům, kteří informovali své polské kolegy.

A do třetice – jeden ze zmíněných strážníků nakupoval ve svém volném čase, když si všiml, že v obchodním domě používají opět jiní cizinci stejnou fintu. Přivolal policisty, kteří muže zadrželi. Podle neoficiálních informací, které máme

z Polska, tamní kriminalisté rozkryli síť podvodů s platebními kartami, kdy celková výše škody přesáhla 6 milionů korun.

„Pohotovost, paměť, umění spojit si určité indicie a také srdce pro práci jsou vlastnosti, které si samozřejmě u svých lidí velmi cením. Naštěstí většina z našich zaměstnanců takto ke své práci přistupuje. Na oba strážníky, kromě pochvaly, bude pamatováno i jinak,“ uvedl ředitel Městské policie Český Těšín Petr Chroboczek. (DH)

Vážení čtenáři,

Těšínské divadlo oslavilo na podzim 70 let od svého založení.

Jelikož však se nám letos sešlo mnoho významných výročí, a tím i historických materiálů, text o málo známých aspektech začátku našeho předního kulturního stánku najdete v únorovém čísle Těšínských listů – v roce 2016 totiž slavíme také 65. výročí založení Polské scény Těšínského divadla. V textu se dočtete mimo jiné, že oblíbená a na vysoké úrovni provozovaná opereta zanikla v důsledku politické odvety vůči hercům a další zajímavosti.

V souvislosti s přípravou textu se obracím s prosbou na pamětníky o zaslání krátké vzpomínky: Jak a kde jsem poprvé viděl(a) hrát herce Těšínského divadla. Uvítám i krátkou vzpomínku na známé herecké hvězdy, které sem zavála tehdejší doba: Květu Fialovou a další. Vzpomínky zasílejte na adresu: tesinske.listy@gmail.com nebo na adresu úřadu.

DĚKUJI ZA SPOLUPRÁCI. DOROTA HAVLÍKOVÁ

Za péefkem byla lenost hraběte

Mnozí z vás v nejbližších dnech rozešlou a dostanou přání k novému roku. Víte však, jak populární péefka vznikla?

Vynálezcem populárního přání Pour Félicité na českých, i když povětšinou německy psaných novoročenkách je údajně hrabě Chotek z Chotkova a Vojnína. Šlechtic si v první polovině 19. století uvědomil, že už ho prostě nebaví vždy na konci roku navštěvovat všechny své neščetné známé a příbuzné a osobně jim tisknout rukou. Na druhé straně se obával, že by mohl být ve vyšších společenských kruzích za nezdrovka, a tak věc vyřešil origi-

nálním způsobem. U ředitele pražské kreslířské akademie Josefa Berglera si nechal vyrobit gratulační listky, které svým přátelům a rodině rozesílal poštou. Zdání světovosti vytvořil doplněním textu přáním ve francouzštině, jazyku diplomatů, šlechty a vzdělanců. Tak měla vzniknout první česká novoroční přání, čili novoročenky. Na přelomu 19. a 20. století český grafik a malíř Viktor Stretti vepsal na novoroční přání dvě francouzská slova: „pour féliciter“ – tedy „pro štěstí“ - v naší zemi pak zdomácněla známá zkratka těchto slov: PF. Údajně tato dvě písmenka jsou pouze českou a slovenskou specialitou. (DH)



Blahopřání k novému roku datováno 30. 12. 1912, které obdržel „Velevážený pan Josef Kučera, obchodník s dřívím a majitel domů“. REPRO | SOUKROMÁ SBÍRKA AUTORKY

Nejlepší matematik v kraji

V pátek 6. listopadu proběhlo krajské kolo Logické olympiády, pořádané Mensou ČR ve spolupráci s Moravskoslezským krajem a městem Ostrava.

V silné konkurenci 60 nejúspěšnějších žáků v kategorii A (2.-5. ročník) zvítězil náš Ondřej Stebel z daltonské třídy. Můžeme tak říci, že máme na škole nejlepšího matematika v kraji ve své kategorii.

Pojďme se však ohlédnout do doby před pěti lety, kdy Ondra se vzděláváním na naší škole teprve začínal. Právě tehdy jsme začali pouze v daltonských třídách vyučovat matematiku profesora Hejného. Byli jsme přesvědčeni, že cesta, kde se děti učí nalézat vlastní postupy, hledat více řešení a ta si obhájit, je



správná. Po celou dobu pěti let se děti umisťovaly i na předních místech další matematické soutěže, Klokánek. Nyní, jako dovršení výuky na prvním stupni, se však dostavil úspěch největší.

LENKA SYROVÁ, MASARYKOVA
ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ
ŠKOLA, FOTO | ARCHIV ŠKOLY

Patnáctý festival za námi

Představením hry Čarodějky ze Salemu a týdenním maratónem dvanácti soutěžních inscenací v rámci patnáctého Festivalu divadel Moravy a Slezska vyvrcholily oslavy 70 let Těšínského divadla.

Bezkonkurenčním vítězem přehlídky se stalo Slyšení - životní příběh a soudní proces s jedním z největších nacistických zločinců Adolfem Eichmannem. Za nejlepší umělecký výkon festivalu vyhlásila odborná porota herecký koncert Marka Cisořského ztvárnujícího postavu Eichmanna. Zvláštní cenou poroty ocenila jury soustavnou práci Těšínského divadla pro mladé diváky. Na festivalu představilo 22 let starý muzikál Ivy Peřinové, Leszka Wronky a Vladimíra Čorta Ferda Mravenec, dočkal se už 602 repríz, a invenční Noemovu archu známého pimprlisty Vítězslava Marčíka

v nejmladší těšínské Loutkové scéně Bajka.

Cenu pro mladého umělce obdržela od ředitele Suszky herečka Eliška Adamovská za roli Marry Warenové v Čarodějkách ze Salemu. V téže inscenaci ocenila studentská porota Lucii Bergerovou za Abigail Williamsovou a Ondřeje Frydrycha v titulní roli Ferdy Mravence.

(DH) FOTO | KARIN DZIADKOVÁ



Nezapomeňte na příkrmování ptáků

Zima pro mnoho živočichů patří mezi nejkritičtější období a ptačí obyvatele, kteří v našich krajích zůstali, nevyjímaje. Nízké teploty, nedostatek potravy, dlouhé noci a předátoři si vybírají krutou daň a je-li tuhá zima, mnoho ptáků zahyne.

Sehnat něco k snědku není pro řadu opeřenců vůbec jednoduché. Z lesů i volné krajiny téměř zmizely staré doupné a narušené stromy, které poskytovaly nejen potravu a úkryt. Pečlivě vysečené a sklizené zemědělské pozemky se promění v jednotlivé bílé pláne bez jediného semínka rostliny. Abychom aspoň některým pomohli přežít, stačí jim hledání potravy usnadnit vhodným příkrmováním.

Jak příkrmovat

Příkrmováním ptáků bychom se neměli zabývat zbytků jídla od našeho stolu, protože ptákům můžeme ublížit. Neměla by se používat žádná ochucená jídla, ať už solená, pražená nebo jiným způsobem upravovaná. Ptáci vezmou nejvíce



Krmítko i s návodem, co do něj ptákům sypat, někdo pověsil ve Slezské ulici.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

zavděk semeny bohatými na tuk. Nejvhodnější je příkrmování slunečnicovými semeny nebo používání směsí slunečnice s dalšími semeny. Vhodné je také vyrobit tukové krmítko nebo zavěsit ven kus loje.

Kosi a hrdličky nepohrdnou ovsnými vločkami, dobré je také na krmítko zavěsit rozkrájenou mrkev nebo jablko. I v tomto případě platí, že krmivo nesmí být shnilé nebo zkažené. Podrobné informace o příkrmování ptáků lze najít na internetu na stránkách České společnosti ornitologické www.birdlife.cz.

Jaké ptáky nepřikrmovat

Rozhodně nepřikrmujte holuby a labutě. Holub domácí je v Těšíně, stejně jako v mnoha městech Evropy, nežádoucím opeřencem, protože jeho trus narušuje fasády budov a samotný pták je přenašečem parazitů a některých chorob. Tím, že holuby nebudeme příkrmovat, se jich sice nezbavíme, ale snížíme úspěšnost přežití mnoha jedinců.

Labuť velká je naopak oblíbeným ptačím druhem, ale příkrmováním držíte ptáky na místě až do zámru vodních ploch. V horším případě ptáky vystavujeme riziku, že mohou zamrznout do ledu. Když řeka zamrzne, nemohou buď vůbec odletět, nebo vzletají jen velmi obtížně, protože k rozletu potřebují větší vodní plochu. Po zamrznutí vodní plochy si už nemohou hledat svou přirozenou potravu, jsou odkázáni pouze na příkrmování a ptáci pak zpravidla končí v záchranných stanicích. Labutím můžete v konečném důsledku více ublížit než pomoci. Pokud labuť nemá dostatek potravy, jsou nuceny stěhovat se na nezamrzající úseky řek, nebo letí jižněji.



Na krmítku můžeme pozorovat sýkoru modřínku, ale v posledních letech se do měst začínají stahovat i typicky lesní ptáci, jako je sýkora parukářka.

FOTO | T. MINX

K čemu je příkrmování dobré

Řadě opeřenců pomůžete přežít kruté zimní časy. Při pozorování ptáků na krmítku můžete strávit také příjemné a někdy i napínavé chvíle za oknem svého bytu a přitom máte možnost prohlédnout si některé opeřence zblízka. Ptáci nám naši péči vynahradí likvidací velkého množství hmyzu. Kromě potravy získané na krmítku ptáci pečlivě prohledávají okolní vegetaci, zejména stromy. Např. sýkory dokážou i během zimy zničit velké množství housenek obávaného škůdce na jabloních - obaleče jabloňového.

Ještě více toho spořádají během hnízdního období. Jedna rodina sýkor s osmi mláďaty spotřebuje kolem 960 g potravy, což pro představu odpovídá 17 000 kusů velkých housenek obaleče dubového. Protože sýkory nekonzumují jen hou-

senky obaleče, ale další hmyz menší velikosti, dokáže jen jedna sýkora za den zlikvidovat až 5000 kusů nejrůznějšího hmyzu! Ne nadarmo sýkory využívají lesníci k biologickému boji proti lesním škůdcům.

V přírodě kromě sýkor žije celá řada dalších druhů ptáků. Každý ptačí druh je určitým způsobem specializovaný na různé druhy potravy, a tak stojí proti hmyzu docela výkonná armáda opeřenců, kteří pomáhají v přírodě udržovat rovnováhu a v podstatě také chrání vaši úrodu. Uvědomte si, že těch několik kilogramů zkrmených slunečnicových semen během zimy není zbytečných, protože ptáci nám to mnohonásobně vynahradí.

DANIEL KŘENEK,

REFERENT VODNÍHO

HOSPODÁŘSTVÍ A OCHRANY

PŘÍRODY

Už jsme vytrídili více než půl tuny použitých tuků a olejů

Český Těšín je jedním z mála měst v regionu, kde se sbírají použité potravinářské jedlé tuky a oleje. Sběr začal v březnu a za devět měsíců naši občané vložili do speciálních zelených nádob již více než půl tuny této suroviny.

Na použité jedlé tuky jsou občanům k dispozici speciální 120litrové nádoby, které jsou rozmístěny na pěti místech. Svoz jedlých tuků zajišťuje firma .A.S.A. pravidelně 1x týdně. „Letos Českotěšíňští již shromáždili cca 500 kilogramů tuků. Použité oleje jsou dále recyklovány a mohou

najít upotřebení při výrobě energie jako palivo, případně při výrobě kosmetiky,“ potvrdila tisková mluvčí společnosti .A.S.A. Šárka Měříčková.

Málokdo si při likvidaci zbytků od vaření uvědomuje, jak velké problémy v odpadu způsobují oleje a tuky. Tukové částice se při ochlazení shlukují a nabalují na sebe další odpad. Sražený tuk může uvnitř potrubí vytvořit velmi odolnou ucpávku a zneprůchodnit ho.

Českotěšíňští mohou také od začátku dubna separovat čisté kovové obaly. Nápojové plechovky, konzervy od potravin, uzávěry a víčka od nápojů a podobně je možné házet do

žlutých kontejnerů na plast. Musí být však čisté. „Co se týče sběru kovových obalů, tak s ohledem na krátkou dobu je vyseparované množství zatím malé. Věřím, že si lidé na to zvyknou a začnou třdit i plechovky. Na sběrném dvoře pak občané odevzdali přibližně 12 tun železného odpadu,“ dodala Měříčková.

Obsah nádob na plast se stejně musí ručně dotřídit, protože je v nich několik typů plastů s rozdílným způsobem dalšího zpracování. Proto nebylo třeba pořizovat další nádoby. Vytríděný odpad je předáván k dalšímu zpracování a finanční výnos bude použit na další zkvalit-

nění systému separace odpadů. Občané, kteří se chtějí zbavit drobného elektroodpadu, mohou už od roku 2011 využít speciální červené kontejnery. Do nich lze odkládat např. kalkulačky, rádia, drobné počítačové vybavení, discmany, telefony, elektronické hračky. Stacionární kontejnery jsou vybavené také boxem pro individuální sběr baterií. Ve městě ještě separujeme prostřednictvím sběrných nádob kromě nejčastějších plastů, papíru a skla také kovy, nápojové kartony, jedlé tuky, oblečení, ve sběrném dvoře pak pneumatiky, nadměrné či nebezpečné odpady. (DH)

NA ÚZEMÍ MĚSTA JSOU NAPADENY PŘEDEVŠÍM LÍPY

Jmelí zabíjí stromy, hlavně v zimním období

Jmelí, oblíbená dekorativní rostlina opředená mnoha legendami, využívaná v mytologii nebo v léčitelství, se v posledních letech stává zabíjákem stromů v Moravskoslezském kraji.

Nejvíce zasažené jsou zejména lípy, které jsou např. jen na území Českého Těšína napadeny téměř všechny, a najít vzrostlou lípu bez jmelí je opravdovou vzácností.

Jen na území našeho města jmelí zahubilo několik desítek lip, které se musely pokácet. Parazit napadá i jiné stromy, často se objevuje na topolech, vrbách, javorech, jeřábích, jabloních, akátech nebo i borovicích lesní, popř. jedli bělokore.

Příčinu se zatím nepodařilo objasnit

Jmelí roste na stromech odpradáva a stromy se dokázaly nějakým způsobem se jmelím vyrovnat. Tak rychlé šíření v posledním desetiletí spojené s úhyny stromů je poněkud neobvyklé. Jednou z možných příčin může být špatné ovzduší, které stromy oslabuje, a ty pak nejsou schopny napadení účinně odolávat. Dá se však předpokládat, že příčinou tohoto neutěšeného stavu bude kombinace více faktorů. Nicméně jde o názornou ukázkou narušení přírodní rovnováhy.

Co je jmelí zač?

Jmelí je poloparazitický keřík, rostoucí především na stromech a keřích. Na našem území rostou dva druhy. Na listnácích roste jmelí listnáčové (*Viscum album*) a na jehličnanech jmelí jehličnanové (*Viscum laxum*). Dožívá se přibližně 30-40 let. Jmelí se pod kůrou stromů rozrůstá orgány, jež jsou podobné kořenům. Těmi odnímají stromu

živiny, zásobní látky a hlavně vodu. Jmelí je stále zelené a obsahuje chlorofyl, a proto si dokáže část látek získat samo fotosyntézou. Co nedokáže, je získat vodu, a tak ji odčerpává ze stromu. Strom silně napadený jmelím jednoduše uschne, protože jmelí z něj vysaje vodu a živiny.

Jmelí nejvíce zabíjí v zimě, kdy jsou stromy v klidovém stavu. Tehdy u stromu neprobíhá fotosyntéza a kořeny nepřijímají vodu. Jmelí je i v zimě stále zelené a vesele odpařuje vodu, kterou bere ze zásobních pletiv stromu a postupně ho vysušuje a okrádá o živiny. Navíc narušuje svými haustorií pevnost větví a ty se pak často ulamují. Když jmelí na stromě odumře, zůstane po něm ve větví rána, do které se snadno dostane infekce. Postižené větve začínají uhnívat a lámou se i bez mechanického zatížení. Roste-li takový strom na frekventovaném místě, může být nebezpečný.

Rozšiřují jej ptáci

Pro některé ptačí druhy je jmelí hlavně v zimních a časně jarních měsících vítaným zdrojem potravy. V oblíbě je mají např. kosi, drozdi nebo brkoslavi severní přilétající k nám v některých letech na zimu. Ptáci konzumují bobule obsahující semena, která projdou trávicím traktem ptáků v řádu desítek minut. S ptačím trusem se dostávají na větve stromů, kde následně klíčí. Za 5 let od napadení větve je jmelí schopno kvést a mít plody. Tyto plody jsou lepkavé a pak stačí, aby spadly na další větev, kde se uchyť. Za několik let dokáže jmelí obrůst celý strom.

Jmelí není chráněné

Mezi veřejností je rozšířen názor, že je jmelí chráněné. Jmelí jedlové je v červeném seznamu cévnatých rost-



Jak je vidět na snímku, jmelí zahubí celý vrchol stromu. Vysaje z něj vodu, a tím i celý život.

FOTO | DANIEL KŘENEK

lin zařazeno mezi ohrožené druhy, ale podle zákona o ochraně přírody nepatří mezi zvláště chráněné druhy rostlin. Pustíte-li se na své zahradě do odstraňování jmelí, pak neporušíte zákon. Pozor ale v lesích, kde je sběr jmelí zakázán lesním zákonem a je třeba mít k jeho sběru povolení.

Šíření je třeba zabránit v počátcích

Nejlepší způsob, jak se jmelí zbavit, je odříznutí větve, na které roste. U silných větví je třeba trs opatrně vylomit nebo vyříznout a ránu omotat černou fólií. Pokud jmelí jen odřízneme, do tří let pravděpodobně vyrostou další trsy. Je nutné mít na paměti, že se do narušené větve může dostat houbová infekce a stav větve je třeba sledovat.

Stromy, které mají napadenou korunu z více než 60 procent, je vhodné pokácet. Odstraňováním jmelí ve velkém rozsahu způsobíme mnoho řezných ran a ty strom ještě více oslabí. Účinnost takového opatření je nízká a je pravděpodobné, že se jmelí objeví během několik let znovu. Za tu dobu, co budeme s nejis-

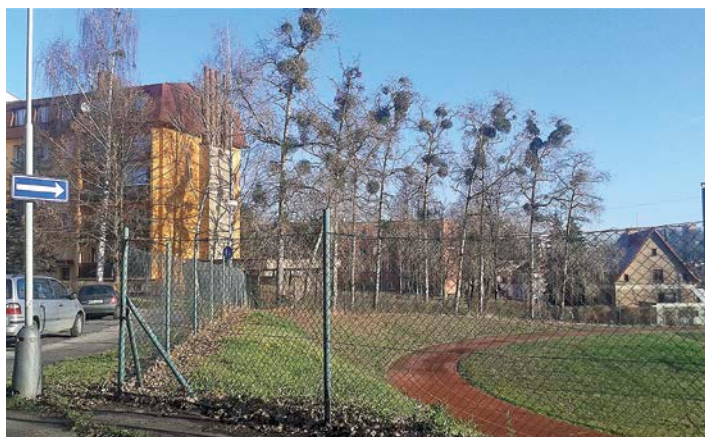
tým výsledkem a za nemalé náklady řešit záchranu silně napadeného stromu, nám může růst nový strom, na němž můžeme jmelí hlídat mnohem snadněji.

Než začneme kácet nějaký strom, je třeba se nejprve informovat, zda kácení stromu vyžaduje povolení městského či obecního úřadu. Ořez stromu třeba za účelem odstranění jmelí povolení nevyžaduje.

Symbol Vánoc

Jmelí je symbolem Vánoc a známá léčivá rostlina s mnoha pozitivními účinky na lidský organizmus. Mezi veřejností je vnímáno spíše kladně a je předmětem řady internetových diskusí. Najdou se i lidé, kteří si jej neváhají vysadit na stromy v zahradě. Jmelí však začíná významně ohrožovat zeleň v našich městech, zahradách i ve volné krajině. Nyní je potřeba opustit zažitou představu a přistupovat k němu tak, abychom v naší zeleni nezpůsobili více škody než užitku. Rozhodně se nemusíme bát použít k vánoční výzdobě jmelí z vlastní zahrady.

DANIEL KŘENEK



Jmelí parazituje ve městě hlavně na stromech lip. Tady je napadena celá alej.

Závěr sezony raketových modelářů

V sobotu 7. listopadu proběhlo celorepublikové Setkání raketových modelářů, kterého se zúčastnili děti i dospělí z různých koutů České republiky a také modeláři z Německa a ze Slovenska.

Slavnostní závěrečné vyhodnocení Mistrovství České republiky juniorů a seniorů za rok 2015 pro nás dopadlo výtečně.

Poprvé v historii Rocket Clubu Silesia Olza naši modeláři 7krát vystoupili na stupně vítězů a dva z nich získali titul Mistra republiky. Mistrem republiky v kategorii S3A junior (padák) se stal David Pastuszek, na druhém místě se umístil Bohdan Bajger a třetí místo obsadil náš nejmladší člen, žák 4. třídy Mar-



cin Štěrba. V kategorii S4A junior (malý raketoplán) se mistrem republiky stal Grzegorz Molin, stříbro

získal Jakub Utíkal. V kategorii S6A junior (streamer) vybojoval druhé místo náš současně nejlepší modelář David Pastuszek. V kategorii S7 senior získal bronzovou medaili otec Davida, Petr Pastuszek s make-tout METEOR 1.

Nutno podotknout, že modeláři našeho klubu se umísťovali pravidelně na předních místech ve všech raketových soutěžích v tomto roce. Klasifikováno bylo celkem 14 česko-těšínských závodníků v pěti kategoriích.

Chtěl bych z tohoto místa poděkovat rodičům, s kterými velice dobře spolupracujeme, a Městu Český Těšín, jež nám pomohlo finančně.

PETR ROSZAK, PŘEDSEDA
RCSO ČESKÝ TĚŠÍN

FOTO | ARCHIV RCSO ČESKÝ TĚŠÍN

Tegoroczny Tacy jesteśmy – wiele nominacji z Czeskiego Cieszyna

W tegorocznym plebiscycie Tacy Jesteśmy bogato posyłały się nominacje dla obywateli Czeskiego Cieszyna lub osób w inny sposób związanych z naszym miastem.

Wśród dziesięciu najlepszych znaleźli się: Beata Brzóska – dyrygentka chórów dziecięcych Trallala i Trallalinka przy PSP w Czeskim Cieszynie. Marian Adámek otrzymał nominację za wybitné osiągnięcia w hokeju na lodzie. Tancerze zespołu Olza Gabriel Kopeć i Piotr Cieniela, tym razem na scenie Teatru Cieszyńskiego wystąpili jako grupa muzyczna KaC. Student Gimnazjum Adam Kubiczek został dostrzeżony za sukces w konkursie literackim Być Polakiem dla młodzieży polonijnej z całego świata. Burzliwe brawa otrzymał Piotr Molin z całą muzykującą rodziną. Pochodząca z Mistrzowic Renata Bilan została w tym roku nominowana za konsekwentne wprowadzanie w języku polskim na antenie TVC w Ostrawie



tematów związanych z Polakami na Zaolziu. W trakcie gali Noemi Boczek wraz z Przemkiem Orszulikiem i Filipem Macurą zaśpiewali Hymn PZKO, który również trzymał nominację. Autorem tekstu jest nieżyjący od dawna, związany przez długi okres swego życia z Czeskim Cieszynem, wybitny zaolziański poeta, pisarz i dziennikarz Henryk Jasieczek.

Statuetkę „Taki Jestem” co prawda zdobyli w tym roku wędryńscy Gimnaści, my jednak wyrażamy dumę z tak bogatej i różnorodnej działalności, która rozwija się na terenie naszego miasta. Laureatom gratulujemy.

Imprezę tradycyjnie wspiera Miasto Czeski Cieszyn. (DH)

FOTO | ARCHIWUM KONGRESU POLAKÓW

Pozor na zánik vozidel v depozitu k 31. 12. 2015

Vlastníte auto, které bylo dočasně vyřazeno z provozu před 30. červnem 2013 včetně? To znamená, že registrační značky a malý technický průkaz od vozidla jsou uloženy na úřadě v tzv. depozitu?

Právě pro vás má datum 31. 12. 2015 zásadní význam. Aby vaše vozidlo úředně nezaniklo, musíte přijít do konce roku 2015 na příslušný registr vozidel. Zde na tiskopise uvedete adresu umístění vyřazeného vozidla a účel jeho využití. Tím může být např. sezonní provoz, dlouhodobá oprava, veteránská sbírka. Spolu s žádostí je nutné předložit technický průkaz vozidla a doklad totožnosti. Tento úkon je zpoplatněn 50 korunami. Pokud toto ve stanoveném termínu neučiníte, vozidlo administrativně zanikne a již jej nebude možno přihlásit. U vozidel vyřazených z provozu od 1. 7. 2013, kde doba vyřazení přesáhla již 1 kalendářní rok, máte rovněž povinnost nahlásit údaje o umístění a účelu využití vozidla. Nesplnění této povinnosti je přestupkovým jednáním, za které hrozí uložení finanční sankce. Doporučujeme vlastníkům těchto vozidel neodkládat návštěvu úřadu na poslední dny v roce, kdy se doba čekání na provedení úkonu může značně prodloužit.

TOMÁŠ HLOUŠEK,
VEDOUcí ODDĚLENÍ DOPRAVY

Sprostowanie

W poprzednim numerze do podpisu pod zdjęciem na stronie z artykułem Wybitne kobiety Górników wkradł się błąd. Z panią Marianną Górniak nie pozuje do zdjęcia jej pierwszy mąż Franciszek, ale drugi – poseł Jerzy Cieniela, polski rolnik z Mistrzowic, działacz narodowy i poseł do Śląskiego Sejmu Krajowego, a od roku 1873 poseł do parlamentu wiedeńskiego. Przez wiele lat był też prezesem Towarzystwa Rolniczego dla Księstwa Cieszyńskiego. Rodzinę Górników przepraszam za przeoczenie. DOROTA HAVLÍKOVÁ

Doplnění

Mnozí čtenáři nás upozornili, že v minulém čísle v textu První porevoluční starosta oslavil 92 let vypadlo jméno Bohumila Muroň. Panu Muroňovi i čtenářům se omlouváme.

REDAKCE



V listopadu zemřely pod koly aut tři vydry

Pracovníci odboru výstavby a životního prostředí registrují za listopad celkem tři mrtvé vydry.

Sraženého samce nahlásila hlídka městské policie v pondělí 9. listopadu, další dvě zvířata pak našla smrt pod koly aut na konci listopadu v Ostravské ulici a na rychlostní silnici 1/48 (poblíž závodu Donghee). „Budeme hledat řešení, jak vydry uchránit před kolizí s vozidly, ale určitě to v těch místech a u tohoto typu šelmy nebude jednoduché,“ uvedl ekolog Daniel Křenek.

Není roku, aby pod koly aut neskončila chráněná vydra, v silničním provozu hyne mnoho dalších živočichů. Ochránci přírody proto vyzývají řidiče, aby byli opatrní.

„Sražený samec vydry ze začátku listopadu byl výstavním kusem, největším svého druhu, jaký si pamatujeme. Šelmu jsme předali k bádání pracovníkům Muzea Těšínska,“ uvedl vedoucí oddělení životního prostředí Petr Nestrašil.

V důsledku přímého pronásledování člověkem především do poloviny dvacátého století a silnému znečištění vod od šedesátých let minulého století vydra nejen z našeho území téměř vymizela. Z tohoto

důvodu byla zařazena mezi zvláště chráněné živočichy a chráněna je i mezinárodními předpisy. Její stavy se začaly zvedat až v devadesátých letech, kdy se investovalo do čistírenských technologií, významně se zlepšila kvalita vody a snížila se také míra pronásledování.

Kde žije vydra

„Nyní je vydra rozšířena na většinu našeho území a v okolí Těšína se vyskytuje pravidelně na řece Olze, některých vodních tocích a vodních plochách. V současné době je pro ni největším ohrožením automobilová doprava, která neohrožuje i další živočichy,“ dodal ekolog Daniel Křenek.

Dle údajů Agentury ochrany přírody a krajiny ČR ročně zahyne na silnicích kolem 500 000 zajíců, 350 000 ježků, přibližně 70 000 bažantů, 52 000 srnců a mnoho dalších živočichů. Ačkoliv ne vždy je možné kolizi se zvěří zabránit, je mnoho zbytečných kolizí zaviněno neopatrností či bezohlednou jízdou řidičů. Proto jezděte opatrně!

Úhyn zvěře pod koly aut a pytláčení je také největším problémem myslivosti. „Nejvíce srnčí zvěře hynulo pod koly aut na ulicích Frýdecké, Ostravské v úseku až po Stanislavi-



Zvěř často hyne pod koly aut.

FOTO | PETR NESTRAŠIL

ce a na Karvinské v Chotěbuzi, kudy k nám migruje zvěř z Polska. Dnes již mohou říci, že se podařilo prosadit oplocení úseku rychlostní komunikace od Frýdku-Místku do Českého Těšína. Již v příštím roce se možná dočkáme plotu také směrem k hraničnímu přechodu v Chotěbuzi, kde jsou střety vozidel se zvěří celkem běžnou záležitostí,“ uvedl Nestrašil.

Jak postupovat při srážce

Řidič, který usmrtí lesní zvíře, má informovat myslivce nebo policii. Podle myslivců někteří lidé berou zvířata domů, konzumují je a vystavují se tak nejen hrozbě trestního stíhání za pytláctví. „Laici také často nevědí, že i zvěř může přenášet různé nebezpečné choroby nebo parazity. Například při konzumaci masa z divočáka, které nebylo veterinárně vyšetřeno na tzv. svaluvec, hrozí nákaza svalovcem, což je velice nepříjemná nemoc, která se navíc dlouho léčí. Taktéž zajáci mohou být nakaženi například tularémií. Příznaky onemocnění jsou podobné chřipce, avšak léčba je zdlouhavá a nepříjemná,“ varuje Nestrašil.

Dalším nešvarem, který se stal samozřejmostí pro určitou sortu spoluobčanů, je záliba v jízdě na motorové čtyřkolce, sněžném skútru, motorkách apod. Tito lidé si neuvědomují, že plaší zvěř v době hnízdění, kladení mláďat a v zimě v době nouze, kdy je nedostatek potravy a zvěř potřebuje klid. Stresovaná zvěř je pak častější obětí silničního provozu. Do boje s motorkáři se zapojují spolu s policií myslivci i lesníci. Problémovými místy jsou zejména oblast Černého lesa, Podobory a Louckého lesa (DH)

Isaac Newton a ZŠ Hrabina. Co mají společného?



Které objevy z oblasti optiky jsou spojeny s postavou Isaaca Newtona? Neklamou nás naše oči? Jak si s nimi zahrávají různé světelné jevy? Co je to kaleidoskop?

Na všechny otázky nám v říjnu odpověděl vzdělávací projekt Newton

a světlo. Opět jej pro pátý a devátý ročník připravila naše učitelka Miluše Skokanová ve spolupráci s Melánií Gaierovou a studenty Gymnázia Český Těšín.

V první části projektu jsme se dozvěděli o objevech I. Newtona, shlížejícího na nás ze své podobizny na dveřích. Druhá část už byla prak-



tická. Ve skupinách jsme sestavili kaleidoskopy, zdánlivě jednoduché „hračky“, ale ve skutečnosti zajímavé pomůcky pro sledování odrazu světla. Později jsme pozorovali pokusy se zářivkou nebo plazmovou koulí. Ty jsme doplnili aktivitami s lasery a optickými čočkami. Zajímavá byla i naše „školní“ duha, kte-

rou jsme vytvořili přímo v učebně pomocí solného roztoku.

Poučný projekt sice trval jen pár vyučovacích hodin a pro nás, deváťáky, byl již poslední, ale další ročníky se určitě mohou těšit na ty příští.

NELA CZYŽOVÁ,

ŽÁKYNĚ IX. B ZŠ HRABINA

FOTO | ARCHIV ŠKOLY

Vzrostlým jírovcům pomáháme injektáží

Město Český Těšín se snaží zachránit pomáhat vzrostlým jírovcům. Poprvé v Česku tak ve spolupráci s odborníky přistoupilo k léčbě oblíbené významné aleje podél nábreží.

Injektáž kmenů insekticidy přinesla letos již vloni první efekty, a tak město zaplatilo a rozšířilo záchranu o dalších 35 stromů v parku Adama Sikory.

„Celkem jsme od loňského roku ošetřili téměř 90 stromů - 53 jírovců

vloni na nábreží Míru a další letos v parku A. Sikory. Celkové náklady činily 70 tisíc korun,“ uvedla Lada Večeřová, která má ve městě na starosti údržbu veřejné zeleně.

Podle ní nejde o památné stromy a jírovec maďal je běžnou dřevinou. „Jde však o oblíbenou krásnou alej, která slouží místním k četným procházkám. Pro Českotěšínské jde o srdeční záležitost a my se snažíme téměř sto let starým stromům prodloužit život,“ uvedla Lada Večeřová s tím, že jde o pilotní projekt záchra-

ny jírovců maďalů v republice, který odborná firma testuje právě v městě nad Olzou.

Firma SAFE TREES s.r.o. dovezla technologii z Itálie a byla podrobena testování na Lesnické a dřevařské fakultě Mendelovy univerzity v Brně. Využití v Českém Těšíně tak patří mezi první pilotní projekty.

„Přínos injektáže je obrovský, bez injektáže byly stromy obvykle bez listů již v srpnu. Přestože bylo letos extrémně suché počasí, kdy mnoho stromu usychalo, po injek-

táži je na stromech část listů ještě v listopadu, rodiny s dětmi také potěšila bohatá úroda kaštanů,“ dodává Večeřová. Ochranou stromů, které také město realizuje, je hrabání a odstraňování listů na zimu, ve kterém housenky přežívají.

Několik let již také město místo klasických jírovců vysazuje jírovec pleťový, který místo klasické bílé září růžovou barvou. Tato vyšlechtěná odrůda Briotii je odolná proti klíněnce jírovcové. (DH)

Anglické divadlo pro základní školy podruhé: žáci rozuměli

Počátkem listopadu jsme v Českém Těšíně mohli zhlédnout v pořadí druhé představení s anglickým jazykem pro základní školy.

Zatímco před dvěma lety do tělovičny ZŠ Hrabina přijela Mezinárodní divadelní a vzdělávací společnost The Bear Educational Theatre z Prahy, tentokrát jsme přivítali v důstojném prostředí kina Central Divadelní centrum Zlín. Hry byly opět dvě podle věku diváků. Před dvěma lety byli naši žáci zpočátku trochu nejistí, neboť nevěřili, že rodilým mluvčím budou rozumět. Přesto z představení odcházely všechny



děti velmi spokojené. Vzájemné hodnocení úrovně anglického jazyka a srozumitelnosti bylo velmi příznivé. Divadelní centrum Zlín letos nabídlo pro mladší ročníky přiměřeně zmo-

dernizovanou pohádku o Červené Karkulce - Little Red Riding Hood, pro ty starší příběh o neuvěřitelném smolaři s příhodným názvem Černý Petr - Peter Black. Diváci se na obou

humorných hrách s písničkami velmi dobře bavili, po herecké stránce byly na velmi vysoké úrovni s minimem kulís a vtipnými kostýmy. Po stránce jazykové hodnotily děti velmi dobrou srozumitelnost obsahu. Angličtina Ellen Polaino uvádí poznatek, že tentokrát nehráli rodilí mluvčí. To se podle ní projevilo na angličtině, která postrádala správný britský přízvuk. Ale dětem proto nedělalo problémy porozumění dialogům celého představení. Mladého diváka bývá občas obtížné nadchnout a zaujmout. Anglickému divadlu se to opět dokonale podařilo.

VLASTA POTYSZOVÁ, ZŠ HRABINA

FOTO | ARCHIV ŠKOLY

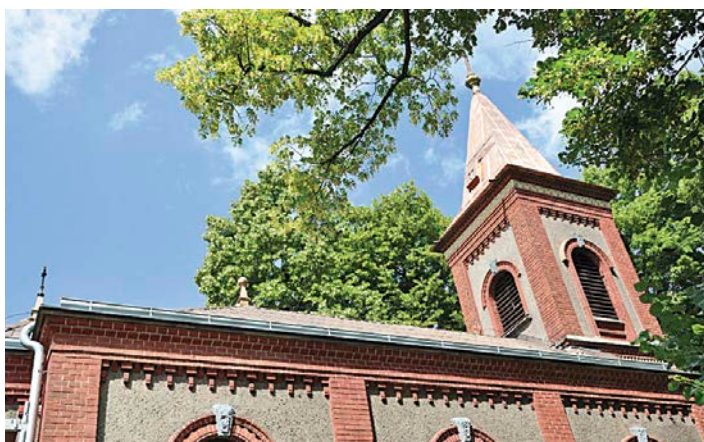
Svatá Hedvika ve Svibici dostala novou střechu

Dotace města umožnila položení nové střechy a výměnu svodů dešťové vody na nádherném kostelíku ve Svibici zasvěceném patronce Slezska, svaté Hedvice. Krytina střechy, jakož i svody již byly ve špatném stavu.

Kostel svaté Hedviky byl podle Czesława Krajiny vysvěcen 24. září 1893 za přítomnosti šesti tisíc obyvatel Svibice, Těšína a Ropice. Postavil jej dle vlastního projektu stavitel Friedrich Fulda. Náklady činily 15

tisíc zlatých. Jednoduchý kostel s polygonálním uzávěrem je v historizujícím novorománském stylu. Loď má dřevěný strop, kněžiště je zaklenuto cihlovou klenbou. Na fasádě se kombinuje hladká omítka se spárovaným zdívem z červených cihel.

První zvony věnovali pro svatostánek majitel místní továrny na ohýbaný nábytek Józef Jaworek a místní rolník Glajcar, zvony odlila dílna Karola Schwabe v Bílsku. Farnost o ně přišla během první světové války. Vysvěcení nových proběhlo v roce 1924. (DH)



Svibický kostel na pohlednici ze začátku 19. století.

FOTO | SE SBÍRKY CZESŁAWA KRAINY

Novinky na úseku evidence obyvatel, občanských průkazů a cestovních dokladů v roce 2016

Novela zákonů na úsecích evidence obyvatel, občanských průkazů a cestovních dokladů přináší od ledna 2016 pro občany některé pozitivní změny, ale současně zvyšuje některé správní poplatky a zavádí nové.

Uvádíme alespoň ty nejpodstatnější změny.

Na úseku cestovních dokladů

Největší změna se týká cestovních pasů, které se vydávají ve zkrácené lhůtě (tzv. blesky či rychlopasy). Změna se týká jak správního poplatku za tento typ pasu, tak jeho technického provedení. Pas vydávaný ve zkrácené lhůtě nebyl do 31. 12. 2015 strojově čitelný, neobsahoval biometrické prvky, jeho platnost byla pouze 6 měsíců, a tudíž ho neakceptovaly všechny státy světa. Za jeho vydání se do 31. 12. 2015 platí správní poplatek 1500 Kč (občan mladší 15 let 1000 Kč). Od roku 2016 již tento typ pasu nebude vydáván a nahradí ho biometrický pas platný na 10 let, který bude občanovi vydán ve zkrácené lhůtě do šesti pracovních dní (nikoliv tedy na počkání). Pas nebude vyráběn na úřadě, ale v centrální pražské výrobě dokladů. Správní poplatek za vydání tohoto typu pasu bude 4000 Kč (za občana mladšího 15 let rodiče zaplatí 2000 Kč). Občan tak sice získá plnohodnotný cestovní doklad, bude-li potřebovat urychleně vycestovat do zahraničí, ale za tuto službu si připlatí. Doporučujeme proto v dostatečném časovém předstihu před hlavní turistickou sezonou zkontrolovat platnost pasu. Vyřizovat pas na poslední chvíli se velmi prodraží, např. pro čtyřčlennou rodinu (rodiče a dvě děti) vyjdou rychlopasy celkem na 12 000 Kč.

Správní poplatek za vydání cestovního pasu v zákonné lhůtě (do 30 dnů) se nemění – u dospělých osob činí 600 Kč, u dětí do 15 let 100 Kč.

Dalším cílem novely je usnadnit občanům podání žádosti o vydání cestovního dokladu. Zatímco do 31. 12. 2015 musela být žádost podána na obecní úřadě obce s rozšířenou působností podle místa trvalého pobytu, od roku 2016 bude možno podat žádost u kteréhokoliv obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Nově si tedy občan bude moci zvolit, u jakého úřadu žádost podá, a usnadní se tak vydání ces-

tovního pasu občanům, kteří se zejména z pracovních důvodů nezdržují v místě svého trvalého pobytu. O vydání cestovního pasu lze požádat rovněž na zastupitelském úřadu České republiky v zahraničí, s výjimkou pasů vydávaných ve zkrácené lhůtě. Občan bude povinen převzít hotový pas u toho úřadu, u kterého o něho žádal. Za přeposlání pasu na jiný úřad občan uhradí při podání žádosti o pas správní poplatek ve výši 100 Kč. Úřad, který bude přijímat žádost o vydání pasu, bude nově oprávněn uložit a inkasovat pokutu za případný přestupek na úseku cestovních dokladů.

Na úseku občanských průkazů

Novelu jistě uvítají občané starší sedmdesáti let, kterým se bude občanský průkaz nově vydávat na dobu 35 let. Na doplnění uvádíme, že platnost stávajících občanských průkazů, které mají občané starší sedmdesáti let v držení, nekončí! Teprve až uplyne doba platnosti uvedená v občanském průkazu nebo při změně některého údaje zapisovaného do občanského průkazu (např. při změně pobytu nebo při změně rodinného stavu) bude vydán nový občanský průkaz s dobou platnosti 35 let.

Nebude tedy probíhat žádná hromadná výměna občanských průkazů občanů starších sedmdesáti let!

Co se týče místa podání žádosti o občanský průkaz, nadále platí, že občan může podat žádost u kteréhokoliv úřadu obce s rozšířenou působností (např. občan Českého Těšína požádá o vydání OP v Brně), avšak nově bude muset převzít hotový doklad u toho úřadu, u kterého žádost podal. Pokud občan bude chtít, aby mu byl hotový občanský průkaz zaslán na jiný úřad obce s rozšířenou působností, uhradí při podání žádosti o vydání občanského průkazu za tuto službu správní poplatek ve výši 100 Kč. Novinkou je také to, že úřad, u kterého občan žádá o občanský průkaz, bude moci občanovi uložit blokovou pokutu za přestupek na úseku občanských průkazů (např. za nepožádání o vydání občanského průkazu v zákonem stanoveném termínu, za porušení povinnosti chránit OP před ztrátou, odcizením, poškozením), i když občan nemá ve správním obvodu úřadu trvalý pobyt.

Správní poplatek 200 Kč nově občan uhradí, pokud požádá o vydání

občanského průkazu z důvodu zápisu titulu nebo vědecké hodnosti a pokud současně nebude provedena jiná změna údajů zapisovaných do občanského průkazu. Dále bude umožněno, aby občan požádal za správní poplatek 200 Kč o vydání občanského průkazu z jiného osobního důvodu v době delší než půl roku před uplynutím platnosti dosavadního občanského průkazu.

Novela rovněž vymezuje lhůtu, ve které musí občan podat žádost o první občanský průkaz, a to nejdříve v den dovršení 15 let a nejpozději do 30 dnů po dovršení 15 let. V tomto případě se vydá občanský průkaz s dobou platnosti 10 let a bez správního poplatku. Pokud občan požádá o vydání občanského průkazu přede dnem dovršení věku 15 let, občanský průkaz bude vyroben před dovršením 15 let, bude jeho platnost pouze 5 let a jeho vydání bude podléhat úhradě správního poplatku ve výši 50 Kč.

Odstávka systému občanských průkazů a cestovních dokladů

Z důvodu implementace novely zákonů o občanských průkazech a cestovních dokladech do informačních systémů bude ve dnech 24.-31. 12. 2015 probíhat odstávka informačních systémů. Posledním dnem, kdy bude v letošním roce možno podat žádost o občanský průkaz nebo cestovní pas a kdy bude možno tyto doklady vyzvednout, je středa 23. 12. 2015. V tento den budou přepážky občanských průkazů a cestovních dokladů v provozu do 16.30 hodin. Budova radnice bude v odpoledních hodinách uzamčena, zájemci o agendu občanských průkazů a cestovních dokladů budou zvonic na zvonek u hlavního vchodu a vyčkají příchodu příslušného referenta.

V době odstávky bude možno:

- požádat o vydání občanského průkazu bez strojově čitelných údajů s dobou platnosti jeden měsíc (k žádosti kromě zákonem stanovených náležitostí bude třeba přiložit dvě aktuální fotografie, vydání OP je osvobozeno od správního poplatku) a tento doklad si po jeho vystavení vyzvednout,
- požádat o vydání cestovního pasu bez strojově čitelných údajů s dobou platnosti šest měsíců (rovněž nutno doložit dvě aktuální fotografie, správní poplatek:

dospělá osoba 1500 Kč, dítě do 15 let 1000 Kč) a tento doklad si po jeho vystavení vyzvednout,

- hlásit ztráty, odcizení, poškození občanského průkazu či cestovního pasu,
- odevzdat neplatné doklady.

Na úseku evidence obyvatel

Novela potěší vlastníky nemovitostí, kterým ve třech situacích odpadne povinnost prokazovat vlastnictví výpisem z katastru nemovitostí: při provádění změny trvalého pobytu, při podání návrhu na zrušení trvalého pobytu nebo pokud bude žádat informaci o osobách, které jsou hlášený k trvalému pobytu v jeho nemovitosti. Zaměstnanci ohlašovci si v těchto případech aktuálnost vlastnického vztahu ověří sami nahlédnutím do příslušné databáze katastru nemovitostí.

Další změna se týká prokazování totožnosti při změně trvalého pobytu. Dosud musel občan předkládat platný občanský průkaz, u něhož nebyl ustrížen roh z důvodu změny trvalého pobytu. Nově, pokud občan platný občanský průkaz nemá, bude moci totožnost prokázat i jiným platným dokladem totožnosti, např. cestovním pasem nebo řidičským průkazem.

Nově se zavádí dva správní poplatky za úkony, které byly dosud zdarma:

- 100 Kč za podání návrhu na zrušení trvalého pobytu (navrhovatel uhradí 100 Kč za každou osobu, které chce zrušit trvalý pobyt),
- 100 Kč za ukončení trvalého pobytu na území České republiky (při plánovaném dlouhodobém pobytu v zahraničí).

Obecním úřadům zákon od nového roku ukládá, aby umožnily občanům, kteří mají zrušený trvalý pobyt a mají adresu radnice, převzít si na úřadě oznámení o uložení zásilky a výzvu s poučením. Tuto povinnost náš úřad již delší dobu plní. V přízemí budovy radnice je nástěnka, na které poštovní doručovatelky vyvěšují příslušná oznámení o uložení doporučené listovní zásilky. Občané si tato oznámení mohou vzít a následně vyzvednout doporučený dopis na poště. Jiné korespondence (obyčejné dopisy, složenky apod.) se toto opatření netýká. Tyto písemnosti nejsou u našeho úřadu ukládány.

JANA MAŠKOVÁ, VEDOUCÍ
ODDĚLENÍ OBČANSKOPRÁVNÍHO

Reakce policie na fámy na sociálních sítích

Velice neradi bychom, aby rodiče žili ve strachu. Chceme, aby lidé v Českém Těšíně měli informace o dění z posledních dní.

Před časem jeden z uživatelů veřejné sociální sítě uveřejnil příspěvek, který se týkal situace v Českém Těšíně, městské části Svibice.

V příspěvku uvedl, že viděl ve Svibici popojíždět neznámé auto, jehož řidič měl údajně lákat do auta nějakou holčičku. Autor chtěl tímto způsobem upozornit rodiče a děti, aby byly opatrnější.

Žádné takové informace jsme prostřednictvím linky 158 či oznáme-

ním na místní oddělení nedostali. Nicméně, na zveřejněné informace jsme okamžitě reagovali.

Policisté ihned prověřili dostupné kamerové záznamy, prověřili sdělení, které získali od autora příspěvku. Z uvedených indicií a informací se nic nepotvrdilo. Nechceme ale nic ponechat náhodě. Tudíž byl neprodleně zvýšen dohled v okolí školských zařízení.

Další oznámené případy

Policisté vyjžděli k oznámení matky sedmiletého děvčátka. Holčička tvrdila, že před školou jí a její kamarádku obtěžoval ne-

známý muž. Kriminalisté okamžitě začali případu věnovat velkou pozornost. Zjistili, že holčička si vše vymyslela. Jiné oznámení o obtěžování přišla oznámit žena přímo kriminalistům. Poblíž zimního stadionu míjela dvě ženy, které se smály, a vedle nich popojíždělo velmi pomalu osobní vozidlo. Najednou se rozběhly a vozidlo se rozjelo za nimi. V tomto případě operativní skupina služby kriminální policie a vyšetřování musela co nejrychleji identifikovat popsané osobní vozidlo. Kriminalisté postupně prověřovali získané informace, vyslýchali zain-

teresované, prověřovali kamerové záznamy. Závěrem se ukázalo, že dívky byly ve skutečnosti matka s dcerou, řidič pak otcem dívky. Společně si dali závody, kdo bude dříve doma. Proto se ony najednou rozběhly a muž se rozjel.

Výše uvedené případy uvádíme, abychom uklidnili obyvatelé města. I když stále platí, pokud někdo bude svědkem obtěžování dětí nebo nebezpečných situací, měl by okamžitě kontaktovat policii. Všem oznámením věnujeme náležitou a maximální pozornost.

**ZLATUŠE VIAČKOVÁ,
KOMISAŘKA POLICIE ČR**

Gimnazjum otwiera podwoje

Jedną z tradycyjnych imprez w kalendarzu działalności Polskiego Gimnazjum im. J. Słowackiego w Czeskim Cieszynie jest Dzień Otwarty. Tegoroczny odbył się w środę 25. 11. w formie edukacyjno-rozrywkowej. Język polski zachęcał do czytania, czeski też pokazywał atrakcje biblioteczne, obce mowy prezentowały się artystyczno-kulinarne, nauki ścisłe eksperymentowały na polu naukowo-technicznym. Na czwartym piętrze artyści proponowali dla każdego coś miłego ze świata żywego słowa i muzyki, przekonując wszystkich, że nie tylko nauką człowiek żyje.

Wszędzie przewijały się grupy młodzieży z klas dziewiątych, pojawiły się też reprezentacje rodzinne, a mocno zaangażowani gimnazjaliści bardzo się starali, aby w przyszłym roku mieć jak najwięcej młodszych kolegów. Patron szkoły spoglądający ze ściany jednej z klas mógł poczuć się usatysfakcjonowany. Miejmy nadzieję, że przyszli uczniowie też.

MARIA JARNOT FOTO | ARCHIWUM SZKOŁY



Dinosaur z rostlinné říše roste v centru města

I jeden z nejstarších druhů stromů na světě je zastoupen v českotěšínských parcích nebo soukromých objektech.

Krásný vzrostlý jinan dvojlaločný (ginkgo biloba) roste v areálu budovy na Štefánikově ulici naproti Těšínské tiskárně a byl vyhlášen za památný (na snímku). Další najdou chodci i na nábřeží Míru.

Fosilie ginkga se datují do období Permu, což je nějakých 280 milionů let a za posledních 150 milionů roků se strom prakticky nezměnil. Nazývá se proto „živoucí fosilii“. Olistění je považováno za přechodný typ mezi jehličnany a listnáči. Překvapivě pro mnohé patří mezi jehličnany a dožívá se až 2000 let.

Dle četných nálezů v období Jury, čili času dinosaurů, ginkgo patrně bývalo jedním z nejběžnějších stromů. Z amerického kontinentu zmizelo před 7 miliony let, z Evropy

před 3 miliony let. Latinský název rodu Ginkgo má původ v konci 17. století a vznikl nepřesným přepisem čínského jména německým lékařem a botanikem Engelbertem Kaempferem, který jako první zmínil tento druh ve svém díle z roku 1712. Původní čínské jméno v doslovném překladu značí „stříbrná meruňka“. Druhé jméno biloba je odvozeno z latiny a vztahuje se ke tvaru listů; ze slov bis (dva, dvojí) a lobos (lalok). Převodem z latiny vzniklo i české druhy označení jinan dvojlaločný.

Samičí stromy jenom vzácně

Strom byl objeven pro západní svět v roce 1691 v Japonsku, kam se rozšířil z Číny z buddhistických klášterů, kde byl pěstován pro lékařské účely. V Asii se dožívá vysokého věku, až tisíce let a vzrůstá do 40 m. Začíná kvést po 20 až 30 letech. Zralé plody jsou velikosti třešně s dužnatým, později zahnívajícím a nepříjemně

páchnoucím osemením, proto se samičí stromy pěstují jenom vzácně. Samčí stromy v době květu příjemně voní, květy tvoří malé zelené jehnědy. Sběr listů se provádí z obou



stromů. V našich podmínkách se používají hlavně listy, patří mezi bylinná léčiva od osmdesátých let 20. století. V listech jsou obsaženy látky, které znatelně zlepšují choroby oběhové soustavy a jsou zvláště vhodné pro zlepšení toku krve k mozku. Tím tak chrání centrální nervový systém před poškozením z nedostatku kyslíku. Zlepšují paměť a mentální schopnosti. Rozšiřují cévy, zvláště v hlavě a jsou vynikajícím preventivním prostředkem proti náhlým mozkovým příhodám a proti infarktu myokardu. Zlepšuje psychickou výkonnost, posilují paměť, schopnost učit se, udržet pozornost, soustředit se, zlepšuje koordinaci pohybů. Listy se užívají rovněž na léčení hemoroidů, varikózních žil a při vředech na dolních končetinách, léčí otoky. Pomáhají léčit a zpomalovat zhoršování mentálních funkcí, které se objevují při různých demencích.

(DH) FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Jazz se ozýval i na pravém břehu Olzy



Je tomu skutečně tak... Jazz se tento rok ozýval z mnoha míst na obou březích Olzy. Těšínská hudebníci vystupovali v různých formacích na četných zábavních a kulturních akcích v našem městě a co je potěšující, také často na akcích sousedů na pravém břehu řeky.

Po zahájení sezony v ostravském klubu „Parník“ se stali těšínská stálým hostem v Kamienicy Kończakowskich, kde hlavně v parných letních večerech hráli pro návštěvníky a hosty zahradních restaurací na „rynku“. Hlavně Silesian Dixie band se těšil velké pozornosti. Také Formace Jazz Q si našla mnoho posluchačů a fanoušků, hlavně při

vystoupeních se stále populárnější zpěvačkou Tamarou Tomoszek.

Tradiční dixieland hrál také „do skoku“ a hlavně do běhu účastníkům dubnového Fortuna běhu. Poprvé také Silesian Dixie band zahrál návštěvníkům prvního dne oslav „Svátku tří bratří“ na těšínském náměstí.

Už tradičně se konaly koncerty v Jazzklubu na Střelnici, z nichž hlavně vzpomínkový koncert na Stana Hellise navštívilo mnoho fanoušků a kde také každoročně vystupují všichni domácí hudebníci a jejich hosté. Úspěšné bylo také vystoupení populárního Petra Němce, který zazpíval několik písní z repertoáru Joe Cockera za doprovodu Formace Jazz Q a sklidil velké ovace.



Stejně tak jako v loňském roce, i letos se uskutečnila významná kulturní akce v Čitárně a kavárně Avion. „Hudební léto v Avionu“ se stává pojmem v kulturním životě našeho města. Po celé dva prázdninové měsíce se na pátečních večerech představila řada začínajících i zkušených hudebníků a hostů hudebního světa z regionu. Po loňském úspěšném vystoupení byli znovu přizváni hudebníci jazzové sekce. V cyklu tří koncertů Jazz Time se představili návštěvníkům významní jazzoví sólisté za hudebního doprovodu Tria Petra Litwory.

Vystoupení Tomáše Lasoty, Zbyszka Kalety a hlavně Tamary Tomoszek odměnila po všechny tři večery zcela zaplněný Avion dlouhotrvajícím potleskem.

Vyvrcholením jazzové sezony je vždy Těšínský jazzový festival. Nejinak tomu bylo i tento rok. Těšínská jazzmani vystupují již tradičně ve všech svých seskupeních. Letošní

festival odstartoval již v pátek 20. 11. v Avionu, kde se představila Tamara Tomoszek s recitálem ke stému výročí narození legendární zpěvačky Billie Holiday. Toto vystoupení těšínské „Lady Jazz“ mělo úspěch i na sobotním festivalovém večeru 42. Těšínského jazzového festivalu.

Těšínská jazzmani tedy nezháleli a jistě se velkou měrou zasloužili o obohacení kulturního života našeho města.

Děkujeme všem, kteří tato vystoupení každoročně umožňují – vedení města, ředitelce městské knihovny, personálu Čitárny a kavárny Avion, pracovníkům KaSS Střelnice. Naše poděkování patří také všem našim fanouškům a milovníkům jazzu za jejich přízeň. Těšíme se na další setkání.

Všem lidem dobré vůle přejeme Šťastné Vánoce v klidu a míru.

ZA TĚŠÍNSKÉ JAZZMANY

JIŘÍ ŠINDLER

FOTO | ARCHIV HUDEBNÍKŮ

Charitní středisko sociální rehabilitace

Charitní středisko sociální rehabilitace Charity Český Těšín poskytuje službu sociální rehabilitace osobám ohroženým sociálním vyloučením. Jeho cílovou skupinou jsou osoby starší 18 let a rodiny s dětmi, nacházející se v nepříznivé sociální či krizové situaci. Často jde o osoby se sníženou soběstačností v základních životních dovednostech, dlouhodobě nezaměstnané, z nefunkčních rodin, osoby ohrožené sociálním vyloučením, matky s dětmi na mateřské či seniory. Služba těmto uživatelům zvyšuje míru jejich schopností zapojit se do běžného způsobu života, nebo jim pomáhá při řešení jejich potíží, a tak přispívá ke zkvalitnění jejich života. Služeb tohoto střediska využívají klienti Charity Český Těšín,

klienti jiných organizací, ale také klienti přicházející zvenčí. Také se jedná o návaznou službu Charitního domu pro matky v tísní. Jednou takovou klientkou, která přešla z tohoto azylového zařízení „pod křídla“ střediska sociální rehabilitace, je i paní Marcela.

Z pohledu paní Marcely:

Pocházím z Českého Těšína, kde jsem vystudovala obchodní školu a kam jsem se po rozvodu vrátila z Prahy, kde jsem 9 let žila. Mám celkem 3 děti, syna a dvě dcerky, se kterými jsem rok pobývala v Domě pro matky v tísní, protože bývalý manžel přestal platit alimenty. Byla jsem tam spokojená, ale když mě paní vedoucí azylového domu doporučila do startovacího bytu, ten patří pod sociální

rehabilitaci, ráda jsem tuto možnost přijala. Chtěla jsem se osamostatnit.

Jakmile byl byt volný, byla jsem na prohlídce a pak už to šlo ráz na ráz. Přiznávám ale, že přechod byl pro mne těžký. Byt byl úplně prázdný, musela jsem si sehnat vybavení. Dost věcí jsem si zakoupila v Charitním bazárku. Z počátku mi přišlo, že je všude kolem moc ticho, neměla jsem si s kým popovídat, ale časem se vše zlepšilo. Hodně mi pomáhá spolupráce s Charitním střediskem sociální rehabilitace. S pracovníci střediska se scházíme každý týden. Co 14 dní chodí ke mně domů, další týden se pak vždycky zastavím ve středisku já. Pomáhají mi všechno vyřizovat. Také se o mě zajímají, např. jak se daří dcerce, která je nyní po operaci. Musím říct, že využívám i služeb přidružené

Charitní poradny. Řeším s nimi exekuční návrh na výživné. Tuto pomoc si dost cením, doporučuji ji i všem svým známým. Také se pravidelně účastním různých akcí, pořádaných azylovým domem a střediskem sociální rehabilitace, např. Dne dětí.

Začátky byly dost náročné, teď jsem ale spokojenější. Dcerka šla do první třídy z našeho nového bytu a syn díky tomu, že bydlíme, se dostal do školy. Časem bych možná chtěla větší byt a nevidilo by mi, kdyby také patřil pod středisko sociální rehabilitace, jsem si díky němu ve všem jistější. Navíc mám možnost chodit pomáhat jako dobrovolník do Charitního bazárku.

MARCELA, KLIENTKA CHARITNÍHO STŘEDISKA SOCIÁLNÍ REHABILITACE

Malá Ania se už těší z nového tabletu

Trianon, z. s. vybere jednou ročně před Vánoce dítě, které má zvláštní potřeby, a obdaruje je. Ania, od narození upoutaná na vozík, se tak už od začátku prosince může těšit z nového tabletu, který hned začala používat pro učení.

„Je to takové naše poděkování městům, které nás podporují. Jsou to Třinec, Havířov a Český Těšín. Vždy si vybereme dítě, které má těžké zdravotní komplikace, a přesto se chce a může vzdělávat,“ uvedl předseda Trianon a současně českotěšínský zastupitel Viliam Šušal. Třináctileté Anie předal společně se starostou města Vítem Slovákem tablet.

„Naše dcera má těžký fyzický handicap, ale současně velkou



Ania díky nové pomůcce do školy září štěstím.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

touhu po učení. Ve škole nám doporučili, že právě pro její postižení je tablet nejvhodnější, protože

může obrazovku lehce ovládat,“ uvedla maminka malé Anii Dagmara Wojcizek. Ania navštěvuje

třídu pro děti s těžkým zdravotním poškozením ve škole na Slovanské ulici, která spadá pod Město Těšín. „Český Těšín má kompletní systém vzdělávání a péče pro postižené děti už od mateřinky, což nám velmi vyhovuje a pomáhá nám to v naší těžké situaci. Není to obvyklé ani v okolních městech,“ dodala paní Wojcizek.

S Danou Vojnarovou z Trianonu pak hovořily o pomoci, které je Trianon připraven pro život a práci s postiženými občany zprostředkovat. „Narážíme stále na těžké bariéry a neochotu ze strany zdravotních pojišťoven při vyřizování příspěvků na pořízení rehabilitačních či ortopedických pomůcek, které jsou pro naši dceru nezbytné,“ vysvětlila matka třináctileté dcery. (DH)

Turisté z Českého Těšína byli na dvoudenním výletu v Jeseníkách

První zářijový víkend netrpělivě očekávali členové oddílu turistiky TJ Slavoj Český Těšín a 7 turistů z Bielska-Bialé. Čekal je totiž dvoudenní zájezd do Jeseníků s ubytováním ve Vrbné pod Pradědem.

Prvním naším cílem je technicky velmi atraktivní místo – vodní přehrada elektrárna Dlouhé stráně. Jde o třetí největší elektrárnu tohoto typu na světě, a tak není divu, že zájem o její návštěvu je obrovský a průvodci mají stále „nabito“. Zde člověk vidí, jak obrovský je lidský potenciál a touha dokázat téměř nemožné. Vedle největší reverzní vodní turbíny v Evropě si připadáme tak nicotní..... A co ten úchvatný výhled od horní nádrže na hřbety okolních hor!

Po zážitku technického charakteru se již těšíme na zážitky kulturní. Čekají nás totiž Velké Losiny a v nich nádherný renesanční zámek, ruční papírna a muzeum papíru. Malebné

prostředí nás uchvátilo, ale to již přichází průvodkyně a my stoupáme po schodech k prvním místnostem zámku. Zajímavý výklad, poutavá atmosféra, závan historie. S takovými pocity odjíždíme, abychom se ubytovali a vyspali na zítřejší túru.

Nedělní ráno nás chce postrašit, ale my se drobného deštičku nelekáme. Naučná stezka z Karlovy Studánky podél Bílé Opavy je za chvíli prosvícena sluncem a my stoupáme vstříc Pradědu. Trocha adrenalinu na žebřících, ale nevyhneme se ani lávkám přes kaskády a peřeje. Jak krásné jsou ty naše hory! Zato vysílač na Pradědu si s námi hraje na schovávanou. Chvilí ho vidíme, za tři vteřiny už je schovaný v mlze bílé jako mléko.

Plní zážitků ze dvou společných dnů usedáme do autobusu a těšíme se domů.

IVA BARANOVÁ, ODDÍL TURISTIKY

TJ SLAVOJ ČESKÝ TĚŠÍN

FOTO | TJ SLAVOJ ČESKÝ TĚŠÍN



Co je to Škola naruby?



Škola naruby je projekt na podporu čtení v rodinách. Do této soutěže jsou zapojeny knihovny z celé České republiky. V naší knihovně, v oddělení pro děti, úspěšně probíhá už 8 let.

Soutěže se letos zúčastnilo 35 dětí. Na jarní, letní, podzimní a zimní třídní schůzce se celkem sešlo 59 dětí a rodičů. Na třídních schůzkách se soutěžilo a probíhala novinková burza knih, kdy si děti půjčovaly nejnovější knihy z knihovny.

Děti v žákovských knížkách naruby hodnotí známkami jako ve škole rodiče, příbuzné a kamarády za to, že jim čtou. Děti si zapisují tituly přečtených knih a kreslí obrázky. Soutěž probíhá od ledna do listopadu, kdy jsou nejhezčí žákovské knížky naruby vyhodnoceny a odměněny. Letošní vítězka Helenka Krzyžanková si odnesla hru Cestov-

ní scrabble a také 8 dalších dětí se radovalo z pěkných cen.

Od ledna 2016 soutěž startuje znovu, nezapomeňte si přijít vyzvednout nové žákovské knížky naruby. O Škole naruby se více dozvíte na našich webových stránkách www.knihovnatessin.cz/skola-naruby a Facebooku Škola naruby.

ŠÁRKA LINZEROVÁ, BLANKA BOHÁČOVÁ, ODDĚLENÍ PRO DĚTI, MĚSTSKÁ KNIHOVNA

FOTO | KNIHOVNA



130. VÝROČÍ SPORTOVNÍHO RYBÁŘSTVÍ NA TĚŠÍNSKU (1. ČÁST)

Jak redaktor, prokurátor, mlynář velkost

V letošním roce slaví členové Petrova cechu významné jubileum - 130. výročí založení sportovního rybářství na Těšínsku.

Organizované rybářství na území Těšínska se datuje dle dostupných zdrojů kolem roku 1885. Tehdy se za habsburské monarchie ustavil spolek pro myslivost a rybářství se sídlem v Těšíně pod názvem „Jagd Und Fischerschuttsverein für Ostschlesien“, ve volném překladu „Sdružení na ochranu lovu a rybaření pro východní Slezsko“.

Ve starších dobách platilo na tekoucích vodách, včetně našich těšínských, takzvané selské právo. Vztahovalo se na vody, které protékaly polnostmi majitelů. Majitelé pozemků byli oprávněni jednou ročně k výlovu ryb za použití sítí stanovených rozměrů a velikostí

ok v těchto sítích tak, aby menší ryby mohly uniknout. Úlovek si majitelé rozdělovali podle výměry polností. Bývala to velká událost v obci.

Původní neregulované vodní toky nebylo třeba zarybňovat ani hájit, ryb byl dostatek. Bohatost vod byla všeobecně známa. Stůl býval rybami tak zásoben, že síly najímané do práce si vymíňovaly, že ryby budou mít k jídlu pouze třikrát týdně.

Postupnými melioračními zásahy, regulacemi, kanalizací, kácením lesů, užíváním nových hnojiv, přibývajícím průmyslem kolem vodních toků byl učiněn negativní průlom do kvality života vodní říše.

Ušlechtilý spolek

Začátek činnosti spolku organizovalo 15 členů základní komise a 82 přátel myslivosti a rybářství, kteří se

šli na valné hromadě v Těšíně. Zde byl schválen statut spolku a zvolen výbor zajímavého složení. V něm se například objevili nadlesní, advokát,

soukromník, myslivecký adjunkt, městský tajemník, velkostatkář, prokurátor, obchodník, důstojník, redaktor, mlynář a dva lesní dělníci.



Rybářské závody 1937. Konaly se na dnes již neexistujícím rybníce u Branného za hospodou Brandýs. Na snímcích rybáři Michalík, Gižicki a Kohut.

REVIERE		IV. Revier:		Fischkarte Nr. 61.	
I. Revier Dluhova: Fangzeit vom 15. März bis 1. September. Beide Ufer von der Nieder-Bistrzitzer Grenze bis zur Einmündung in die Olša.		In den Bächen der Gemeinde Kameral-Elgoth, soweit diese das Fischereirecht besitzt.		1932. Rybářský lístek čís. 61.	
II. Revier Olša: Fangzeit vom 15. März bis 1. September. Beide Ufer in der Gemeinde Bistrzitz (Schlesien) von der Grudek-Bistrzitzer Grenze bis zur Kopecka-Brücke, von da ab das rechte Ufer abwärts in der Gemeinde Wendrin bis Haus Nr. 6 in Nieder-Lišná.		V. Revier:		Rybacki listek I.	
III. Revier: In der Řeka vom Ursprung bis zur Einmündung in die Olša, mit Ausnahme des Teiles Forsthaus Trítěž.		VI. Revier:		für Herrn Fischh.	
REVÍRY		IV. revír: V potokách obce Komorní Lhotě, pokud tato má právo rybolovu.		pro pana	
I. revír Dluhová: Doba rybolovu od 15. března do 1. září. Oba břehy od nýdecko-bystrzycké hranice až po ústí s Olšou.		V. revír:		dla pana	
II. revír Olše: Doba rybolovu od 15. března do 1. září. Oba břehy v obci Bystrzyca ve Sl. od hranice hrádecko-bystrzycké až ke kopeckému mostu, odtud po pravém břehu do ústí v obci Vendryně až k domu č. 6 v Dol. Lišné.		VI. revír:		Revier:	
III. revír: V Řece od zřídla až po ústí s Olšou s výjimkou oddílu myslivny Trítěž.		IV. rewír: W potokach gminy Ligotka Kameralna, pokud ta ma prawo rybolostwa.		Der Zaimmeister:	
REWIRY		V. rewír:		für den Verwaltungsausschuß:	
I. rewír Dluhowa: Doba połowiu od 15. marca do 1. wrzesnia. Oba brzegi od granicy nýdecko-bystrzyckiej aż po ujście do Olzy.		VI. rewír:		Jagd- und Fischereischuttsverein für Ostschlesien in O-TESCHEN	
II. rewír Olza: Doba połowiu od 15. marca do 1. wrzesnia. Oba brzegi w gminie Bystrzyca (Śląsk) od granicy gródecko-bystrzyckiej aż po kopecki most, odtąd po prawym brzegu na dół w gminie Wędrzyna aż po dom Nr. 6 w Dol. Lesnej.				Fischkarte Nr. 61.	
III. rewír: W Rzece od zřídla až po ujście do Olzy z wyjątkiem części leśniczówki w Trzytężu.				Jahr Rok Rok	

Rybářský průkaz z roku 1932.

tatkář s dělníky založili Petrův cech

V prvním roce se činnost spolku zaměřila na rozšíření členské základny, vystoupení na veřejnosti, zajištění financí a sestavení plánu činnosti. Koncem roku 1885 měl již spolek 336 členů, z toho v tzv. distriktu (okrsku): Těšín 110 členů, Fryštát 92, Bielsko 60, Skoczów 24, Frýdek 21, Ostrava 5 a Jablunkov 24 členů. V tomto prvním roce bylo již také vysazeno do Olzy 25 000 kusů plůdku pstruha, do Wisły 60 000 kusů lososa a 70 000 kusů plůdku pstruha.

Spolek začal vydávat i vlastní odborný časopis a jeho činnost byla zaměřena především na ochranu zvíře a ryb a na zavedení chovu ušlechtilé ryby. Program spolku vyjadřoval vznešené cíle na úseku rybářských a mysliveckých sportovních odvětví.

Vše přerušila válka

Aktivity přerušily válečné události roku 1914. Po 1. světové válce, kdy platilo pachtýřské selské právo, se začali rybáři sdružovat. Byli to první průkopníci a také hospodáři

odborně organizovaného rybářství a předchůdci nynějších sportovních rybářů. Takový rybář se vyznačoval tím, že měl při lovu přinejmenším šestimetrový bambusový prut a nedokonalý naviják s pevnou šňůrou. Přesto byly úlovky takové, že i při dnešní vyspělé technice se nám o nich ani nezdá.

Meliorační zásahy, rušení starých rybníků, regulace vod, další výstavba jezů a rozvoj průmyslu způsobily postupné snižování rybí obsádky, a proto byla nezbytná regulace. Byly stanoveny doby hájení ryb a nejmenší lovné délky. Zapomnělo se však na způsob používané nástrahy, což bylo dodatečně určeno v pozdějších omezeních.

První rybářský spolek na Těšínsku po 1. světové válce byl založen v Českém Těšíně Němci roku 1920 s názvem Fischverein in Teschen. Tento spolek existoval až do roku 1932, kdy byl převzat českými členy a přejmenován na Český rybářský spolek. Ten obhospodařoval řeku Olzu od mostu na Balínách až po obec Louky nad Olzou – zastávka.

Jak bohatá na ryby byla Olza

V roce 1927 byla obsádka v řece Olze podstatně bohatší než dnes. Byly zde zastoupeny veškeré druhy ryb a úhořů, které tehdejší spolek objednával a vysazoval. Denní úlovky byly až sto kusů tloušťů nebo jiných druhů ryb. V úseku Olzy přímo ve městě nebyl žádnou vzácností i úlovek dvoukilového pstruha. V řece byla zastoupena hojně parma, která dosahovala váhy až 6 kg. Běžným úlovkem byl také např. kilový tloušť nebo dvoukilové podoustve.

Úhoře v délce 1,2 m a váze 3 kg lidé vytažovali na udici hlavně v úseku od železničního mostu do Polska až po jez ve Zpupné Lhotě. Výjimkou nebyly až desetakilové štiky. V tůních se zdržovali kapři o váze až 4 kg.

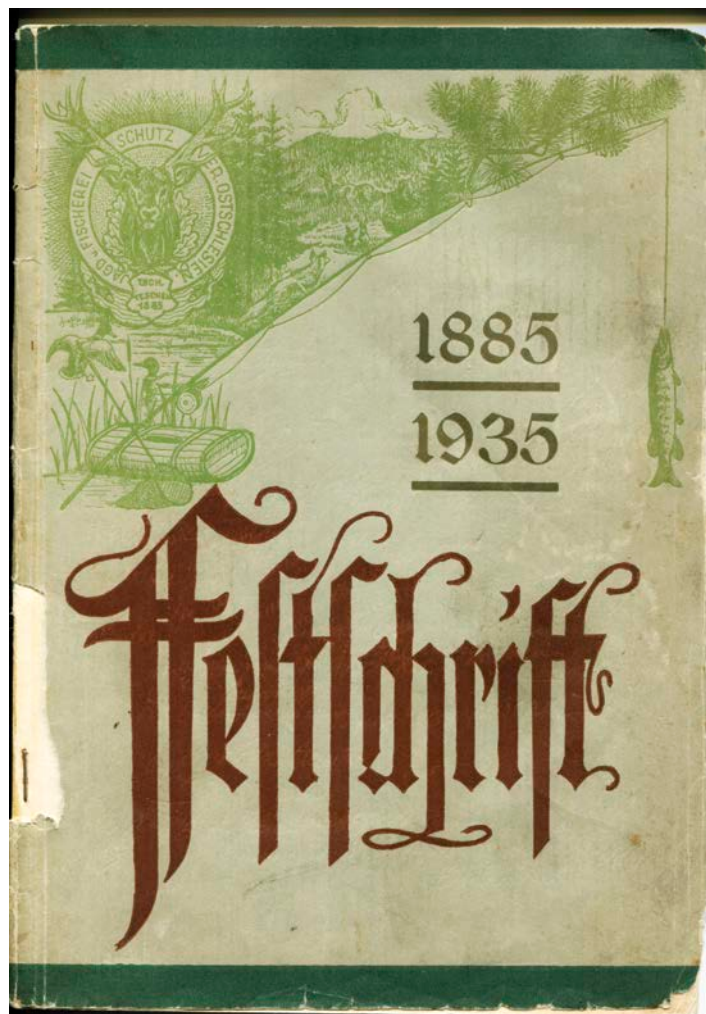
V roce 1927 došlo k otravě ryb v Olze, kterou způsobily železárny v Třinci. Leklé ryby odnášeli lidé v koších. Za peníze, které železárny poskytl jako kompenzaci, byla řeka znovu zarybněna. V této době čítal rybářský spolek asi 56 členů. Zaji-

mavostí úseku Olzy bylo, že zde hospodařily dva rybářské spolky. Pravý břeh obhospodařoval polský se sídlem v Cieszyne. Spolupráce byla na tehdejší poměry velmi dobrá.

Český rybářský spolek existoval do roku 1938, kdy po připojení části Těšínska k Polsku hospodařil na celém území do roku 1939 polský rybářský spolek. Za německé okupace přešel spolek do německých rukou a pro širší okruh rybářů byla zpřístupněna pouze Olza. Pstruhové přítoky měli v pronájmu movití soukromníci.

Za války byly pstruhové potoky pokusně zarybnovány okounkem pstruhovým, který v našich vodách zakrnl. Pozůstatky této obsádky zbyly v potoku Chotěbuzka, kde okounci pstruhoví po 15 letech dosáhli věku jen 10 cm. Ustupující německá armáda vybila granáty veškeré tůně zdejšího povodí, takže vodní hospodářství bylo značně zdevastováno.

MARIÁN MYRDACZ,
JEDNATEL MO ČRS ČESKÝ TĚŠÍN
S přispěním kroniky
Československého rybářského svazu
MO v Českém Těšíně



Almanach 1885/1935



Z DOPISŮ ČTENÁŘŮ

Poděkování městu a učitelům

SVAZ postižených civilizačními chorobami děkuje městu Český Těšín za podporu, bez níž by nebylo možné zajistit aktivity sdružení. Letos jsme pro své členy, ale i členy Klubu seniorů, připravili několik výletů a další kulturní a společenské aktivity. Děkuje také učitelům ZUŠ za nádherný program a strážníkům za besedu, jak zajistit vlastní bezpečí. Díky zmíněné dotaci města jsme také mohli pro seniory nakoupit drobné bezpečnostní prvky.

Máme velkou radost, že zástupci našeho města mají sociální citění, myslí na nás a umožní nám malé radosti, nová setkávání a poznání.

SVAZ POSTIŽENÝCH CIVILIZAČNÍMI CHOROBAMI

Poděkování zdravotníkům

Členům RZP Český Těšín Marinu Reverendovi, Šárce Janošecové, Liborovi Kulkovi, Dagmar Tančibokové a Ladislavu Ryškovi patří mé poděkování za velmi profesionální a lidský přístup v řešení náhlého zdravotního kolapsu mé kamarádky.

ANNA TOMICZKOVÁ

Domovník, to je poklad!

Zatímco se v tisku dočítáme, že společnosti vlastníci domy marně hledají do pracovního poměru domovníky a setkávají se s nezájmem, chceme říci, že my v našem domě máme poklad.

Richard Obluk vykonává funkci domovního důvěrníka v našem družstevním domě již řadu let. Za tu dobu jsme realizovali postupnou rekonstrukci, vše u nás perfektně šlape a my se můžeme těšit z čistého a klidného bydlení.

Předpokladem pro úspěšný výkon této funkce je zručnost, smysl pro řešení technických problémů, organizační schopnosti a především schopnost jednat s lidmi. To jsou všechno vlastnosti panu Oblukovi hojně nadělené. Dlužno říci, že se také se svou manželkou vzorně starají o předzahrádku před domem.

Přejeme všem českotěšínských občanům, aby také našli takového neocenitelného důvěrníka a aby se jim dařilo vytvořit správnou komunitu lidí, kteří obývají stejný dům.

OBYVATELÉ DOMU SLEZSKÁ 32

ZŠ Pod Zvonek ve škole v přírodě



V říjnu se vydali do školy v přírodě v Kunčicích pod Ondřejníkem žáci 5. ročníků. Tématem byl život lidí na území naší vlasti v dobách dávno minulých.

Žáci si vymysleli svůj kmen, válečný pokřik a namalovali si jednotná trička a vlajku. V okolní překrásné krajině vyráběli z větví, kamení a dalších přírodnin lesní přístřešky, malé amulety, trénovali chůzi i běh nepřístupným terénem, v soutěžích pak otestovali svou zručnost a orientační schopnosti. V kotlíku nad ohněm si sami připravili chutnou zeleninovou polévku.

Za historií se vydali i do vzdálenějších míst. Život pravěkého člověka zkoumali při návštěvě

jeskyně Šipka ve Štramberku. Procházka historickou částí města až ke Štramberské Trůbě je pak symbolicky přenesla do středověku. Valašská dědina a Mlýnská dolina v Rožnově pod Radhoštěm odkrýla život na vesnici. To, že pletení košíků z proutí není jednoduché, si po návratu vyzkoušeli vlastnoručně. Výšlap na Ondřejník dokázal některým méně zdatným, že pěší přesuny by jen stěží v minulosti zvládali. Ale nakonec do cíle došli všichni.

Po závěrečném karnevalu čekalo jen balení a odjezd domů. Slzičky štěstí prozrazovaly radost z návratu, ale nadšení ze zajímavého pobytu stále v myslích dětí zůstává.

ŠÁRKA PŘEČKOVÁ,
ZŠ A MŠ POD ZVONEK

Pytlový systém sběru plastů a papíru v roce 2016

Pytle s odpadem jsou svázeny v Mostech, v Mistřovicích, ve Stanislavicích, v Koňákově, v Horním a Dolním Žukově (mimo ul. Šadový) a od rodinných domů na těchto ulicích: Černá, Dělnická I, Horní, Kostelní, Mlýnská, Pod Zvonek, Příkopa, Třinecká, Zahradní, Železniční a Žukovská.

PYTLE S PLASTY (plastové obaly, plastové tašky a sáčky, PET láhve – stlačené, čisté kelímky od jogurtů a jiných potravin, plastové nádoby od kosmetických a mycích prostředků) musí být přistaveny k popelové nádobě do 6.30 hod. a budou svázeny v těchto termínech:

2. 1., 6. 2., 5. 3., 2. 4., 7. 5., 4. 6.,

2.7., 6. 8., 3. 9., 1. 10., 5. 11. a 3. 12. 2016

PYTLE S PAPIREM (noviny, časopisy, knihy, brožury, sešity, rozložené papírové krabice, karton a vlnitá lepenka, čisté papírové obaly a sáčky, reklamní letáky, kancelářský papír a nápojové kartony např. z mléka a džusů) musí být rovněž přistaveny ve svazový den k popelové nádobě do 6:30 hod. a termíny svozů jsou:

13. 2., 9. 4., 11. 6., 13. 8., 8. 10. a 10. 12. 2016

Veškerý odpad musí být čistý.

Provozní doba sběrného dvoru během zimních měsíců

Upozorňujeme, že od listopadu je provozní doba na sběrném dvoře zkrácena do 17.00 hodin.

Od prosince do ledna bude otevřeno do 16.00 hodin, od února bude doba opět prodloužena do 17.00 hodin.

Poslední den v letošním roce, kdy bude otevřen sběrný dvůr, je úterý dne 22.12.2015 –

od 8.00 do 16.00 hodin.

V roce 2016 bude poprvé otevřen v úterý dne 5. 1. 2016 od 8.00 do 16.00 hodin.

PROVOZNÍ DOBA BĚHEM PROSINCE - LEDNA

Úterý 08.00 – 16.00 hodin

Čtvrtek 08.00 – 16.00 hodin

Sobota 08.00 – 14.00 hodin

PROVOZNÍ DOBA BĚHEM LISTOPADU A ÚNORA

Úterý 08.00 – 17.00 hodin

Čtvrtek 08.00 – 17.00 hodin

Sobota 08.00 – 14.00 hodin

LENKA KROČKOVÁ

REFERENT ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ

Trianon pořádal Den energie a odměňoval žáky

Na dvanáctém listopadovém EKWorkshopu proběhlo za účasti partnerů z Polska a Slovenska hodnocení tradičních aktivit programu Dni energie na Olši/Olzie.

Účastníci zhodnotili podíl na propagaci zavádění alternativních energií ve smyslu energetické nezávislosti a zavádění smart systémů do infrastruktury obcí. V Trianonu se podařilo instalovat dobíjecí stanice pro elektromobily, uskutečnila se studentská letní brigáda spojená s akcí „Výrob si vlastní kolektor!“. Společně s VŠB-TU Ostrava byla zahájena činnost Společného výzkumného a monitorovacího centra nových technologií a materiálů v energetice, které je ojedinělé



V soutěži Vozidlo na šetrný pohon k přírodě zvítězili studenti Střední průmyslové školy z Frýdku-Místku se svou unikátní tříkolkou.

FOTO | TRIANON

v celém území příhraničního regionu a nabízí potenciál pro technické

vzdělávání i ověřování optimalizace propojení energetických zdrojů

a jejich řízení. V prostorách centra probíhá každý týden technický kroužek. Jedná se o volnočasovou aktivitu pro děti a mládež z regionu zaměřenou na technické vzdělávání a praktickou aplikaci znalostí v oblasti elektrotechniky, kybernetiky a robotiky.

Za aktivní účast na ekologických akcích Trianonu byli poněkud ne-tradičně oceněni žáci 7. tříd ZŠ a MŠ Pod Zvonek z Českého Těšína, kteří od spolku obdrželi cenu pro celou třídu. Předána byla také keramická cena pro neaktivnější školu v mezinárodních ekologických aktivitách za rok 2015, kterou převzali zástupci Zespołu Szkół Technicznych z Cieszyna. Všechny aktivity finančně podpořilo město Český Těšín.

TEREZA BAGINSKÁ, TRIANON

Soutěžili ve zdobení perníčků



Společnost na podporu lidí s mentálním postižením, pobochý spolek Český Těšín, připravil na podzim pro své členy řadu aktivit.

V říjnu proběhl již XIV. meziměstský bowlingový turnaj O pohár starosty města Český Těšín v prostorách Bowling & Squash Český Těšín ve Svojsíkově aleji.

Sobotního sportovního klání se zúčastnilo šest pětičlenných družstev z Havířova, Karviné a Českého Těšína ze středisek Eben - Ezer, Eden a MŠ, ZŠ a SŠ Slezské diakonie.

Pohár, medaile i věčné dary jako každoročně předával starosta města Vít Slovák. Tato akce by se neobešla bez dotací kraje, města i sponzorů, za což jim moc děkuji. Všem týmům i jednotlivým hráčům patří gratulace za jejich sportovní nasazení a skvělé výsledky.

Další větší aktivitou byla listopadový VI. ročník Abilympiády, soutěže zručnosti pro mládež s postižením nad 15 let. Své prostory ke konání této akce poskytla Městská knihovna ve Svibici.

Letos se mohli soutěžící přihlásit do těchto soutěžních disciplín - malování na tričko, zdobení perníčků a večerníkové koláže. Na všech 22 soutěžících bylo vidět odhodlání a všichni se pustili do splnění úkolů s velkým nasazením. První cenu v malování na tričko získala Nikola Zielonková, ve zdobení perníčků to byl René Maška a koláž obrázků z Večerníčku nejzajímavěji vytvořila Renáta Klimková.

Další aktivitou byla Mikulášská nadílka spojená s hudebním i soutěžním programem.

RENÁTA NEVELŠOVÁ,
SPMP ČESKÝ TĚŠÍN

FOTO | RENÁTA NEVELŠOVÁ

Vzpomínka na holocaust

Naše město se 9. listopadu připojilo k evropské vzpomínce na holocaust.

Před 77 lety, v noci z 9. na 10. listopad 1938 proběhla v nacistickém Německu, anektovaném Rakousku a Sudetech tzv. Křišťálová noc, kdy se tříštilo sklo z výloh židovských obchodů i oken domů, bytů a synagog.

U českoslezského Kamene zmizelých před Avionem proběhl krátký vzpomínkový akt s položením jedné

symbolické růže a zapálením svíce, aby zločiny minulosti nezůstaly nebezpečně skryty v bezpečí zapomnění. Kámen s mosaznou destičkou připomíná původní majitelku a významnou místní podnikatelku Rosalii Wiesner, kterou jako osmdesátiletou nacisté odvlekli do Osvětimi a tam ji zavraždili. O nutnosti si připomínat hrůzy války i její oběti hovořila místostarostka Gabriela Hřebačková, ředitel Muzea Těšínska Zbýšek Ondřeka měl k tomu zajímavou přednášku o historii Židů na Těšínsku. (RD)



Kameny paměti či zmizelých s mosaznou destičkou s údaji o oběti jsou umístěny před posledním bydlíštěm obětí.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Tříkrálová sbírka už zase klepe na dveře

Prvních čtrnáct dní nadcházejícího roku se opět ponese v duchu koledování Tříkrálové sbírky a po roce se u našich dveří objeví tříkráloví koledníci.

Tradiční Tříkrálovou sbírku každoročně organizuje Charita Česká republika, u nás ji realizuje Charita Český Těšín. Jedná se o veřejnou sbírku, která je spojena se sbíráním finančních prostředků na předem daný účel a akce má v první řadě sociální a pomáhající rozměr.

„Hlavním smyslem Tříkrálové sbírky je především předat přání pokoje v začínajícím roce, přičemž umožníme lidem podílet se na rozvoji charitního díla a pomoci potřebným v místech, kde žijí,“ vysvětluje ředitel Charity Český Těšín Martin Hořínek. Podle pravidel sbírky se 65 procent výnosu sbírky vrací zpět Charitám, které finanční prostředky od dárců získaly, zbytek připadá na podporu projektů Diecézní charity ostravsko-opavské, projektů Charity Česká republika a humanitární pomoc do zahraničí.



„Charita Český Těšín ze svého podílu loňské Tříkrálové sbírky 2015, který činil přes 600 tisíc korun, podpořila opravy a úpravy, stejně jako rozvojové aktivity svých středisek. I pro nadcházející ročník chceme podpořit všechna naše střediska tak, aby byl rozměr naší pomoci co nejširší a zároveň byl zachován místní prvek, tedy aby podpora občanů konkrétních obcí směřovala do zařízení, která jsou jim k dispozici,“ sděluje k využití sbírky jedna z koordinátorek Věra Zlá

a dodává, že mezi zařízeními Charity Český Těšín se nachází domovy pro seniory a matky v tísní, terénní služby pro seniory, nemocné a osoby s omezenou soběstačností, ambulantní zařízení pro děti i seniory.

Ačkoliv se může zdát, že Tříkrálová sbírka je ještě daleko, přípravy jsou již v plném proudu. Probíhá čištění pokladniček, chystají se dárky pro koledníky, stejně jako tradiční cukříky a kalendářiky pro dárce a oslovují se koledníci. V pří-

padě zájmu zúčastnit se koledování se obraťte na emailovou adresu pr@ceskytesin.charita.cz nebo na tel.: 605 205 638.

Během samotného koledování poznáte charitní tříkrálové koledníčky podle jednoznačných znaků – jsou vybaveni plastovými kasičkami s červenobílým logem, rozdávají jako upomínku kalendářiky a cukříky a vedoucí skupinek jsou zároveň v souladu s legislativou vybaveni kartičkami, které slouží jako plné moci a na vyžádání si můžete údaje na průkazkách ověřit dle občanských průkazů. Charitní koledníčky potkáte také ve vašem městě.

„Děkujeme dárcům, koledníkům a všem, kdo se podílí na Tříkrálové sbírce a společně tak vytvářejí krásnou tradici, která tvoří pomyslnou tečku za vánočními svátky. Děkujeme za pomoc a podporu, bez níž bychom nemohli naplňovat své poslání, kterým je pomoc bližním v jakékoli nouzi. Zároveň přeji všem požehnaný rok 2016,“ uzavírá ředitel Hořínek.

(RED) FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Smím prosit? Ano, ale napřed slušivé šaty!

Za několik dní začnou první štěpánské zábavy, pak propukne silvestrovské veselí a od svátku Tří králů náš čeká tradiční plesová sezona. Ta potrvá do poloviny února, kdy končí masopust.

Plesové šaty jsou bezpochyby nejrepresentativnější součástí šatníku a měly by nás pomoci vhodně ukázat. Na celou sezonu však jedny nestačí. Oblíbená prodejna oblečení z Anglie Misz Masz pro vás připravila bohatou nabídku krátkých i dlouhých rób, party šatů, štol, kabátků, ale také doplňků: společenských kabelek, škrabošek, boa, nevšedních botiček, vějířů a dalších.

Speciální karnevalová prodejna je nyní nově otevřena v naší pobočce Misz Masz č. 2, v prvním patře budovy na rohu ulic Mennicza a Bóznica, kousek pod náměstím

v Cieszyńie. Další zajímavé kousky naleznete v našem druhém obchodě pod myčkou aut mezi ulicemi Michejdy a Czarny Chodnik.

Vhodné oblečení nabízíme i pro vaše dospívající ratolety, které chodí do tanečních, nebo pro malé děti, které se rády předvedou na školním karnevalu.

Budte na plesové nebo karnevalové zábavě originální - v naší nabídce máme outletové výprodeje nebo pečlivě vytríděné kvalitní šaty z druhé ruky z Anglie. Když se oblečete u nás, nehrozí, že přijдете do společnosti ve stejném oblečení dvě nebo tři, což, jak víme, je pro ženu největší pohroma.

Protože mnozí z vás budou shánět ještě dárky, vězte, že máme v nabídce mnoho zajímavých nových kousků opatřených visačkami z výprodejů z anglických módních domů. Nabízíme originální znač-

ky včetně nových kolekcí, jako jsou Zara, Marks&Spencer, New Look, Next, Topshop, F&F, George, Topman, Miss Selfridge, GAP, Atmosphere a další.

V našem obchodě se snadno zorientujete. Všechny kusy oblečení jsou pečlivě popsány a zařazeny do kategorií a také přehledně rozděleny podle velikosti. Stále prodáváme především zimní oblečení do pro-

dámy, pány a děti máme zvláštní pavilon Misz Masz „B“ v ulici Czarny Chodnik. Tato specializovaná prodejna je jediná v širokém okolí a nabízí více než 10 tisíc kusů značkového dětského oblečení. Těšíme se na vás v pracovní dny od 9 do 17 hodin, v soboty od 9 do 13 hodin. Aktuální nabídka na české FB stránce: Misz Masz oblečení outlet a second hand.

SOUTĚŽ

...o 4 kupony na odběr zboží za celkem 500 korun každý.

Otázka:

Misz Masz speciální plesová nabídka je připravena:

A) na rohu ulic Mennicza a Srebrna

B) na rohu ulic Mennicza a Bóznica

C) na rohu ulic Mennicza a Głęboka

Správnou odpověď označenou SOUTĚŽ zasílejte na adresu Městský úřad, náměstí ČSA 1/1, nebo předejte vyplněný kupon na podatelně do 31. 1. 2016. Výherci budou kontaktováni.

jméno a příjmení:

adresa:

telefon:



Wyjazd edukacyjny do Hastings



Do tej pory miasto Hastings kojarzyło mi się tylko z historią. To tam doszło do słynnej bitwy pod Hastings w 1066 roku, gdzie wojska Wilhelma Zdobywcy pokonały anglosaskiego krále Harolda.

Odtąd wymienione miasteczko to dla mnie wyjazd edukacyjny, rodzina, u której mieszkaliśmy, oraz nowe przyjaźnie.

W pondělí 12.10. grupa učňův z Polského Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Czeskim Cieszyńsku vyjela do Hastings – města položeného na jižním pobřeží Anglie. Naše cesta vedla přes Německo i Belgie do francouzského Calais. Z nadmořského města přeplavili jsme se do Dover, zvaného často Brána Anglie. Zvěděli jsme tam slavný Dover Castle, který bránil Anglii před nájazdy Francouzů.

V Hastings jsme se ubytovali v domcích anglických rodin, kde mo-

gli jsme poznali zvyky Angličanů, ochutnali jejich kuchyni, poznali místní zvyky, tradice... Po anglicku jsme se prakticky všude, přede vším na lekcích v Embassy CES School, ale také na ulicích, v obchodech či při návštěvě kolekcí z našimi hosty.

Zvěděli jsme mnoho zajímavých míst. Poslední den v Anglii strávili jsme v Londýně. Město to má přes 9 milionů obyvatel různých ras a národností. Zvěděli jsme budovu Parlamentu, slavný Big Ben, palác královny Buckingham Palace, Trafalgar Square, výhled na Downing Street. Pod koncem návštěvy jsme se svezli tramvají po Tamizě až do Greenwich, kde čekal na nás autobus.

A tak na okraj – měli jsme šanci vidět Big Bena zblízka. Dnes už je po opravách.

ADAM KUBICEK, KLASA IIC

FOTO | GIMNAZIUM

Čtenářské dílny podpořila Unie

„Knihy jsou mrtvým materiálem, dokud v nás neožijí.“ JIŘÍ MAHEN

Žáci 4. a 7. ročníku se zapojili v hodinách literatury do „oživování“ stránek knih a hrdinů, kteří v nich vystupují. Projekt čtenářské dílny vtahuje do čtení i žáky, kteří neměli doposud ke knihám zrovna pozitivní přístup.

Z dotací EU nakoupila naše škola přes 250 kusů knih. Jedná se o tituly velmi různorodé, od humoristických až po mírně hororové příběhy. V nabídce, která ještě obohatí naši už tak dobře vybavenou školní knihovnu, si vyberou nejmenší i starší děti.

V hodinách literatury a čtení paní učitelky připravily pro žáky čtenářské dílny, v nichž jsou malí čtenáři nená-

silnou formou motivováni k rozvoji čtenářské gramotnosti. Nejen, že mají prostor k samostatnému čtení knihy, kterou si sami vyberou, ale zážitky z četby následně sdílejí se svými spolužáky. Pod vedením vyučujících pracují s obsahem, zaměřují se na prostředí, postavy či vztahy, učí se orientovat v nabídce a zvolit si příběh, který je zaujme a je jim blízký.

Máme velkou radost, že se díky tomuto projektu rozšířily řady čtenářů a že o přestávkách před školní knihovnou postává čím dál více žáků. Věříme, že se i dále budou děti na čtenářské dílny těšit a že se kniha stane jejich přítelem.

DANA BEDNÁŘOVÁ,
ŽÁK MŠ KONTEŠINEC

Slovenská Kortina v obležení



Kortina na česko-těšínském náměstí během Šlágrování. FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Na přání seniorů, kterým se líbilo vystoupení slovenské zábavně-hudební formace Kortina během letního Šlágrování na rynku, jsme zorganizovali 11. listopadu jejich koncert v česko-těšínském kině Central. Na základě obelání pozvánkou zájemců

o kulturní vyžití, které vedeme nás na odboru školství a kultury, přijalo pozvání 800 lidí. První koncert kapely proběhl v půl druhé a další v sedmáct hodin. Chlapci ze Žiliny měli velký úspěch.

ALICE LOSEOVÁ,
REFERENTKA KULTURY

Děkuji za výběr strážníků, napsal Třinečan městu

Tímto dopisem bych chtěl vyjádřit poděkování vedení města Český Těšín a ostatním účastníkům, kteří měli možnost podílet se na výběru strážníků Městské policie Český Těšín, kteří svým jednáním s občany skvěle reprezentují Vaše město a dělají čest policejní práci.

Jsem sedmdesátiletý důchodce bydlící v Třinci, a jelikož jsem nějakou dobu pobýval v Českém Těšíně, k mému pochvalnému ocenění vystupování Vašich strážníků mě přiměla skutečnost, že můžu srovnat vysokou úroveň jejich jednání při výkonu své služby s jednáním městských strážníků v Třinci.

Jako majitel fenky malého plemene grifonek jsem během častých procházek po městě Český Těšín sledoval, že prioritou Vašich stráž-

níků je zachování veřejného pořádku, kdy byli jimi profesionálně řešeni konzumenti alkoholických nápojů na místech, kde je to zakázáno, kontrolována mládež v parku během vyučovacích hodin nebo řidiči nerespektující dopravní značení. Jsem si vědom toho, že práce strážníka má daleko širší spektrum, kdy řeší věci závažnějšího charakteru a vyšší společenské nebezpečnosti.

Bohužel na rozdíl od Českého Těšína při setkávání se se strážníky v Třinci jsem nabyl přesvědčení, že jejich práce je zaměřena na ukáznování důchodců, kteří nejsou schopni se bránit jejich povýšenému jednání a demonstraci nadřazenosti. Kupříkladu po dobu pobytu v Českém Těšíně se mi nestalo, a vážím si toho, že Vašim strážníkům nevadilo, že pes není na vodítku během vyčesávání jeho srsti

nebo když jsem uvažoval u obchodu svého psa v zimním období ke stojanu na kola, tak jak jsem byl za to peskován strážníky v Třinci, a to takovým způsobem, že okolojdoucí si mohli myslet, že jsem pachatelem závažného zločinu. Stejně to bylo v případech, kdy jsem u domu, kde bydlím, neměl u sebe občanský průkaz a byl doprovázen strážníkem s rukou na zbrani ke svému bytu, aby mohl následně po zjištění mé totožnosti řešit mé protiprávní jednání spočívající v tom, že kolem 20.30 hodin, kdy jsem vyšel z domu a chtěl přejít vozovku na Palackého ulici, kde se v její těsné blízkosti nachází prostranství pro volné pobíhání psů, neměl na vodítku svou tříkilovou fenku, která mi šla u nohy.

Ještě jednou bych chtěl poděkovat za to, že na procházkách po

Českém Těšíně, kdy potkávám Vaše strážníky, mám pocit bezpečí a nešikany. Pál bych si, aby i v Třinci sloužili strážníci, kteří budou mít lidský přístup ke svým občanům a budou dbát naší cti, vážnosti a důstojnosti, jak jim stanoví zákon. Připouštím, že takoví strážníci již v Třinci slouží, ale já jsem neměl to štěstí je potkat, stejně tak jako ostatní pejskaři, které potkávám a se kterými si vyprávíme o našich zážitcích, které by se snadno prokázaly poměrem blokových pokut udělených nám důchodcům v Třinci. Zajímalo by mně, jak se provádí výběr strážníků, když je tak rozdílný způsob jejich jednání, přestože se jedná o sousedící města.

Přeji Vám mnoho dalších úspěchů a tímto srdečně zdravím i těšínské strážníky.

S ÚCTOU STEFAN SZÜCS

VELETRH V ROCE 1955 OTEVŘEL MINISTR HUTÍ, BRATR PREZIDENTA JÍM BYL UNESEN

Jak Českotěšínsťi vyzráli na ministra financí a stranu

Pokračování ze strany 1

Program a další materiály byly uveřejněny rovnocenně v obou jazycích.

„I přesto, že předsednictvo výstavy neobdrželo od státu žádnou subvenci, jak normálně k takovým příležitostem bývají udělovány. Jen půjčku několik desítek tisíc korun se podařilo pořadatelům výstavy získat od ONV v Českém Těšíně (...),“ popsal redaktor deníku Nová Svoboda a kronikář města Vlastimil Čudek, který v 50. letech nemohl samozřejmě napsat nic otevřeně.

Tombola se nepovoluje

Organizátoři si chtěli zajistit nezbytné finance tombolou, tu však ministerstvo financí nepovolilo, „... ačkoliv ku příkladu na Ostravské trhy se losy prodávaly.“ Českotěšínsťi však na stranu i ministra financí vyzráli. Vydali několik měsíců dopředu slosovatelné vstupenky v ceně 5 korun, které již nepotřebovaly povolení, a začali s jejich intenzivním předprodejem.

Oznámili, že hlavní výhrou bude sen zřejmě všech tehdejších lidí - Škoda 1200 Sedan, která se začala

vyrábět o tři roky dříve, dále pak motocykl Jawa, ložnice a mnoho dalších hodnotných cen, které v první poválečné dekádě byly zbožím zcela nedostatkovým. „Modrozelenkavého Sedana otec koupil na samém začátku a byl to také tahák, díky kterému se vstupenky tak dobře prodávaly. Vybavuji si, že jej vyhrála rodina z Ropice,“ vzpomíná Laštůvka.

„Byly to jediné slosovatelné vstupenky, které zajistily finančně celou výstavu,“ potvrzuje kronika. Mnoho desítek tisíc se jich prodalo na Těšínsku, to však nestačilo. Evžen Potys, Vlastimil Čudek a Josef Rakus dali hlavy dohromady, využili své dovednosti a kontakty, nasedli do vlaků či zmíněného Sedana a prodali po celé republice 40 tisíc kusů vstupenek.

Lidé se zapojili do příprav

Organizátoři také dovedli aktivizovat obyvatele, kteří v rámci příprav pomáhali zakládat trávníky, stavěli dětská hřiště a upravovali parky, veřejná prostranství a opravovali domy tak, že město získalo v ce-

lokrajské soutěži titul nejčistšího a nejupravenějšího města tehdejšího Ostravského kraje.

Během výstavy proběhly četné sjezdy. „Zvláště zdařilý byl sjezd požárníků se závěrečným defilé, kdy výstavištěm projelo 116 motorových vozidel s více než tisícem uniformovaných požárníků,“ zapsal kronikář.

Přínosným podle něj byl zejména důraz na prezentaci historie a kulturu regionu s ukázkami lidové kultury a doklady o spolupráci národností. Do příprav se aktivně zapojil například i Hlavní výbor PZKO. Organizačně pomohl zajistit vedle instalace i vydání sborníku - průvodce k výstavě, který se stal první sondou do historické vlastivědy Těšínska. Zredigoval jej duchovní evangelické církve František Budínský, otec po-revolučního místostarosty Zdeňka Budínského.

Výstavu zhlédlo 200 tisíc lidí

„Oficiálně je udáno číslo 207.542 osob. Takový počet dosud nikdy nezaznamenala žádná výstava na Těšínsku a svým provedením také byla nejhodnotnější, jaké kdy v naší republice byly konány. Potvrdili to zástupci naší vlády a dokonce i bratr našeho presidenta Antonína Zápotockého, Ladislav Zápotocký, který do Českého Těšína přijel na výstavu dokonce dvakrát po dva dny. Výsta-

vu shlédlo také mnoho cizinců z celého evropského kontinentu, avšak i jiných světadílů,“ zapsal tehdejší kronikář města Vlastimil Čudek.

Město bylo slavnostně vyzdobeno, výstaviště se nacházelo ve školách a na volném prostranství kolem Frýdecké ulice: v budovách, na nádvořích dnešní Masarykovy školy, Gymnázia a dnešní Albrechtovy školy, v prostorách kolem autobusového nádraží i dnešního stadionu Frýdecká. Frýdecká ulice byla pro dopravu uzavřena. Areál měl dvě vstupní brány u česko-bratrského kostela a v místě, kde je aktuálně světelná křižovatka se Sokolovskou ulicí.

„Ve výstavních pavilonech, na nynější dobu bezvadně vydekorovaných, si občané měli co prohlížet. 271 vystavovatelů z Těšínska i z jiných míst republiky dovedně připravilo početné expozice. Šlo nejen o průmyslové výrobky, avšak také o lidové výrobky a ukázky, čeho jsme dosáhli od roku 1945,“ doplnil kronikář.

Václav Laštůvka zdůrazňuje, že výstava měla vyvolat nejen ducha slezského patriotismu a hrdosti na původ z Těšínska, ale měla významný vzdělávací charakter. „Byly zde zastoupeny četné tematické celky, expozice dokumentující jednotlivé etapy výroby z oblasti hutnictví, dřevařství, důlního průmyslu, myslivectví, zemědělství. Pamatuji si obrovský kotouč - řez stromem, který měl asi 200 let. Výstaviště nebylo jen o nakupování, ale lidé se mnohé dovedli,“ dodává Laštůvka.

Nedílnou součástí každého výstavního dne byly koncerty a představení. Byly zde dvě tribuny pro diváky a jedna se dokonce pod nápoem masy lidí zhroutila. Na koncerty se kupovaly vstupenky zvláště. Vystupo-



Zleva jdou ředitel Restaurací a jídelen Širina, Hubert Laštůvka, Ladislav Zápotocký a předseda Městského národního výboru Kapel.



Hubert Laštůvka.





vala zde nejen regionální tělesa, ale například zpíval jeden z nejpobulárnějších popových zpěváků tehdejší doby Rudolf Cortés a tento koncert konferoval herec Vladimír Dvořák.

Vzpomínky pamětníků

Podle pamětníků žilo obrovské prostranství kolem Frýdecké ulice od rána do noci, každý den věčila tancovačka nebo koncert. „V době Výstavy Těšínska jsem měl sedm roků a pamatuji si, že byla na Frýdecké uli-

ci a moc se mi líbila, zejména výstava ryb a dalších domácích hospodářských zvířat,” uvedl Jiří Pavlík.

„Na Výstavu Těšínska si vzpomínám dobře ale hlavně protože na ní vystoupil již tenkrát legendární orchestr Karla Vlacha, a to bylo pro nás, tehdy začínající muzikanty, snad to jediné, co nás zajímalo,” vzpomíná Jiří Šindler.

DOROTA HAVLÍKOVÁ

FOTO | ARCHIV CZESŁAWA KRAINY
A ARCHIV VÁCLAVA LAŠTŮVKY



Veletrhy v Těšíně – první proběhly před 150 lety

Těšínsko mělo skutečně významné předválečné tradice ve výstavnictví. Před 150 lety, v roce 1865, proběhla v Těšíně první rolnická a hospodářská výstava na území dávného rakouského Slezska. Po slavnostním zahájení v budově radnice všichni sešli průvodem z náměstí dolů do tehdejších Alejí arcivévody Albrechta za doprovodu čestné jednotky střelců a hudebníků.

Do areálu se procházelo triumfálním obloukem ozdobeným vlajkami, erby a zemědělskými plodinami.

Expozice čítala 503 prezentací: zemědělské techniky, koní, dobytka, drůbeže, skotu, dále zemědělských plodin. V parku byla zřízena restaurace a pro návštěvníky vyhrávala kapela třineckých hutí. Výstavu zhlédlo více než 5 tisíc lidí, v tombole bylo 300 cen, mnoho vystavovatelů si odneslo medaile a nejvyšší cenu získal rolník Gaszek z Žukova za obdivovaného býka holandského plemene (zdroj: Czesław Kraina).

Zemskou průmyslovou a zemědělskou výstavu (Śląska Krajowa Wystawa Przemysłowa i Rolna) v roce 1880, která proběhla v místě pozdějších uhelných skladů za dnešním supermarketem Billa, navštívilo přes 50 tisíc lidí. Bylo to v době, kdy návštěvníci museli cestovat složitě pěšky, bryčkou nebo vlakem. Poprvé v historii města byla využita elektrická energie, a to k osvětlení pavilonů. Podle historických zdrojů s ní měli organizátoři mnoho problémů, vynález byl velmi poruchový, ale na druhé straně veřejnost byla předváděcí akcí nadšena a ve městě se začala elektřina postupně zavádět. Jako první byla osvětlena mlékárna a dále Prochaskova tiskárna, v letech 1908-1910 pak vznikla první elektrárna.

Velkou výstavu uspořádala Rolnická společnost Těšínského knížectví v roce 1893 k oslavě 25. výročí své existence. Proběhla od 30. září do 9. října na Střelnici a do příprav se zapojily tak významné osobnosti regionu, jakými byli Franciszek Górniak ze Svibice, poslanec Jerzy Cienciola z Mistřovic, děd bývalého polského premiéra Jerzy Buzek z Trzanowic a další. Protektorem akce byl Jindřich, Jiří, Maria hrabě Larisch-Mönnich, svob. pán ze Lhoty a Karviné, pruský královský poručík 6. husarského pluku.

Expozice prezentovala především obilniny, sadovnictví, zahradnictví, včelařství, lesnictví, chov dobytka, koní, drůbeže, ryb, ale také zemědělské stroje. Například Karol Dellong z Mistřovic předvedl 40 odrůd hrušek, Jan Kajzar 70 odrůd jablek a hrušek (zdroj: publikace o výstavě z roku 1893).

K největším tohoto typu událostem v regionu patřila velmi zdařilá Průmyslová, živnostenská, kulturní a hospodářská výstava uspořádaná v roce 1926 v Orlové, kterou od 28. června až do 29. srpna navštívilo přes sto tisíc lidí.

DOROTA HAVLÍKOVÁ

OTÁZKY & ODPOVĚDI

AUTOMATY VE MĚSTĚ - JAK DLOUHO JEŠTĚ?

? *Dovolují si touto cestou položit dotaz, kdy je možno očekávat odstranění výherních automatů a VLT z území našeho města v souvislosti s přijatým „plošným zákazem“ před volbami v roce 2014. Od vydání obecně závazné vyhlášky, kterou se město připojilo k plošnému zakazu heren, uběhla poměrně již dlouhá doba a především centrum města i nadále hyzdí obskurní provozovny s výherními automaty.*

ODPOVÍDÁ MIROSLAV STAŘIČNÝ

Obecně závazná vyhláška města Český Těšín č. 1/2014, jíž se zakazuje provozování sázkových her, loterií a jiných podobných her, nabyla účinnosti dne 1. 1. 2015. V roce 2015 nevydala radnice žádné povolení k provozování „Výherních hracích přístrojů“. Ovšem na území města se i nadále nacházejí „Jiná technická herní zařízení“, jejichž provoz povoluje ministerstvo financí. V lednu 2015 na základě obecně závazné vyhlášky č. 1/2014 zahájilo ministerstvo financí s provozovateli správní řízení o zrušení povolení pro rozpor s OZV města Český Těšín. Provozovatelé tato správní řízení úmyslně prodávají (prodlužování lhůty k vyjádření účastníka řízení, rozklad), což město Český Těšín nemůže ovlivnit. Bohužel, město Český Těšín nemůže ze stávající právní úpravy zasahovat do kompetencí ministerstva financí a vykonávat vůli stanovenou v obecně závazné vyhlášce č. 1/2014. V podobné situaci se ocitá více měst, například Třinec, Havířov, Bohumín.

KŘÍŽOVATKA

? *Chtěla bych se zeptat kdo nastavuje semaforey na křižovatce Karvinská, nelze je projít přes den a po 18. hodině ani nemluvě, potom v době deště nelze projít podél našeho domu na Karvinské bez toho, aby vás nepostříkalo auto od hlavy až k patě, nemluvě o maminkách s kočárky s dětmi.*

ODPOVÍDÁ JARMILA SMELÍKOVÁ

Semaforey na křižovatce jsou nastaveny dle platných signálních plánů v souladu s platnými normami. Jejich správu a údržbu zajišťuje společnost ELTO-DO-CITELUM s.r.o. spolu s veřejným osvětlením. Doba určená pro přecházení chodců je časově dostatečná pro přechod chodců a současně je nastavena tak, aby neprodukovala intervaly průjezdů automobilů křižovatkou. Světelná signalizace na křižovatkách je vypnuta od 18 hodin do 6 hodin a v této době by měla vozidla dát chodci, který již je na přechodu přednost v souladu s Pravidly silničního provozu. Z dotazu není přesně zřejmé o které místo, kde nelze projít v době deště, se jedná. Pokud je voda na silnici Karvinské ulice, obraťte se na Správu silnic Moravskoslezského kraje, Středisko Karviná, ul. Bohumínská 1877/4, 733 01 Karviná, e-mail: ka.podatelna@ssmsk.cz, telefonní č. 595 392 363 nebo mobilní telefonní č. 603 731 710.

TĚŠÍNSKÉ LISTY

? *Dobrý den, nedostala jsem do schránky Těšínské listy. Je možné si je někde vyzvednout?*

ODPOVÍDÁ IVA BAZGIEROVÁ

V případě, že Vám nebyly doručeny do schránky Těšínské listy, je možné si je v omezeném množství vyzvednout u pracovnice informační služby v přízemí budovy radnice na nám. ČSA 1/1, případně jsou v omezeném množství dostání v infocentru v galerii Most na Hlavní třídě a v pobočkách knihoven.

SVOZ BIOODPADU

? *Dobrý den, pečuji o zahradu na Rozvoji, která je osazena celou řadou okrasných a vzácných stromů a keřů. Prořezávání těchto stromů se provádí v průběhu listopadu a listy z těchto stromů opadávají v posledních letech až těsně před nástupem zimy. Odvoz bioodpadu řeším placenou službou a velmi si ji cením. Termín ukončení svozu*

13. 11. 2015 však z výše uvedených důvodů je zcela nevyhovující. Poukaz na to, že si to mohu odvézt do sběrného dvora, ale tuto službu zcela znehodnocuje. Zároveň prosím o sdělení, kdo o tomto termínu rozhodl.

ODPOVÍDÁ LENKA KROČKOVÁ

Službu na svoz biologicky rozložitelného odpadu máte sjednanou přímo se společností .A.S.A. O vyjádření jsme se obrátili na firmu .A.S.A.: „Svoz nádoby na biologicky rozložitelný odpad 16 x za sezonu s četností jedenkrát za 14 dní od poloviny dubna do poloviny listopadu vychází z našich průměrných celorepublikových zkušeností a požadavků občanů. Pokud však má někdo zájem o další svoz, má možnost si ho objednat na tel. č. 602 216 704. S ohledem na probíhající výběrové řízení na dodavatele služby v odpadovém hospodářství města Český Těšín nemáme oprávnění činit nějaké plány pro příští rok“.

Město nyní připravuje, jakým způsobem bude v následujících letech na území města řešeno nakládání s biologickými rozložitelnými odpady.

VYHRAZENÉ PARKOVIŠTĚ

? *Dobrý den, mám dotaz: Je možné zrušit vyhrazené místo pro ZP, když toto místo není konkrétní osobou využíváno? Na Dvořákově ulici 9 před vchodem do domu je vyhrazené parkování pro vozidlo, které stejně celoročně parkuje v garáži. Na tomto místě stojí tak 3x ročně! A tak to funguje již několik let. Je toto místo pro danou osobu zpoplatněno? Není to zbytečné, když ostatní občané nemají kde zaparkovat?*

ODPOVÍDÁ DAVID MICHNA

S ohledem na Váš dotaz odbor místního hospodářství projednal nevyužívání parkovacího místa na Dvořákově ulici 9, které není zpoplatněno, s majitelem karty ZTP. Na místním šetření bylo zjištěno, že parkovací místo, které je určeno pro automobil (SPZ 5T5 7791) je stále využíváno. V letních měsících však parkovací místo využíváno nebylo, jelikož majitel vozidlem nejezdil. Pro bližší informace si kdykoli zavolejte na odbor místního hospodářství (tel. 553 035 501).

REKLAMA

? *Dobrý den, měla bych dotaz ohledně regulace reklamy v našem městě. Ulice Hlavní třída je v „katastrofálním stavu“, co krok, to jiná barva. Nedá se tady diskutovat o žádném designu ani estetice. Ze všech stran na člověka září odpudivé poutače, nabídka zboží a nápisy, které většinu nepřitáhnou, ale naopak naprosto odradí. Vše je přepřácané a nevzhledné, jednoduše se ne to vůbec nedá koukat. Vinou těchto reklam ztratily hezké budovy na Hlavní třídě jakékoliv kouzlo a z ulice se stal jeden velký kýč. Je tady jakákoliv možnost, že by město přistoupilo na omezení šíření pouliční reklamy?*

ODPOVÍDÁ BEATA KŘENKOVÁ

Dobrý den, jsme si vědomi skutečnosti, že v minulých letech došlo v centrální části města Český Těšín k neúměrnému šíření firemních označení a reklamních zařízení. Mnohé z nich jsou řešeny nevkusně, velkoplošně, při použití kontrastních barev, bez ohledu na dochované kulturní hodnoty budov. V roce 2014 prohlásilo Ministerstvo kultury centrální část města za památkovou zónu, díky čemuž jsou již nově umísťované reklamní zařízení regulované z hlediska zájmů státní památkové péče. Nutno podotknout, že orgán státní památkové péče vstupuje do procesu pouze u nově umísťovaných zařízení, proto zlepšení stavu po prohlášení památkové zóny bude dlouhodobějším procesem. Městský úřad Český Těšín, úsek státní památkové péče, dále v těchto souvislostech vydal v letošním roce Metodický pokyn k umísťování firemních označení, reklamních a informačních zařízení na území Městské památkové zóny Český Těšín. V metodickém pokynu jsou jednoznačně stanoveny podmínky pro umísťování firemních označení a reklamních zařízení v památkové zóně. Dokument je přístupný na internetových stránkách Města Český Těšín v sekci památkové péče a dále je k dostání v tištěné podobě na MěÚ Český Těšín, Odboru územního rozvoje.

Projekt Be Yourself Proof Yourself v ZŠ Hrabina



**Na šedesát hostů z partner-
ských zemí – Turecka, Polska,
Rumunska, Řecka a Itálie, z toho
pětatřicet dětí a studentů, přivítali
počátkem prosince organizátoři
jejich týdenního pobytu: ZŠ
Hrabina v Českém Těšíně.**

Na hosty čekaly školy s adventní výzdobou, předvánoční jarmarky, ubytování mládeže v rodinách hostitelů, společné workshopy. Na oplátku se v těšínských rodinách zdokonalovala angličtina a prožívaly nevšední zážitky.

Téma, jež se prolínalo celým pobytem, znělo: divadlo. Připravili jsme workshopy se zaměřením divadelních scének na práva dětí. Hlavními vedoucími byli italští studenti herectví se svými vyučujícími. S mezi-

národními skupinami vytvořili za tři dny hodnotný a zajímavý hodinový program, při jehož uvedení jim tleskalo zaplněné hlediště Bajky v Těšínském divadle.

Jedno odpoledne bylo také věnováno prohlídce našeho města na hranici. Na závěr pobytu se všem stal odměnou dvoudenní zájezd do Prahy. Mladí lidé si prohlédli Národní divadlo, prošli Královskou cestu a prožili plavbu po Vltavě. Že hudba a pantomima je nejsrozumitelnější bez ohledu na mateřskou řeč, to sledovali v představení Černého divadla Jiřího Srnce. Loučení bylo jako pokaždé nejtěžší. Avšak naději přináší možnost příštích setkání v Řecku, Itálii nebo Turecku.

VLASTA POTYSZOVÁ, ZŠ HRABINA

FOTO | ARCHIV ŠKOLY



ZŠ Kontešinec otevřela dveře

První prosincový den proběhl na naší škole Den otevřených dveří. Návštěvníci mohli dopoledne nahlédnout do všech tříd, protože výuka probíhala „s otevřenými dveřmi“. Pozvání přijali žáci z chotěbuzské základní školy, pro které byly připraveny ve všech třídách 1. stupně workshopy. V odpoledních hodinách mohli zájemci zhlédnout promítání filmů o činnosti školy nebo

nahlédnout do našich tříd včetně odborných učeben. Pro předškoláky z mateřských škol a jejich rodiče byla připravena ukázková hodina žáků 1. tříd a prohlídka celé školy.

Děkujeme všem našim zaměstnancům za přípravu a zdárný průběh tohoto dne a věříme, že se naše škola všem, kteří do ní zavítali, líbila.

VEDEŇI ZŠ KONTEŠINEC

FOTO | ARCHIV ŠKOLY



Ohlédnutí za adaptačními kurzy

Ani jsme se nenadáli a dva měsíce školního roku uplynuly jako voda. Možná je proto vhodná příležitost připomenout si, jaký byl jeho začátek pro ty, kteří zasedli do lavic Gymnázia v Českém Těšíně letos poprvé.

Naši primáři a studenti 1. ročníku zahájili své studium tradičním třídním adaptačním pobytem v Hrádku. Zde spolu strávili dva dny a dvě noci, aby se formou her, diskusí a jiných společenských aktivit vzájemně lépe poznali, naučili se

týmové spolupráci, toleranci a respektu k názoru druhých.

Studenti pozitivně hodnotili bohatý program, který pro ně připravili zkušení lektori Jana Svobodová a Petr Pavlica, s nimiž už léta spolupracujeme, rodiče pak jistě ocenili, že adaptační kurz finančně podpořilo město Český Těšín dotací ze svého programu prevence kriminality.

**MONIKA LÝSKOVÁ, VÝCHOVNÁ
PORADKYNĚ, GYMNAZIUM**

FOTO | GYMNAZIUM



Prázdninové pobyty dětí v zahraničí 2016

Město Český Těšín pořádá zahraniční pobyty pro děti v zahraničí.

Na jejich organizaci spolupracuje s Domem dětí a mládeže v Českém Těšíně (DDM vysílá jako doprovod vlastní pedagogické pracovníky a externí pracovníky, tj. osoby mající zkušenosti s prací s dětmi). Pobyty jsou hrazeny z rozpočtu města. Administrativní práci, výběr dětí a komunikaci s rodiči zajišťuje Město – Odbor školství a kultury.

Místo pobytu: Chorvatsko

Termíny: červenec, srpen 2016

Podmínky účasti prázdninového pobytu dětí v zahraničí

1. Účastník je občanem Českého Těšína.
2. Účastník v době pobytu bude mít minimálně 8 let a maximál-

ně 14 let (přihlášky dětí, které v době pobytu nedosáhnou 8 let nebo dosáhnou 15 let nebudou přijímány).

3. Přednostně budou vybrány děti, které se doposud nikdy nezúčastnily zahraničních pobytů financovaných z rozpočtu města Český Těšín.
4. Nebudou přijímány přihlášky dětí, které se zúčastnily zahraničních pobytů v posledních dvou letech (rok 2014, rok 2015).
5. Závazné přihlášky se přijímají nejpozději do pátku tj. 15. 1. 2016.
6. Výběr účastníků nebude ovlivněn pořadím odevzdaných přihlášek.
7. Pobytu se nemohou zúčastnit děti, které mají:
 - nestabilizovanou formu zachvatového onemocnění
 - poruchy zažívání a trávení, které vyžadují individuální stravování

- speciální druh stravování
 - kombinované a vrozené vady, které vyžadují individuální péči
 - psychické poruchy a mentální retardace, které vyžadují stálý dohled dospělé osoby
 - formy chronických onemocnění vyžadující zvláštní individuální přístup a trvalý lékařský dohled
 - závažné poruchy chování včetně rizikového chování
 - závažné formy základního onemocnění vyžadující individuální péči.
8. Účastníci přispívají finanční příspěvek ve výši 1.000,- Kč mimo dětí z rodin, kterým je poskytována pomoc v hmotné nouzi k datu odevzdání přihlášek. Toto potvrzení obdrží na pracovišti Úřadu Práce ČR – krajské pobočky v Ostravě, kontaktní pracoviště Český Těšín. Uvedené potvrzení je nutné doložit zároveň s přihláškou.

9. Spolu s vyplněnou přihláškou nutno donést vyplněný závazný pokyn příslušného dětského lékaře.
10. Výjimky z výše uvedených podmínek schvaluje individuálně Rada města Český Těšín.

Přihlášky a ostatní formuláře si můžete vyzvednout na odboru školství a kultury, Městský úřad Český Těšín, detašované pracoviště Štefánikova 25/18 Český Těšín, přízemí. Jsou rovněž k dispozici na webových stránkách města v sekci aktuality.

Bližší informace k této akci poskytne Bc. Karin Pribulová a Bc. Halina Bocek odbor školství a kultury, Městský úřad Český Těšín, detašované pracoviště Štefánikova 25/18 Český Těšín, přízemí, tel: 553 035 311, e-mail: pribulova@tesin.cz; bocek@tesin.cz.

Tři muži přišli o řidičák jen během prosincového víkendu

Jen první prosincový víkend přišli o řidičské oprávnění tři muži. První dva provinilce odhalila hlídka smíšená strážníka a policisty během preventivní akce zaměřené na cyklisty, podávání alkoholu a na bezpečnost v silničním provozu.

„Při této akci jsme kontrolovali povinnou výbavu jízdních kol a zda se nejedná o odcizené kolo. Cyklisté tuto akci ve většině případů hodnotili pozitivně a nutno podotknout, že měli všichni dostatečně vybavené jízdní kolo a nikdo nejel na kradeném bicyklu,“ uvedl strážník-preventista Městské policie Český Těšín Petr Glaic.

Horší to už bylo s řidiči motorových vozidel. Policisté uložili jednu blokovou pokutu za nerespektování dopravní značky „Zákaz vjezdu“. Dále dva řidiči přišli o řidičské prů-

kazy, a to za řízení pod vlivem alkoholu a v druhém případě za řízení pod vlivem omamných látek. Tyto řidiče čeká správné řízení a určité je nemine tučná pokuta včetně odebrání řidičského průkazu.

O dva dny později zastavili policisté dopravního inspektorátu na Václavské ulici během silniční kontroly 33letého řidiče osobního vozidla Hyundai Getz. Podezření, že u muže něco není v pořádku, potvrdila dechová zkouška na přítomnost alkoholu. Hodnota na přístroji překročila hranici 3,5 promile. Na místě byl řidiči zadržen řidičský průkaz a opilý muž byl převezen na protialkoholní záchytnou stanici. Podezřelý je ze spáchání přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky. Může být potrestán odnětím svobody až na jeden rok, peněžitým trestem nebo zákazem činnosti. (DH)

Srdečně
Vás zveme na

VÁNOČNÍ KONCERT

pěveckého souboru Živá Píseň
a kapely Adonai se slovem Jiřího Kalety

Vánoční písně
českých i zahraničních autorů

20. 12. 2015
17.00 hodin
evangelický kostel Na Rozvoji

Chcete si o Vánocích zabruslit?

I když paní Zima na sebe stále nechává čekat, některé technické vymoženosti umožní lidem, aby se mohli věnovat zimním sportům, i když chybí sníh a led. V době vánočních svátků totiž mohou zavítat na zimní stadion. Od středy 23. prosince je tam připraveno Vánoční bruslení pro veřejnost každý den, a to až do 3. ledna 2016 včetně. Lidé si užijí ledu dokonce na Štědrý den, kdy se bruslí dopoledne od 10 do 11.30 hodin. Konkrétní hodiny bruslení najdete na straně 36. (DH)

Soutěž O nejkrásnější exlibris v městské knihovně



U příležitosti 70. výročí svého založení uspořádala Městská knihovna v Českém Těšíně zajímavou akci pro žáky základních škol. V září vyhlásila výtvarnou soutěž O nejkrásnější exlibris. Témata byla dvě, a to Moje exlibris a Exlibris městské knihovny.

K této soutěži byl pobočkou knihovny na Havlíčkově ulici uspořádán tematický workshop, který žákům vysvětlil pojem exlibris. Zúčastnilo se jej 8 tříd.

Výsledek soutěže předčil veškerá očekávání - odevzdáno bylo 120 ex-

libris od 110 dětí. Porota ve složení Barbara Kowalczyková - výtvarnice a grafička, František Szymczysko - grafik a knihovník, a Ewa Sikora - knihovnice, měla hodně těžký úkol. Nakonec vybrali pět prací z každé věkové kategorie.

První kategorii (žáci 4. a 5. tříd) ovládla ZŠ Hrabina, pracoviště Ostravská (Ellen Prunnerová, Ivana Bartošíková, Kristina Bilková, Matěj Rzeplinki, Ema Slouková), druhou kategorii (6. a 7. třídy) žákyně Základní školy s pol. vyuč. jazykem (Tajana Trznadel, Magdalena Wierzoń, Zuzia Pauliny a Alicja Suchanek) a Nela Kucharczyková z ZŠ



Hrabina, prac. Slezská. V kategorii nejstarších žáků (8. a 9. třídy) zvítězili Barbora Dulawová, Karolína Placzková, Matěj Sudek a Jakub Hečko z Masarykovy ZŠ a Jana Sporyszová ze ZŠ Hrabina. Zvláštní cenu obdržel Daniel Dittrich ze 4. třídy polské ZŠ za přesné porozumění podstaty exlibris a popsání své soutěžní práce.

Vítězové spolu s rodiči a učiteli byli 18. listopadu pozváni do Čítárny a kavárny Avion na slavnostní vyhodnocení a předání cen. Hosty tohoto odpoledne byli pánové Zbigniew Kubiczka, významný tvůrce exlibris, jehož práce mohli

účastníci zhlédnout na malé výstavce, a také českotěšínský sběratel Leo Frydrych, který vybraným laureátům věnoval několik exlibris ze své bohaté sbírky.

EWA SIKORA, KNIHOVNICE

FOTO | KNIHOVNA



Mikołaj w Mistrzowicach



Spotkanie mikołajowe zakończyło bogaty w wydarzenia rok w MK PZKO Mistrzowice.

Děti otrzymały od Mikołaja i jego drużyny podarunki i cieszyły się z wyświecanych bajek, natomiast dorostli mogli porozmawiać przy kawie i ciastku. Naturalnie, nadchodzący koniec roku był okazją do podsumowań.

„Wiele się u nas działo. Zimą tradycyjny Bal Śląski, na wiosnę oczywiście celebrowaliśmy obrzęd zieleńświątkowe, z początkiem lata

powróciliśmy do tradycji Sobótek, czyli uroczystości świętojańskich. Na jesieni mieliśmy biesiadę ogrodową i poza innymi bardzo udany, rekordowy Bieg Przełajowy o Memoriał Wandy Delong. To jedne z wielu imprez cementujących życie społeczne w Mistrzowicach. Mogliśmy je przygotować dzięki zaangażowaniu naszych członków a także dzięki wsparciu miasta Czeski Cieszyn, za co oczywiście bardzo dziękujemy,” powiedział prezes MK PZKO Mistrzowice Daniel Kadłubiec. (DH) FOTO | PZKO MISTRZOWICE

Bruslení s Mikulášem

Zhruba 200 dětí přijalo pozvání na akci „Mikuláš na ledu“, který se konal 5. prosince na Zimním stadionu ve Svojsíkové ulici.

Akci po celou dobu moderovala a provázela Izabela Kapiasová. Bylo vidět, že děti byly šťastné. Na závěr přibruslil s andělem, čertem a dalšími pomocníky Mikuláš a rozdával balíčky. Krasobruslařské vystoupení Markéty Kučerové a vánoční hudba, kterou pouštěl DJ, vyvolaly příjemnou adventní atmosféru.



ALICE LOSEOVÁ,

REFERENTKA KULTURY

FOTO | ALICE LOSEOVÁ



Stavební vývoj Českého Těšína do roku 1939 (18. část)

Stavba č. 137/6 Dům Josefa Motiky

V roce 1892 si těšínský stavitel Josef Motika postavil dle vlastního návrhu činžovní dům, který obdržel konskripční číslo 79 a orientační číslo 6. Prvním majitelem byl sám tvůrce, ale ne nadlouho, jelikož během krátké doby byl prodán Josefovi Reckovi. V roce 1898 proběhla další změna ve vlastnictví, kdy protentokrát se vlastníkem stal Franz Treutler - úředník Těšínské spořitelny (Teschener Sparkasse), která sídlila na dnešním těšínském náměstí Rynek 10. Po jeho smrti dům patřil vdově Marii, stejně tak tomu bylo za první republiky. V tomto období se zde nacházela inkasní, revizní, reklamní a inzertní kancelář Otty Rosenzweiga a také soukromá škola pro výuku hry na piano Roswithy Treutler.

Stavba č. 136/8 Dům Josefa Motiky

Tento dům byl stavěn souběžně se sousedním domem. Jedná se totiž

o zrcadlový projekt, a tak nepřekvapí, že oba domy mají ve svém začátku společnou historii. Liší se pouze konskripčním číslem, které bylo 81, a orientačním číslem 8. Kolem roku 1898 dům zakoupil Veit Sklenář - ladič pian, který zemřel v roce 1918 ve věku 79 let. Po jeho smrti dům vlastnil jeho syn Franz Sklenář - taktéž ladič pian, avšak kolem roku 1930 se novým majitelem stal Alois Konoppek. Krátce před 1. světovou válkou zde přesídlil (ze Saské kupy) český peněžní spolek - Občanská záložna, kterou vedl Johann Čakrt, nemocniční lékař v klášteře Bonifratů (současně Plac Józefa Londzina 1 v Těšíně). Kontrolorem tohoto spolku byl sám Veit Sklenář, a tak není divu, že se tato instituce nacházela právě zde. Kromě záložny na této adrese od roku 1912 sídlila redakce polského časopisu Skarbiec Domowy, který měl za cíl popularizovat rodinné soužití. Ve stejném roce byla pod rouškou noční tmy odcizena z místa nad vchodem informační



Současný pohled na dvojdom Josefa Motiky.

FOTO | CZESŁAW KRAINA



Současný pohled na rožní dům Aloise Jedicka.

FOTO | CZESŁAW KRAINA



Spořitelni a záloženský spolek pro Český Těšín a okolí
zapsané společ. s neobm. ruč.
v Českém Těšíně
ve vlastním domě, Ulice Hinterstoissera 9 — Telefon 50

Raiffeisenka, tedy **neobmezené ručení** a největší jistota, zaručuje vklady a poskytuje úvěr za nejpriznivějších podmínek

Landwirtschaftlicher Spar- u. Darlehenskassen-Verein für Tsch.-Teschen und Umgebung
reg. Gen. mit unb. H.
in Tsch.-Teschen
im eigenen Gebäude, Hinterstoissergasse 9 — Telefon 50

Raiffeisenkasse, daher **unbeschränkte Haftung** und größte Sicherheit, verzinst Einlagen dzt. mit und gewährt Darlehen unter den günstigsten Bedingungen

5 1/2 %

Towarzystwo rolniczej kasy oszczędności i pożyczek dla Czesk. Cieszyzna i okolicy
spółka zar. z nieogr. por. **w Czeskim Cieszylinie** we własnym budynku, ul. Hinterstoissera 9 — Telefon 50

Kasa Raiffeisena, dlatego **nieograniczona poręka** i największa pewność, oprocentowuje wklady tymczasem **5 1/2 %** i udziela pożyczek pod najdogodniejszymi warunkami

Dobová reklama spořitelního spolku z Všeobecného adresáře Českého Těšína z roku 1932.

REPRO | MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO

WSKAZÓWKI PORADY PRZEPISY

Skarbiec domowy

SKŁADZIE RODZINY TO SIŁA NARODU

JAK ŻYĆ JAK WALCZYĆ JAK SIĘ ZBOGAĆ

ŻASOPISMO POPULARNE DLA RODZIN POLSKICH WYCHODZI W CIESZYŃNIE NA ŚLĄSKU AUSTR. PRZED 15tym i PRZED 15tym KĄDEGO MIESIĄCA

Cena numeru 35 hal

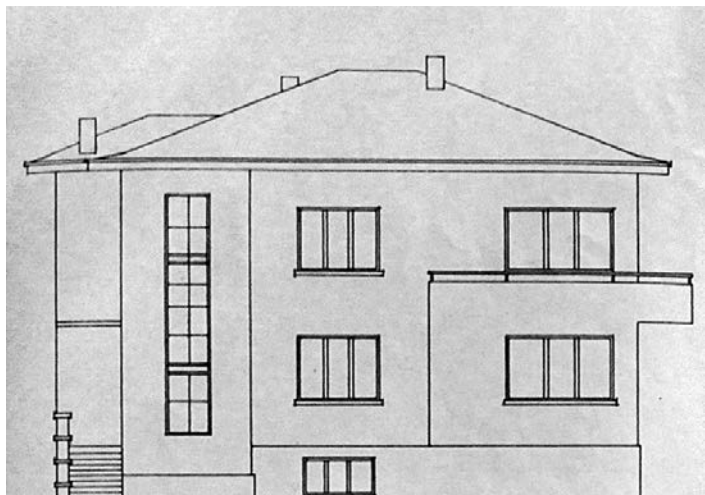
Záhlavi časopisu, jehož redakce se nacházela v domě Veita Sklenáře.

REPRO | ŚLĄSKA BIBLIOTEKA CYFROWA



Současný pohled na dům Aloise Jedicka.

FOTO | CZESŁAW KRAINA



Výřez z projektové dokumentace z roku 1936 znázorňuje čelní pohled na nerealizovanou variantu rodinného domu Komárkových. FOTO | STAVEBNÍ ARCHIV MĚSTA ČESKÝ TĚŠÍN

tabule s názvem časopisu. Důvodem byl snad polský název, který se nelibil vyhraněným německým spoluobčanům. Redakce tento počín ironicky okomentovala: „Novou tabuli umístíme tak vysoko, aby velectěná městská policie mohla spát ještě tvrději.“

Stavba č. 143/7 Dům Aloise Jedecka

O rok dříve (1891) než dvojdom Josefa Motiky byla realizována výstavba činžovního domu pro Aloise Jedecka (psaného také Jedek). Stejně jako v případě Motiky bylo toto stavení navrženo a realizováno samým Jedeckem. Významný těšínský stavitel (1848-1908), který bydlel na Kaiserin Elisabethstrasse 6 (současně ul. Stalmacha v Těšíně) vystavěl velké množství veřejných i soukromých budov. Byl členem založeného v roce 1878 německého Techni-

ker-Club in Teschen (Těšínský klub techniků), jehož prvním předsedou byl Franz Obtulowicz - ředitel Arciknížecích železáren v Třinci a současně tamní starosta.

Nové stavení obdrželo konskripční číslo 76 a orientační číslo 7. Po smrti Jedecka dům přešel do vlastnictví jeho dvou synů, kteří ho prodali kolem roku 1911 Israeli Klugerovi – obchodníkovi s kůží, jemuž patřil rovněž v meziválečném období.

Stavba č. 144/9 Dům Aloise Jedecka

Také přilehlý rohový dům patřící Aloisovi Jedeckovi byl vybudován v roce 1891. Nový objekt obdržel konskripční číslo 77 a orientační číslo 9. Stejně jako u sousedního domu byl po smrti Jedecka ve vlastnictví jeho dědiců a to až do roku 1911, kdy byl prodán Rose Heller. Po 1. světo-



Současný pohled na dům Paula Zagóry.

FOTO | CZESŁAW KRAINA

vé válce budovu odkoupil Eduard Knirling – truhlář, který v roce 1921 zadal Gustavovi Raimannovi zhotovení nárožního vchodu do budovy a adaptaci přízemních místností pro budoucí cukrárnu. Za první republiky byla rožní budova ve vlastnictví Spořitelního a záloženského spolku pro Český Těšín a okolí, který měl zde své sídlo a také kancelář pro své klienty – ředitelem byl Johann Folwarczny. Další místnosti si pronajímala mimo jiné Stavební firma Josefa Nosska (s tradicí od roku 1904), která po rozdělení Těšínska sídlila v Těšíně, zatímco v Českém Těšíně měla pobočku. Dále pak zde měl sídlo německý průmyslový spolek pro Východní Slezsko - Deutscher Verein für Ostschlesien pod vedením Eugena Fuldy, pojišťovací jednatelství Elbe - institucionální životní a neživotní pojištění – zástupce

Oskara Seemanna, redakce týdeníku Teschner anzeiger für das Olsatal (původně vycházející pod názvem Deutsche Volkswehr) a také textilní obchod Salomona Barbera.

Stavba č. 135/10 Dům Paula Zagóry

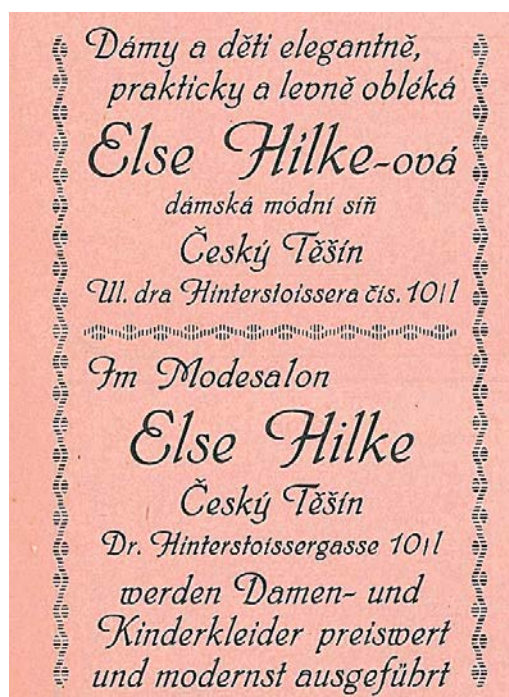
Zahradník Paul Zagóra, který bydlel ve staré přizemní chalupě na dnešní Pražské ulici (objekt byl zbourán v roce 1961), se v roce 1893 rozhodl pro vybudování na svém pozemku rozlehlého činžovního objektu, který měl sahát až po Schmerlingovu ulici. Projekt připravil Josef Motika, ovšem k realizaci záměru nedošlo. Nicméně v následujícím roce tentýž stavitel připravil ještě jeden návrh, který se od svého předchůdce odlišoval pouze jinou dekorací fasády a který byl nakonec Zagórou vzat na milost. Před započátkem stavebních prací bylo však nutno nejdříve odstranit skleník z roku 1887, který částečně zasahoval do obrysu budovy.

Nové stavení obdrželo konskripční číslo 88 a orientační číslo 10. Kolem roku 1909 byl dům převeden do vlastnictví Emmy Stronské a za první republiky pak do majetku Emmy Krzywoń. V tomto období zde sídlila německá mateřská škola, kterou řídila Sophie Chrostek a učitelkou zde byla Marie Grzegorz. Dále pak módní síň pro dámy Elsy Hilke a také porodní asistentka Helena Kukutsch.

Stavba č. 151/13 Rezidence Otty Komárka

Rezidence předsedy okresního soudu v Českém Těšíně Dr. Otty Komárka a jeho manželky Marie byla postavena v roce 1936 stavební firmou Václava Nekvasila dle projektu Eduarda Davida (pravděpodobně). Architekt připravil dva návrhy. Realizována byla varianta s externí garáží. Rodinné sídlo obdrželo konskripční číslo 376 a orientační číslo 13.

CZESŁAW KRAINA



Dobová reklama dámské módní síně z Všeobecného adresáře Českého Těšína z roku 1932.

REPRO | MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO



Současný pohled na rodinný dům Komárkových.

FOTO | CZESŁAW KRAINA

ZÁVĚR PODZIMNÍ ČÁSTI SE FOTBALISTŮM A FOTBALISTKÁM PŘÍLIŠ NEPOVEDL

K zimnímu spánku ulehli předčasně

V posledních zápasech kalendářního roku 2015 fotbalistky a fotbalisty Českého Těšína postihl pokles formy. Dobře rozehraný podzim završili třemi porážkami v řadě.

Svěřenci trenéra Richarda Beneše přezimují s 23 body na šesté příčce. „Dali jsme si za cíl uhrát na podzim 24 nebo 26 bodů. Kdybychom v posledních dvou duelech vyhráli, měli bychom splněno,“ podotkl Filip Klepek, brankářská jednička českotěšínských fotbalistů.

O počínání svého celku v první části ročníku gólman se zkušenostmi z vyšších soutěží hovořil kladně. „Podzim hodnotím pozitivně. Do mančaftu zapracováváme pět šest mladých kluků z dorostu. Mladí vpřed, to tady v minulosti nebylo. V létě se změnila spousta věcí,“ prozradil Klepek a pokračoval: „Předně je jiné to, co chceme předvádět na hřišti. Chceme hrát kombinační fotbal po zemi, což s sebou nese určitá rizika. Snažíme se hrát pro lidi. Když přijdou na zápas, ať nevidí nakopávanou nebo ragby. Ať radost z fotbalu mají nejenom diváci, ale i my sami. Baví nás tréninky, baví nás zápasy i to, jak nám po nich fanoušci tleskají.“

Sedmadvacetiletý brankář přišel do Českého Těšína z druholigového Trince. Dříve působil ve Vítkovicích, kde si připsal starty ve druhé lize. „Fotbalem se neží-



Fotbalisté na podzim bavili své příznivce kombinačním fotbalem.

FOTO | ROMAN BASELIDES

vím, po škole jsem šel do práce. Vystudoval jsem ekonomickou fakultu VŠB-TU v Ostravě, pracuji v Novém Jičíně ve firmě Varroc, je to bývalý Autopal. Fotbal stíhám, pendluji mezi Ostravou, kde bydlím, Novým Jičínem a Českým Těšínem,“ prozradil Klepek.



Na nejlepší celky soutěže fotbalistky Českého Těšína nestačily.

FOTO | ROMAN BASELIDES

KRAJSKÝ PŘEBOR MUŽŮ

ČESKÝ TĚŠÍN – POLANKA 2:1

BRANKY: 20. Fizek, 75. Hradečný – 77. Liška. Poločas: 1:0.

Č. TĚŠÍN: Klepek – Bolek, Rac, Kupczak, Popelka (67. S. Zogata) – Rusek (57. Konečný), Kantor (33. Šlavka), Sostřonek, Hradečný (76. Kiška) – Mendrok – Fizek (20. Lojek). Trenér: Beneš.

HEŘMANICE – ČESKÝ TĚŠÍN 3:2

BRANKY: 68. Mlčoch, 71. Strojek, 72. Strakoš – 41. Lojek, 60. Rác. Poločas: 0:1.

Č. TĚŠÍN: Klepek – Bolek, Rác, Kupczak, Popelka – Rusek (46. Konečný), Sostřonek, Hradečný (60. Kiška), S. Zogata (46. J. Zogata) – Mendrok – Lojek (70. Fizek). Trenér: Beneš.

ČESKÝ TĚŠÍN – FRENŠTÁT 1:2

BRANKY: 35. Hradečný – 10. Klimpar, 36. Špaček. Poločas: 1:2.

Č. TĚŠÍN: Klepek – Bolek (59. Lojek), Kupczak, Rac, Popelka – S. Zogata (69. Konečný), Sostřonek, Mendrok, Hradečný – Kiška – Fizek. Trenér: Beneš.

KRAVAŘE – ČESKÝ TĚŠÍN 2:1

BRANKY: 21. Konečný, 48. Dzierža – 14. Rac. Poločas: 1:1.

Č. TĚŠÍN: Klepek – Bolek (67. Konečný), Kupczak, Rac, Popelka – Rusek (60. S. Zogata, 86. Chloň), Sostřonek, Kantor, Hradečný – Mendrok – Lojek (56. Kiška). Trenér: Beneš.

DIVIZE ŽEN

VEŘOVICE – ČESKÝ TĚŠÍN 1:0

Poločas: 0:0.

Č. TĚŠÍN: Bajtková – A. Špalková – S. Žigová, V. Špalková – Sikorová – Nováková (82. Tyrlíková), Skočková, Dordová, Kohutková, Vítková (60. Barbořáková) – Pawlasová. Trenérka: Bajtková.

SLOVAN OSTRAVA – ČESKÝ TĚŠÍN 2:0

Poločas: 0:0.

Č. TĚŠÍN: Bajtková – A. Špalková – S. Žigová, Sikorová, V. Špalková – Nováková, Kohutková (75. Tyrlíková), Dordová, Skočková, Vítková – D. Žigová. Trenérka: Bajtková.

ČESKÝ TĚŠÍN – ŠTRAMBERK 2:3

BRANKY: Nováková, Skočková z pen. Poločas: 1:2.

Č. TĚŠÍN: Bajtková – A. Špalková – S. Žigová (25. D. Žigová, 80. Barbořáková), Kohutková – Nováková, Dordová, Hejtmánková, Sikorová, V. Špalková – Skočková, Vítková. Trenérka: Bajtková. (BA)

VÍTEŽNÁ SÉRIE BASKETBALISTŮ ČESKOTĚŠÍNSKÉHO SLAVOJE TRVALA ŠEST KOL

První nezdar přišel na Valašsku



Basketbalisté Českého Těšína – stojí zleva: trenér J. Ježek, Kubien, Smola, Fukala, Bosák, Konderla, M. Ježek, Pavlík, lékař Kubík. Klečí zleva: Bálek, Beier, Harazim, Valošek, Stašák, Šařec, kustod Šindler.

FOTO | ARCHIV ODDÍLU

Basketbalisté Českého Těšína poprvé v probíhajícím ročníku okusili pachutí porážky ve Vsetíně, kde v dramatickém utkání prohráli rozdílem čtyř bodů.

SLAVOJ ČESKÝ TĚŠÍN – TJ TŽ TRINEC 60:28

V úvodní čtvrtině se hrál basketbal plný nepresností na obou stranách a skóre narůstalo velmi pomalým tempem. Jako první se rozešli hráči Slavoj a po dvou rychlých protiútocích se dostali do vedení 10:5. To je však ukolébalo a hosté zvýšeným důrazem při doskocích a větší bojovností překlopili skóre první čtvrtiny na svou stranu. Proslav domácího trenéra Jiřího Ježka o přestávce mezi čtvrtinami na domácí zapůsobil – zvýšili pohyb, důraz a především přesnost střelby, což se kladně projevilo na změně stavu. Basketbalisty Trince navíc potkal obrovský střelecký výpadek (14 minut bez vstřeleného koše). Těšínská svůj náskok neustále navyšovali i přesto, že trenér dal šanci všem hráčům z lavičky.

Čtvrtiny: 12:14, 19:4, 20:8, 9:2.

Č. TĚŠÍN: Bosák 19, Kubien 11, M. Ježek 8, Konderla 7, Beier 4, Stašák

4, Bálek 2, Fukala 2, Šařec 2, Smola 1, Valošek, Harazim. Trenér: J. Ježek.

SLAVOJ ČESKÝ TĚŠÍN – BK FRÝDEK-MÍSTEK 72:65

Posílení domácí v úvodním dějství jasně dominovali, díky úspěšné střelbě a kompaktní obraně si vypracovali 23 bodový náskok. Druhá pětiminutovka třetího hracího období se domácím vůbec nepovedla. Vysoké procento ztracených míčů, žalostná střelba (pouze tři body) způsobily ztenčení výrazného náskoku na osm bodů a dramatickou závěrečnou čtvrtinu zápasu. Hosté vycítili šanci na zvrát, v poslední minutě prohrávali o tři body. Slavoj se podařilo několikrát uniknout z celoplošného obranného presinku soupeře a jednoduchými koši si pohlídal čtvrté vítězství v řadě a první místo v tabulce okresního přeboru.

Čtvrtiny: 21:10, 19:10, 12:24, 20:21.

Č. TĚŠÍN: M. Ježek, Kubien 13, Przebenda 12, Beier 11, Šařec 7, Bosák 5, Holisz 4, Stašák 4, Konderla 1, Bálek, Fukala, Harazin. Trenér: J. Ježek.

TJ SLAVOJ ČESKÝ TĚŠÍN – BC NOVÝ JIČÍN „C“ 68:64

Basketbalisté Slavoj získali na domácí palubovce skalp Nového

Jičína, což znamená již páté vítězství v meziokresním přeboru za sebou a upevnění vedoucí pozice v tabulce. Zápas nebyl ale vůbec jednoduchý, vyvrcholil v dramatické koncovce. Přestože domácí nastoupili v nejsilnější sestavě, po celý první poločas hledali recept na zónovou obranu a rychlé protiútoky soupeře. Ten se podařilo najít až začátkem druhé poloviny utkání, kdy hráči zodpovědněji začali dodržovat pokyny trenéra Ježka a opory týmu Bosák, Ježek a Kubien zvýšenou aktivitou uplatnili svou výškovou převahu pod košem. Slavoj tak získal desetibodové vedení, a tak se pomalu začali rozvíčovat náhradníci. Hostující družstvo složené z mladých hráčů se však nevzdalo a po několika úspěšných tříbodových střelách opět dotáhlo skóre až na dva body a zdramatizovalo tak konec zápasu. Závěr však lépe zvládli hráči Slavoj, kdy Przebenda a Kubien po taktických faulech soupeře úspěšně proměnili oba trestné hody.

Čtvrtiny: 13:15, 31:30, 52:45, 68:64.

Č. TĚŠÍN: Kubien 17, Ježek 15, Bosák 10, Przebenda 9, Holisz 7, Šařec 6, Stašák 2, Fukala 2, Konderla, Bálek, Harazin, Valošek. Trenér: J. Ježek.

ZBROJOVKA VSETÍN – SLAVOJ ČESKÝ TĚŠÍN 71: 67

K dalšímu utkání zavítali hráči Slavoj bez Bosáka a Holisze na horkou palubovku do Hovězí, kde hrají domácí zápasy basketbalisté Vsetína. První tři koše dali domácí a rychle se ujali vedení 6:0. Následně však trojkou kontroval Kubien a do konce první čtvrtiny se střídaly koše na obou stranách – 23:17. Domácí hráli po celý zápas zónovou obranu, která hlavně ve druhé čtvrtině dělala hostům velké problémy, pět minut nebyli schopni dát koš. Díky tomu domácí odskočili o 16 bodů na poločasový stav 41 :25. Slavoj se však nevzdal – začal proměňovat své šance a postupně smazával ztrátu. Domácí znervózňeli, Slavoj se dotáhl a sedm minut před koncem prohrával jen o dva body. V posledních dvou minutách měli hráči Slavoj tři čisté pozice ke skórování, koš z toho nebyl bohužel ani jednou a domácí nakonec uhájili vítězství 71:67.

Čtvrtiny: 23:17, 41:25, 53:45, 71:67.

Č. TĚŠÍN: Kubien 26, M. Ježek 14, Przebenda 8, Stašák 8, Beier 5, Fukala 4, Konderla 2, Harazin, Pavlady, Valošek. Trenér: J. Ježek. (RED)

ZDAŘILOU SEZONU TALENTOVANÉMU BIKEROVI NEZHATILLO ANI ZRANĚNÍ A NÁSLEDNÁ OPERACE

Petr Folvarčný se stal vicemistrem republiky

Uplynulá sezona byla pro Petra Folvarčného, mistra republiky 2013 mezi kadety v disciplíně MTB downhill-sjezd na horských kolech, plná zvratů, zajímavých zážitků a hlavně vynikajících sportovních úspěchů.

Letos 16letý Petr Folvarčný mladší závodil druhým rokem v kategorii juniorů (15-18 let). Po úspěšné loňské sezoně, kdy ve svých 15 letech obsadil druhé místo v Českém poháru ve sjezdu na horských kolech, měl letos díky velmi náročné zimní přípravě našlápnuto ke skvělým výsledkům v rámci ČR, Slovenska a hlavně v Evropském poháru IXS.

Napovídal tomu také povedený úvod sezony. V rámci Moravsko-slovenského poháru talentovaný biker s přehledem vyhrál nejtěžší závod u nás, jehož dějištěm byly Kouty nad Desnou. Výsledným časem předčil dospělé profesionály z kategorie Elite, triumfoval se čtyřsekundovým náskokem. Na závodech v Palenici v Polsku, v rámci série Beskidia Downhill, Folvarčný obsadil druhé místo, přičemž v semifinále měl druhý nejlepší čas v absolutním pořadí!

Poté následoval velmi těžký závod Evropského poháru IXS ve Slovinské Krajnske Goře. Na prudké trati poseté kluzkými kořeny 16letý jezdec zajel v semifinále nádherné druhé místo. Ve finále doprovázeném vydatným deštěm ho bohužel potkal pád, a tak nakonec skončil šestý. Na tréninku v rakouském Semmeringu potkala Folvarčného nehorázná smůla – po pádu si zlomil palec ruky v kloubu, musel na operaci a se čtyřmi dráty v ruce si udělal v průběhu sezony nechtěnou přestávku.



Nadaný biker Petr Folvarčný z Českého Těšína to dotáhl až do reprezentace.

FOTO | ARCHIV ZÁVODNÍKA

Probojoval se do českého reprezentačního týmu

Po dvou měsících bez „závodního modu“ a po úspěšné absolvované rehabilitaci se vrátil na závodní tratě. Ve velkém stylu, protože na mistrovství České republiky, které se letos konalo v Liberci na Ještědu, se stal vicemistrem ČR!

V minulé sezoně si Folvarčný připsal řadu dalších úspěchů ve Slovenském či Moravskoslovenském

poháru. Lze je dohledat i na jeho fanouškovské stránce na Facebooku, kde je také spousta dalších zajímavých informací, fotek, odkazů a reportů.

Loňská sezona byla pro českotěšínského jezdce poslední ve stáji Elitebikes One Energy. Dostal nabídku spolupráce se známým výrobcem kol KELLYS a stal se jejím factory riderem. V příštím roce Folvarčného uvidíme v jednom týmu po boku

největších slovenských es - Baránka, Staňa, Ondiče či Masaryka. Pro mladého bika je to obrovská výzva, protože hlavním cílem a veškerou motivací Kellys factory teamu je účast v seriálu Světového poháru MTB DH!

Folvarčný byl zařazen do kádru reprezentace ČR, a protože mu bude příští rok sedmnáct let, bude hájit barvy ČR na mistrovství světa 2016 v Italském Val di Sole. (FP)

FAKTA A VÝSLEDKY

ŠACHY

Tři vítězství, jedna porážka, devět bodů, čtvrté místo, skóre 18,5 – takovou bilanci se mohou pochlubit druholigovi šachisté Slavoje Český Těšín. Po úvodní prohře se záložním týmem Labortechu Ostrava třikrát vyhráli a bodově jsou na tom stejně jako vedoucí rezerva Třince.

SLAVOJ ČESKÝ TĚŠÍN – ŠK HM OSTRAVA „B“ 2,5:5,5

Wiewióra – Mroziak 0,5:0,5, Miturová – Jakubiec 0:1, Kawulok – Fiřt 0:1, K. Mitura – Vrátný 0,5:0,5, V. Mitura – Kaňok 0,5:0,5, Zimniok – Bachořík 0,5:0,5, Stonawski – Hurta 0,5:0,5, Novotný – Trombík 0:1.

TJ SLOVAN HAVÍŘOV – SLAVOJ ČESKÝ TĚŠÍN 2,5:5,5

Neděla – Wiewióra 0,5:0,5, Zabysztzan – Urbanski 0,5:0,5, Jaworski – Miturová 0,5:0,5, Pacl – Kawulok 0:1, Mesiarik – Raszka 0:1, Sieber – K. Mitura 1:0, Kubeczka – V. Mitura 0:1, Beran – Gibiec 0:1.

SLAVOJ ČESKÝ TĚŠÍN – TJ TŽ TŘINEC „B“ 4,5:3,5

Wiewióra – Babula 1:0, Urbanski – Walter 1:0, Miturová – Sikora 0,5:0,5, Kawulok – Kocián 0:1, Raszka – Fargač 0:1, K. Mitura – Koziol 0,5:0,5, V. Mitura – Kvíčala 0,5:0,5, Gibiec – Valičková 1:0.

ŠK TJ MSA DOLNÍ BENEŠOV – SLAVOJ ČESKÝ TĚŠÍN 2:6

Nábělek – Wiewióra 0,5:0,5, Orzechowski – Urbanski 0:1, Rakús – M. Kawulok 0,5:0,5, Didi – Raszka 0:1, Gemsa – K. Mitura 0,5:0,5, Krupa – V. Mitura 0:1, Žák – Stonawski 0:1, Weczerek – Gibiec 0,5:0,5. (BA)

ZA ČESKÝ TĚŠÍN NASTUPUJE SLOVENSKÝ KANONÝR SE ZKUŠENOSTMI Z PRVNÍ LIGY

V Ázerbájdžánu bych si nezvykl, tvrdí Kiška

Dříve se proháněl po ligových stadionech na Slovensku i v Evropě, od loňského ročníku kope 34letý slovenský útočník Peter Kiška krajskou soutěž v dresu Českého Těšína.

Jak se to stane, že fotbalista se stovkami ligových startů v první slovenské lize skončí v české krajské soutěži?

Asi je to tím, že už mám 34 roků. Pravdou je, že někteří fotbalisté v mém věku pořád hrají v první druhé lize. Já naposledy působil v nižší soutěži v Rakousku. Bez pořádných tréninků, protože majiteli klubu stačilo, že jsem přijížděl jenom na zápasy. V klubu jsem nakonec skončil, protože jsem si našel přítelkyni v Ostravě a začal se shánět po nějakém klubu v okolí. Známy mi dohodil angažmá v Českém Těšíně.

V páté lize už vás fotbal neživí, je to tak?

Ano, je to tak. Po tolika letech jsem začal poprvé pracovat. Je to v pohodě, dá se to zvládnout. Zpočátku jsem si zvykal těžko, místo na trénink jsem šel najednou do práce. Nedalo se nic dělat, jednou to stejné muselo přijít.

Fotbalem jste si vydělával na živobytí na Slovensku, ale také v zahraničí.

V Dubnici jsem měl 280 ligových startů a 46 gólů. Byl to klub se silnou mládežnickou základnou, výplaty chodily včas, ale po čase se to pokazilo. Dubnica začala prodávat hráče a ligu opustila. Následovala Žilina, Moldavsko, tři roky jsem hrál na Kypru, krátce jsem působil také v Ázerbájdžánu a naposledy ve zmíněném Rakousku.



Útočník Českého Těšína Peter Kiška má bohaté zkušenosti z vyšších soutěží.

FOTO | ROMAN BASELIDES

Moldavsko a Ázerbájdžán jsou poněkud exotickými fotbalovými destinacemi, souhlasíte?

V Moldavsku jsem hrál v Šerifu Tiraspol, ve výborném klubu, který byl dvanáctkrát po sobě mistrem. Zázemí i stadion byly na vysoké úrovni, všechno fungovalo. Nabízeli mi pětiletou smlouvu, bylo mi 22, nechtěl jsem se v Mol-

davsku zakopat. Po roce jsem se vrátil do Dubnice a odtamtud jsem zamířil na Kypr. Paráda, jenom jsem si dlouho zvykal na tamní vedra. V Ázerbájdžánu to ale nešlo, úplně jiní lidé, jiná mentalita, to už bych raději šel znovu do Moldavska. Stejně nakonec nesplnili moje podmínky, po měsíci dvou jsem to tam ukončil. (BA)

FAKTA A VÝSLEDKY

BASKETBAL

TJ SLAVOJ ČESKÝ TĚŠÍN – TOMEX Cieszyn 43:56

Basketbalisté Slavojů si pozvali k přátelskému zápasu družstvo z polského Cieszyna – Tomex. Nechali odpočívat své opory M. Ježka, Bosáka, Kubieně, Beiera a dali příležitost dalším hráčům z početného

kádru. Ti bojovali, celý zápas se se zkušeným soupeřem bodově přetahovali, ale nakonec prohráli o 13 bodů. Za Slavoj první zápas odehrála nová posila – Tomáš Suchánek.

Čtvrtiny: 12:11, 20:26, 35:42, 43:56.

Č. TĚŠÍN: Fukala 10, Šařec 10, Balek 6, J. Ježek 4, Balek 4, Pavlady 3, Suchánek 2, Holisz 2, Stašák 2, Harazim, Przybenda. Trenér: J. Ježek.

Třetí místo v konkurenci šesti družstev obsadili basketbalisté Slavojů Český Těšín ve 34. ročníku turnaje Veterinární a farmaceutické univerzity Brno, který se v listopadu konal v moravské metropoli. V základní skupině basketbalisté Slavojů zdolali družstvo veterinární fakulty a mužstvo Labradoru Ostrava, které hraje o soutěž výš pod vedením

bývalého reprezentanta Magnuska. V semifinále Slavojáci prohráli s pozdějším vítězem turnaje – týmem Omniplastu, v zápase o třetí místo po dramatické koncovce opět porazili družstvo veterinární fakulty. Slavoj na turnaji reprezentovali: Beier, Bosák, Doucha, Fukala, Harazim, Holisz, M. Ježek, Konečný, Kubieně, Przebenda, Smola a Valent. (BA)

TĚŠÍNSKÉ LISTY

Periodický tisk územního samosprávného celku

Vydává: Město Český Těšín, nám. ČSA 1/1, 737 01 Český Těšín, IČO 00297437 | Šéfredaktorka: Mgr. Dorota Havlíková

Redakční rada: Ing. Vít Slováček, Mgr. Stanislav Folwarczny, Mgr. Gabriela Hřebacková | Evidenční číslo: MK ČR E 17299.

Příspěvky, inzerce: czernekova@tesin.cz | Grafická úprava: David Stypka | Tisk: Finidr, s.r.o.

Redakce si vyhrazuje právo na úpravu či případné krácení příspěvků. | Vydavatel si vyhrazuje právo publikované materiály zveřejnit též na internetu.

Reklamae roznosu Těšínských listů do schránek: 606 688 612. Nevyžádané rukopisy a fotografie se nevracejí.

Těšínské listy jsou dostupné také ve formátu PDF na stránkách www.tesin.cz

POHLED ODJINUD

Za polskou Bajkou do Českého Těšína

Není to tak dávno, kdy se pimprlová Bajka, nejmladší soubor Těšínského divadla, představovala na Festivalu divadel Moravy a Slezska jako sdružení samostatné, jeden ze dvou souborů, které v Česku hrají polsky.

Na letošním festivalu představila Noemovu archu loutkáře tělem i duší Vítězslava Marčíka. Bajka hrávala ve třetím poschodí v podkrovním kutlochu hned vedle hotelu Piast. Dopravit tam předškoláky – to býval malý výlet. A stárnoucí mezinárodní porota přehlídky určovala, kdo z nich je ještě schopný schody vyšlapat. Losovali pak, komu úděl podat o představeních zprávu v diskusí, případně.

Už několik let hraje ale Bajka v lehce sestavitelném hledišti v galerii Těšínského divadla. A každou pohádku, kterou pro děti nastuduje, umí zahrát polsky i česky. Dokonce zmíněná festivalová jury chodí na představení v kompletním složení, i když někteří stále jen proto, že do prvního patra nad foyer ještě vyšlapou. Kdo ale viděl těšínské pohádky Dlouhý, Široký a Bystrozráký, O Malence nebo Broučky, potvrdí, že kvalitou se dnes Bajka vyrovná profesionálním loutkářům a je jen otázkou času, kdy se objeví i na věhlasných specializovaných pimprlových přehlídkách. Noemovu archou to s Víťou Marčíkem potvrdila.

Starozákonní příběh je koncipován pro předškoláky a pro nejmenší školáky. Nebojí se představit v něm pána boha místo jako dobrotivého stařečka, ostatně před potopou na hřešící a obžerné lidstvo pěkně nakrknutého, jako slušného mladíka.

Noemova archa je rodinnou prací, protože loutky a scénu vymyslel Marčík se svou ženou Evou. O potopě se děti dovědí všechno, a pro dospěláky jsou v bájí pěkné i kousavé přesahy nabádající k polepšení. A protože se hraje na slezsko-polském pomezí, není to tak beznadějné.

Na letošním festivalu zahráli Boha Marian Mazur, Noema Jakub Tomaszek, jeho Luisu Dorota Gryczová, Dcery Vanda Michalková a Syny Jan Szymanik polsky, tedy v jazyce, který o akcent ovládají přece jen lépe. S Marčíkovými ale uspěli.

JIŘÍ KRČ, PRÁVO,

DATUM VYDÁNÍ: 25. 11. 2015

TĚŠÍNSKÉ DIVADLO

Ostravská, Český Těšín, tel.: +420 558 746 022, www.tdivadlo.cz, bajka@tdivadlo.cz, info@tdivadlo.cz



SCENA POLSKA TEATRU CIESZYŃSKIEGO

www.tdivadlo.cz

Ważna nagroda dla Sceny Polskiej

W Konkursie na Inscenizację Dawnych Dzieł Literatury Polskiej KLASZYKA ŻYWA, organizowanym przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszeńskiego, wzięły udział 83 spektakle z 31 miast.

Drugą nagrodę specjalną otrzymała Scena Polska Teatru Cieszyńskiego w Czeskim Cieszynie za spektakl „Powsinogi beskidzkie” Emila Zegadłowicza w reżyserii Bogdana Kokotka. Przyznanie nagrody Scenie Polskiej jury uzasadniło niezwyklejmi walorami integracyjnymi zapomnianych tekstów klasycznych dla społeczności Śląska Cieszyńskiego.

„Bogdan Kokotek, autor adaptacji, reżyser i scenograf nagrodzonego przedstawienia, pokazał w swej inscenizacji wędrujących przez wioski beskidzkie rzemieślników, ludzi prostych, a przecież w jakiś sposób niezwykle, ludowych artystów, filozofów, gawędziarzy, których opisał w wydany po raz pierwszy w 1923 r. zbiorze ballad Powsinogi beskidzkie Emil Zegadłowicz. Tekst ma w sobie nieprzemijalne piękno i naturalność,

łączy charakterystyczną dla poezji lirykę z epicką balladowością i jest na tyle żywy, że nie potrzebuje wielu przeróbek, by przemówić do współczesnego widza.”

Zapraszamy na premierę

W Scenie Polskiej trwają próby „Obory” Helmuta Kajzara w reżyserii Janusza Klimszy. Helmut Kajzar (dramaturg, eseista, reżyser teatralny) urodził się w 1941 r. w Bielsku-Białej, zmarł w 1982 r. we Wrocławiu, a pochowany jest na cmentarzu ewangelickim w Cieszynie. Jego sztuki niezwykle rzadko trafiają na sceny teatrów. W swej twórczości atakuje rzeczywistość, jej okrucieństwo, dehumanizację, konsumpcjonizm. Teksty noszące osobiste piętno, zawierają wątki autobiograficzne. Kajzar tak o sobie mówi: „Urodziłem się i wychowałem na pograniczu, pograniczu państw, języków, kultur, wojny i pokoju. To zawieszenie - między - jest stygmatem nie do usunięcia.”

Na premierę zapraszamy w sobotę 23 stycznia o godz. 17.30.

SCENA LALEK BAJKA TEATRU CIESZYŃSKIEGO

Dne 25. října Bajka hrála v Martině Noemovu archu a Obušku z pytle ven na třetím ročníku Festivalu umění a kultury národnostních menšin.

Dne 20. prosince v 16 hodin zveme do Těšínského divadla na loutkové představení „Půjdem spolu do Betléma”.

W Scenie Lalek Bajka trwają przygotowania do kolejnej premiery. W lutym Bajka zaprosi widzów na spektakl pt. Piotruś Pan.

Szanowni czytelnicy, drodzy widzowie,

życzymy Wam zdrowych i pogodnych Świąt Bożego Narodzenia. Niech ten czas spędzony w gronie najbliższych napelni Wasze serca spokojem i radością. A w Nowym Roku życzymy Wam wielu dobrych i szczęśliwych dni.

FOTO | TĚŠÍNSKÉ DIVADLO





MEZINÁRODNÍ DEKÁDA VARHANNÍ, KOMORNÍ HUDBY A SBOROVÉHO ZPĚVU 2015

V průběhu deseti říjnových dnů se v Českém Těšíně a Cieszyně konal již XXVI. ročník Mezinárodní dekády varhanní, komorní hudby a sborového zpěvu. V těchto dnech bylo Kulturním a společenským střediskem „Střelnice“ ve spolupráci s polským kulturním střediskem „Domem Narodowym“ uspořádáno celkem 10 koncertů vážné hudby.

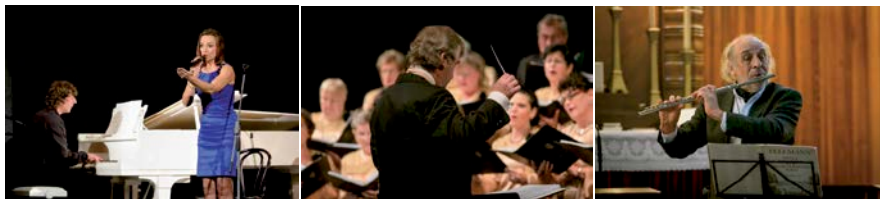
Rozmístění koncertů bylo koncipováno do tří kostelů na české straně, čtyř kostelů na polské straně, jeden koncert byl představen v sále Kulturního a společenského střediska „Střelnice“, jeden koncert se uskutečnil v sále těšínského kulturního střediska „Domu Narodowego“ a pro výroční koncert pěveckého sboru bylo zvoleno prostředí Těšínského divadla.

Mezi vystupujícími se objevila jména umělců jako Jiří Stivín (flétny), Petr Malásek (klavír), Jana Musilová (zpěv), Lukáš Hurtík (varhany), ale i uměleckých těles jako Komorní orchestr Bohuslava Martinů, Beladona Quartet nebo pěvecký sbor Slezan. Pestrý program s výraznými jmény bylo možné zrealizovat díky finanční dotaci Moravskoslezského kraje v rámci Programu podpory kulturních aktivit 2015.

Vyvážená dramaturgie a plán rozmístění koncertů napomohl vysoké účasti a zájmu veřejnosti. Odhadem se všech deseti koncertů zúčastnilo přibližně 2000 posluchačů zastoupených především z řad dospělé a starší populace obyvatel, ale nechyběly ani rodiny s dětmi.



Dotaci na realizaci festivalu poskytli Moravskoslezský kraj.



NOVOROČNÍ OHŇOSTROJ

břeh řeky Olše
1. 1. 2016 v 17:00

VÝTVARNÝ KURZ II

POD VEDENÍM JÓZEFA DRONGA

Kulturní a společenské středisko „Střelnice“
únor 2016

podrobnější informace a přihlášky na e-mailu:
jitka.kikova@kassct.cz

ROBERTO DEVEREUX /opera

Divadlo Antonína Dvořáka, Ostrava
Odjezd: Sobota 6. 2. 2016 v 17:30 hod. ze stanoviště
ČSAD v Českém Těšíně.
Předprodej a cena vstupenky v pokladně KaSS
„Střelnice“ budou upřesněny.

JAZZKLUB NA STŘELNICI

18. 2. 2016 v 18:00 cestopis
26. 2. 2016 ve 20:00 koncert české bluegrassové
kapely Poutníci

KONCERTY

Kino Central
26. 2. 2016 v 10:00 výchovný koncert pro školy s
názvem „Na cestách Country“

LADIES NIGHT

5. 3. 2016 v 18:00

Holky, tohle se vám bude líbit! Móda, hudba, tanec, zábava a dobrá společnost v jeden večer na jednom místě – to je Ladies Night. A přitom nemusíte být ženou, abyste se dobře bavili na Ladies Night! Muži jsou také zváni :-).

Vstupné: 250 Kč

Předprodej vstupenek od 11. 1. 2016 v KaSS
„Střelnice“.

VII. Městský ples na Střelnici
23. ledna 2016 od 19:00 hodin
Kulturní a společenské středisko „Střelnice“ Český Těšín

Program: večerem provází Petr Suchoň
k tanci hraje Five Stars Band
Rock & Roll Band
Marcela Woodmana
host večera Michal David
soubor písní a tanců Olza
DJ Roman Grygar

21. 1. · čtvrtek · 10:00 hod.

GANGSTER KA AFRIČAN *PRO SENIORY*

Krimi / Drama / Thriller, Česko, 2015, 100 min,
vstupné: 50 Kč



Vánoční a novoroční pořad bohoslužeb v římskokatolické farnosti Český Těšín

24. 12. – čtvrtek Štědrý den, **Vigilie slavnosti Narození Páně**

Český Těšín 16:00 česky – mše sv. pro rodiče s dětmi

22:00 česky – s orchestrem a sborem

24:00 polsky – se sborem

Svibice mše sv. 22:00 česko-polsky

Koňákov mše sv. 22:00 česko-polsky

Horní Žukov mše sv. 24:00 česko-polsky

25. 12. – pátek **Slavnost Narození Páně - Hod Boží vánoční**

Český Těšín 7:30 a 9:00 česky, koledy sbor + orchestr

10:30 polsky – sbor a v 17:30 polsky

16:00 hod. jesličková pobožnost česko-polsky

Mosty 9:00 česky

Zpupná Lhota 9:00 polsky

26. 12. 2015 – sobota **Svátek sv. Štěpána**

Český Těšín: 7:30 a 10:30 polsky, 9:00 a 17:30 česky

27. 12. 2015 – neděle **Svátek Svaté rodiny Ježíše, Marie a Josefa**

Český Těšín: 7:30 a 9:00 česky, 10:30 a 17:30 polsky

Svibice: 7:30 polsky, Horní Žukov: 7:30 česky

Mosty: 9:00 česky, Zpupná Lhota: 9:00 polsky, Koňákov 10:30 česky

31.12.2015 – čtvrtek, sv. Silvestra – poděkování za uplynulý rok

16:00 Koňákov

17:00 poděkování, svátostné požehnání a Te Deum, polsky, 17:30 česky

1. 1. 2016 – pátek – Nový rok – **Slavnost Matky Boží Panny Marie**

Český Těšín: 7:30 a 10:30 polsky, 9:00 a 17:30 česky,

Svibice 7:30 česky, Horní Žukov 7:30 polsky

Mosty 9:00 polsky, Zpupná Lhota 9:00 česky, Koňákov 10:30 polsky

3. 1. 2016 – neděle **Slavnost Zjevení Páně**

Český Těšín: 7:30 a 9:00 česky, 10:30 a 17:30 polsky

Svibice: 7:30 polsky, Horní Žukov: 7:30 česky, Mosty: 9:00 česky,

Zpupná Lhota: 9:00 polsky Koňákov 10:30 česky

Vánoční program těšínských církví sdružených v ČEA

Datum a čas	Program	Místo, pořadatel
18.12. v 17:30	Vánoční bohoslužba Komunitního centra s pěveckým sborem	KC Na Mojském
20.12. v 9:00	Vánoční besídka dětí	ČCE Na Rozvoji
20.12. v 10:00	Vánoční bohoslužba	KC Na Mojském
20.12. v 15:00	Vánoční setkání s besídkou	SCAV Na Nivách
20.12. v 17:00	Vánoční koncert hudebního souboru Živá píseň	ČCE Na Rozvoji
24.12. v 12:00	Vánoční oběd pro lidi bez přístřeší - Náměstí ČSA	KC Na Mojském
24.12. v 21:00	Večer koled – společné zpívání v kostele	ČCE Na Rozvoji
24.12. v 22:00	Těšín zpívá Gospel - vánoční koncert	CB ul. Frýdecká
24.12. v 22:00	Společné zpívání koled Na Mojském	KC Na Mojském
24.12. v 22:00	Štědrovečerní bohoslužba	SCAV Na Nivách
25.12. v 5:00	Jitřní bohoslužby	ČCE Na Rozvoji
25.12. v 5:00	Jitřní bohoslužby	SCAV Na Nivách
25.12. v 7:00	Vánoční bohoslužby v polském j.	ČCE Na Rozvoji
25.12. v 9:00	Vánoční bohoslužba – pěvecký sbor SCEAV	KC AC Svibice
25.12. v 9:00	Vánoční bohoslužby v českém j.	ČCE Na Rozvoji
25.12. v 9:00	Boží hod vánoční - hlavní Bohoslužba	SCAV Na Nivách
25.12. v 10:00	Boží hod vánoční - hlavní Bohoslužba	CB ul. Frýdecká
26.12. v 9:00	Štěpánské bohoslužby	ČCE Na Rozvoji

„AVION“
ČITÁRNA A KAVÁRNA

Čítárna a kavárna „Avion“ / czytelnia i kawiarnia „Avion“
tel. 558 711 961, noiva@noiva-tesin.cz, www.noiva-tesin.cz

LEDEN 2016

Do 21. 1. 2016

VÝSTAVA FOTOGRAFIÍ – „VÝBĚR 2015“

Pořádají Zaolziańskie Towarzystwo Fotograficzne
a Městská knihovna Český Těšín

Úterý 5. 1. v 17:00

HUDEBNÍ SALON

TA GRUPA A KAROL SUSZKA

Koncert komorního sboru MK PZKO Český Těšín – Osiedle.
Uslyšíte koledy a jiné písně, poezii a prózu básníků z Těšínského
Slezska.

Pořádá Městská knihovna Český Těšín.

Pátek 8. 1. v 9:00 hod

DOBŘE RÁNO S POLICIÍ

Akce je určena seniorům a je zaměřena na
celkovou bezpečnost seniorů ve městě.

Vstup zdarma.

Úterý 19. 1. v 16:00

DANIELA RYWIKOVÁ – UMĚNÍ NA DVOŘE KARLA IV. – 2. ČÁST

Přednáška PhDr. D. Rywikové, Ph.D., kunsthistoričky Ostravské
univerzity.

Pořádá Klub přátel výtvarného umění.

Vstup 40 Kč, pro členy KPVO 20 Kč.

Kavárna bude 30 min. před zahájením akce uzavřena.

Čtvrtek 21. 1. v 16:00

**OCEŇOVÁNÍ ČESKOTĚŠÍNSKÝCH DOBROVOLNÍKŮ
MEZINÁRODNÍ HUMANITÁRNÍ ORGANIZACE ADRA**

Pátek 22. 1. v 17:00

HUDEBNÍ SALON

CERMAQUE

Koncert Jakuba Čermáka - kritici o něm opakovaně píší,
že od smrti Karla Kryla se na naší scéně neobjevil tak výrazný
písničkářský talent.

Pořádá Městská knihovna Český Těšín.

Vstup 70 Kč.

Rezervujte si, prosím, místa.

Změna programu vyhrazena.

Podrobnosti na www.noiva-tesin.cz a Facebooku.

www.noiva-tesin.cz



DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE ČESKÝ TĚŠÍN

HRABINSKÁ 33, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE, 737 01 ČESKÝ TĚŠÍN, TEL.: 558 737 109, WWW.DDMTESIN.CZ

Děti s DDM za historií a krásami hradů a zámků v Moravskoslezském kraji



V letošním roce připravili pracovníci DDM v Českém Těšíně pro děti a mládež poznávací víkendové pobyty v rámci projektu „Až na kraj Kraje“. Nabídka byla vcelku lákavá – hrady a zámky v Moravskoslezském kraji. Pobyt byly realizovány od ledna do prosince a skupiny zúčastněných dětí tvořili převážně členové zájmových útvarů DDM a žáci českotěšínských škol. Děti během víkendových dnů měly možnost se seznámit s historií daného regionu, města a jeho okolím.

Celkem bylo realizováno 5 pobytů a účastníci měli možnost zavítat na státní zámek Raduň, poznali perlu opavského regionu – samotné město Opavu a zámek Hradec nad Moravicí, navštívili krásné interiéry zámku v Bruntále, které měly svou roli v pohádkách „Císař a tambor“



či „Zlatník Ondra“. Velmi atraktivní byl podzimní pobyt za krásami barokního zámku v obci Kunín, který byl navržen architektem Johannem Lukášem von Hildebrandtem.

Závěr víkendových pobytů patřil v prosinci Slezskostravskému hradu a jeho půvabným expozicím doprovázené výstavou vánočních betlémů.

Víkendové pobyty nabízely skvosty Moravskoslezského kraje. Hrady a zámky doplňovaly parky se stovkami stromy nebo sbírky dřevin, tropických a subtropických rostlin ve sklenících arboreta v Novém Dvoře. Nechyběly historické budovy, architektura a parky v Opavě, Krnově i v dalších městech. Zvláštní pozornost byla věnována sbírkám muzeí k vývoji přírody, prehistorii a historii českého i zahraničního území, zejména historického Slezska, severní a severovýchodní Moravy. Obdivuhodnými se staly památky - industriální areál v Dolních Vítkovicích a Důl Michal, které jsou nezapomenutelnými symboly Ostravy. Díky tomuto projektu, který byl finančně podporován Moravskoslezským krajem, si mohly českotěšínské děti dostatečně vybrat turisticky atraktivní cíle.



Projekt je finančně podporován Moravskoslezským krajem.



informační centrum pro mládež Český Těšín
Hrabinská 33, 737 01 Český Těšín
tel.: 774 730 038, mail: icm@ddmtsin.cz
web: infocentrumtesin.tumblr.com

ICM – Informační centrum pro mládež Český Těšín podporuje, informuje, nasměřuje, poradí a pomůže. Najdete nás v budově DDM Český Těšín na ul. Hrabinská 33.

Nabízíme Vám:

INTERNATIONAL CONVERSATION CLUB

Srdčně Vás zveme na diskusní klub v angličtině... Budeme se společně v angličtině bavit o nejrozličnějších tématech. Taky poznáte naše zahraniční dobrovolníky z Arménie, Turecka a dalších zemí. Budete mít jedinečnou možnost dozvědět se zajímavé informace o jejich rodné zemi, kultuře a tradicích. Diskusní klub bude doplněn promítáním cestopisných dokumentů, prezentací, ochutnávek, výtvarných a jiných praktických činností.

V diskusním klubu bude pro Vás zajištěn překlad.

Termíny a bližší informace budou zveřejněny na:
www.ddmtsin.cz nebo infocentrumtesin.tumblr.com

Tak neváhejte a přijďte!!!
Vstup na diskusní klub je zcela zdarma.



DDM Český Těšín přeje všem dětem a rodičům krásné prožití vánočních svátků a mnoho úspěchů v novém roce.



Nový zájmový útvar
začínáme od 1. února 2016

CUKRÁRNA u NIKI

Pro děti od 8 - 15 let

Pečete rádi? Chcete se naučit péct netradiční zákusky a zdobit dorty jako z cukrárny? Tak právě tento nový zájmový útvar je pro tebe!

Společně se naučíme péct netradiční zákusky, jako jsou například laskonky, větrníky, makronky, špičky, cookies, punčové rezy a mnohem víc. Čeká na Vás také zdobení dortů, výroba zmrzliny a možná si i společně na konci roku zasoutěžíme s pěknými výherními cenami. Upečené zákusky si odnesete domů, abyste se mohly pochlubit i ostatním.

Tak neváhej a přijď mezi nás upéct si ty nejlepší sladké zákusky.

Cukrárna otevřena: v pondělky od 15:00 - 17:00 hod.

Místo cukrárny: DDM Hrabinská, Český Těšín

Cena: 600 Kč/ 2.pololetí

Pro více informací napište nebo volejte na:

email: nikola.hrivnakova@ddmtesin.cz

tel.: 774 730 035



Dům dětí a mládeže, příspěvková organizace
Český Těšín, 73701
www.ddmtesin.cz



Veřejné bruslení o Vánocích 2015

Středa	23. 12. 2015	10.00 - 11.30	a	15.30 - 17.00 hod.
Čtvrtek	24. 12. 2015	10.00 - 11.30		
Pátek	25. 12. 2015	10.00 - 11.30	a	15.30 - 17.00 hod.
Sobota	26. 12. 2015	10.00 - 11.30	a	14.30 - 16.00 hod.
Neděle	27. 12. 2015	9.00 - 10.30	a	14.30 - 16.00 hod.
Pondělí	28. 12. 2015			14.30 - 16.00 hod.
Úterý	29. 12. 2015			14.30 - 16.00 hod.
Středa	30. 12. 2015			14.30 - 16.00 hod.
Čtvrtek	31. 12. 2015	9.00 - 10.30	a	14.30 - 16.00 hod.
Pátek	1. 1. 2016	9.00 - 10.30	a	14.30 - 16.00 hod.
Sobota	2. 1. 2016			14.30 - 16.00 hod.
Neděle	3. 1. 2016	9.00 - 10.30	a	14.30 - 16.00 hod.

- Půjčovna dodávek a osobních vozů
- Osobní vůz již od 250 Kč/den
- Dodávka již od 199 Kč/hod (bez DPH)
- Krátkodobý i dlouhodobý pronájem



**AUTO
GAZDA**

tel.: 735 095 095

www.AUTOPUJCOVNANET.cz



Hasiči Zrupná Lhota-Podobora a Včelaři Český Těšín
Vás srdečně zvou na

SPOLEČENSKÝ PLES

v sobotu **30. ledna 2016**, od 19:00 hod.
v Kulturním domě v Chotěbuzi

Vstupné : **300Kč** (včetně večeře a místenky)

k tanci i poslechu hrají **SMOLAŘI**
bohatý doprovodný program a tombola



Vstupenky možno koupit v předprodeji na tel.: +420 606 724 938 (Branny Michal)
+420 603 717 566 (Šupík Luboš)

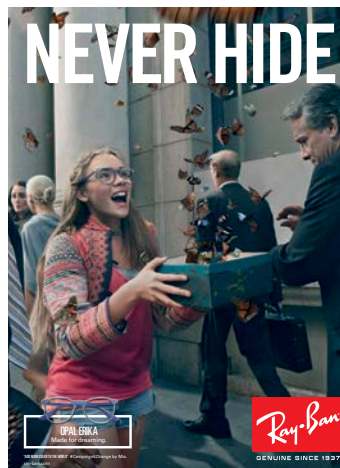
NEVER HIDE

VÁNOCE, ČAS DÁRKŮ! PŘIPRAVILI JSME
PRO VÁS AKČNÍ CENU NA VŠECHNY RÁMY
ZNAČKY RAY-BAN JAKO I CENY SKEL.
DOBA TRVÁNÍ AKCE: PROSINEC 2015
BLIŽŠÍ INFORMACE NA PRODEJNĚ:
www.mojebryle.cz

Poliklinika Český Těšín
1. Patro, +420 730 171 228

Nemocnice Třinec Sosna
4. Patro, +420 604 135 720

**moje
brýle**



GRAFICKÉ A REKLAMNÍ STUDIO

nabízíme:

ALEVAN
DESIGN

KOPÍROVÁNÍ barevné
černobílé

LAMINOVÁNÍ až formát A3! KROUŽKOVÁ VAZBA
až 300 listů

GRAFICKÉ PRÁCE
vizitky, pozvánky, reklamní předměty, letáky a další TISK

Odboje 12 (naproti zmrzlina či pizzerie Maestro), Český Těšín

www.alevan.cz /// www.cesky-sen.cz /// www.hophop.cz

Petr ZBORNÍK
BEZPEČNOST PRÁCE A POŽÁRNÍ OCHRANA

Mánesova 512/28, 73701 Český Těšín
558 736 586, 774 810 691, 777 810 822

petr.zbornik@volny.cz

- revize hasicích přístrojů, hydrantů a elektro
- služby v oblasti bezpečnosti práce a požární ochrany pro firmy a organizace
- zpracování požárně bezpečnostního řešení stavby
- prodej hasicích přístrojů, hydrantových systémů, požárních hadic, plnění láhví CO2
- prodej bezpečnostních tabulek

NEJLEVNĚJŠÍ CENY NA ÚZEMÍ ČESKÉHO TĚŠÍNA



Mateřské centrum Šťastné srdce, o. s.
Jablunkovská 8, Český Těšín

WWW.MCSTASTNESRDCE.CZ
mc.stastnesrdce@gmail.com
tel.: +420 773 689 177

Provozní doba:
pondělí - pátek
8:30 - 12:30
pondělí (1.10. - 30.3.)
15:00 - 18:00

Mateřské centrum
slouží k setkávání
rodičů s dětmi.
Můžete si zacvičit
s dítětem nebo si
jen hrát.
Zúčastnit se
můžete přednášek,
kurzů a besed.

Rodinné centrum Uzlíček, o.s.

- vytvořen mimo jiné program pro děti ve věku 2 - 4 roky bez rodičů, lze využít pondělí až pátek od 07:00 do 17:00, vše dle předchozí domluvy
- program s výukou montessori, angl. a polského jazyka
- vycházky za příznivého počasí

Najdete nás ve Svibici na
ZŠ Slovenská v pravém
křídle nad družinou.

Provozní doba:
pondělí až pátek 8:00 - 12:00

www.mcstastnesrdce.cz
rc.uzlicek@gmail.com
tel.: 727 919 698

SAN PIETRO

LOVE TO COFFEE



ZAJISTÍME DORTY OLLIES NA VAŠI OSLAVU

Kavárna San Pietro, Čapkova 13, Český Těšín,
T: 730 156 686, e-mail: sanpietro@sanpietro.cz,
www.sanpietro.cz, [facebook.com/sanpietrokava](https://www.facebook.com/sanpietrokava)
Po - So 8:00 - 20:00, Ne 13:00 - 20:00

prodejna a kavárna

Love Cakes

ul. Sokola Tůmy 66/15, Český Těšín, mobil 608 192 132
www.lovecakes.pl, e-mail: dk.lovecakes@gmail.com

*Pečeme pouze z kvalitních přírodních surovin,
dle tradičních receptů, také pro diabetiky.*



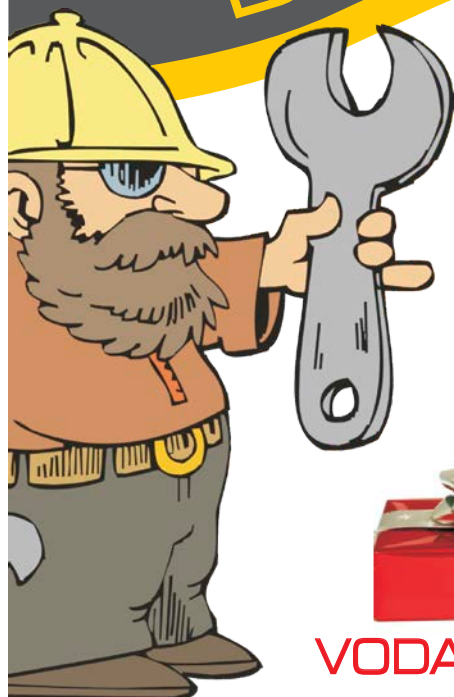
Pečeme: CUKROVINKY, ZÁKUSKY, DORTY
– klasické, pro zvláštní příležitosti, 3D
(také dle individuálního přání klienta)

S tímto inzerátem 10% sleva na všechny výrobky

www.barnyteam.cz

00420 558 741 132

BARNY TEAM s.r.o.



*Děkujeme Vám za projevovou důvěru
v uplynulém roce a do Nového roku 2016
Vám přejeme hodně zdraví, štěstí,
osobních i pracovních úspěchů
a těšíme se na další spolupráci.*



VODA • TOPENÍ • PLYN

stavební činnost



**KAŽDÁ NÁVŠTĚVA
JE VELKOLEPÁ**

**POBOČKA KB
ČESKÝ TĚŠÍN**
náměstí ČSA 4a,
nově otevřeno od 7. 12. 2015

**PRVNÍCH 30 NOVÝCH
AKTIVNÍCH KLIENTŮ
OBDRŽÍ DÁREK***

800 521 521
www.kb.cz

* Nový aktivní klient je osoba, která si na pobočce KB Český Těšín založí konto G2.2 nebo MůjÚčet a během 2 měsíců od založení účtu, nejpozději však do konce února 2016:

- na tomto účtu dojde k alespoň jedné příchozí transakci a zároveň
- budou provedeny alespoň tři transakce z tohoto účtu v podobě:
 - výběru peněžních prostředků z bankomatu KB
 - nebo na pokladně pobočky KB, nebo
 - bezhotovostního převodu peněžních prostředků

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ



KB



Více informací získáte u bankovních poradců přímo na nově otevřené pobočce.

Pobočka KB Český Těšín, Náměstí ČSA 4a, tel.: 955 561 412

Těšíme se na Vaši návštěvu.



Umíš německy?

Hledáš práci v přátelském prostředí?

Nabízíme Ti smysluplnou práci v ryze české firmě.

Tiskárna FINIDR, s.r.o. se sídlem v Českém Těšíně **z důvodu vysokého nárůstu objemu zakázek** hledá kandidáty na hlavní pracovní poměr na pozice:

Obchodník a Zákaznický servis pro německý trh

NÁPLŇ PRÁCE:

- ➔ Denní komunikace v cizím jazyce se zákazníkem
- ➔ Denní komunikace s odděleními napříč firmou
- ➔ Zajištění průchodu zakázky firmou včetně kontroly podkladů
- ➔ Zápis a kontrola zakázek v softwaru
- ➔ Příprava podkladů pro smlouvy (nabídkový list, kalkulace, objednávka)
- ➔ Obchodník navíc akvizice

Staň se členem našeho týmu tiskárny FINIDR, s.r.o.
Týmu aktivních, slušných a poctivých lidí.
Svůj životopis zašlete na e-mail: jobs@finidr.cz

NABÍZÍME:

- ➔ Moderní pracovní prostředí, odpočinkové koutky
- ➔ Zkrácenou pracovní dobu 7,5 hod. denně
- ➔ Dovolenu v délce 22 dní
- ➔ Výkonnostní odměny, 13. a 14. plat
- ➔ Možnost spojit kariéru s úspěšnou firmou, která tiskne knihy
- ➔ Jazykové a odborné vzdělávání
- ➔ Cvičení FyziioFIT zdarma
- ➔ Služby fyzioterapeuta
- ➔ Příspěvek na závodní stravování a občerstvení
- ➔ Příspěvek na penzijní připojištění
- ➔ Příspěvek na finanční poradenství
- ➔ Příspěvek k narození dítěte
- ➔ Firemní akce

CYKLO OBCHOD / SERVIS



- KOLA A SOUČÁSTKY
- PŘÍSLUŠENSTVÍ A OBLEČENÍ
- PŘÍJEMNÁ A PROFESIONÁLNÍ OBSLUHA
- POHODLNÉ PARKOVIŠTĚ PRO ZÁKAZNÍKY
- MOŽNOST PLATBY KARTOU I ČESKÝMI KORUNAMI
- ELEKTROKOLA
- SERVIS A PROHLÍDKY
- SEŘIZOVÁNÍ A RENOVACE
- KRÁTKÉ ČEKACÍ LHUTY
- NÁHRADNÍ DÍLY RENOMOVANÝCH VÝROBCŮ
- OPRAVY TLUMIČŮ A HYDRAULICKÝCH BRZD

Provozní doba:
pondělí-pátek 9-17 / sobota: 9-13

+48 663 061 611
www.totem-sklep.pl



Radostné
a pokojné Vánoce
všem lidem dobré vůle
přeje Fili optik

Josef Kwaczek
Josef Kwaczek

SLEZSKÁ REALITNÍ KANCELÁŘ



Smetanova 173/2
737 01 Český Těšín
tel.: 558 711 260
777 860 853
775 224 290

www.slezska-realitni.cz

Přejeme všem krásné Vánoce!

1 zahrada 1000m ² 2 990 000,- Kč RD Ropice 2 byt, jednotky	2 2 970 000,- Kč RD Český Těšín k bydlení a podnikání	3 550 000,- Kč Chata Rakovec
4 1500m² 575 000,- Kč Ropice - stav. parcela přípojka el.	5 1 500 000,- Kč RD 2x 3+1 Český Těšín, Rozvoj	6 320,- Kč/m² D.Žukov - 4 stav. parcely po cca 1 100m ²

Equa bank
OBCHODNÍ ZASTOUPENÍ

Hypotéky:
BEZ - bez dokládání příjmu
FIT - i se zápisem v registru
 Konsolidace
 Hotovostní půjčky od 7,9% p.a.
 Půjčka na nákup automobilu
 od 7,9% p.a.

Hypoteční banka
OBCHODNÍ ZASTOUPENÍ

Hypotéky:

- Byt
- Rodinný dům
- Stavba, rekonstrukce
- Americká hypotéka
- Refinancování

Dále nabízíme: úvěry na družstevní byty, rekreační objekty, rekonstrukce do 600 000,- Kč bez zajištění nemovitostí.



APS s.r.o.
www.skvelaokna.cz

nová

zelená

úsporám

OKNA - DVEŘE FASÁDY

Dotace a realizaci úsporných
opatření vyřídíme od A do Z!

Nabízíme také okna do
památkových zón!

OC Oceán, 2. patro, Oldřichovice 869

Tel: 774 509 509

Email: trinec@skvelaokna.cz

www.skvelaokna.cz

Mikuláš přivezl na náměstí advent

